

Muzejsko društvo v Ptuj 1893-1957 Zgodovinsko društvo v Ptuj 1957-1983

Iz naslova je razvidno dvojje: prvič, kot da gre po imenih za dve društvi, čeprav to ne drži in drugič, da tako le preimenovano društvo praznuje letos 90-letnico. Dokaj častitljiv jubilej, bi lahko rekli.

Zgodovinsko društvo je v svoj plan nalog za leto 1983 zapisalo, da bo kot prvo akcijo izvedlo volilni občni zbor, ki bo posvečen 90-letnici društva in 70-letnici pisatelja-domačina Ivana Potrča. V skladu s finančnimi možnostmi bo ta jubilej obeležen bolj skromno, vendar upamo, da dostojno.

90-letnico društva nameravamo počastiti predvsem s priložnostno publikacijo, ki bo članom društva in drugim predstavila 90 let delovanja društva, pomembne društvene delavce — predvsem iz časa začetkov delovanja društva in predvsem razkrila dediščino društva, ki jo še danes vidimo in seveda uporabljamo v Pokrajinskem muzeju Ptuj, Ljudski in študijski knjižnici Ptuj in Zgodovinskem arhivu Ptuj. Publikacijo bo društvo izdalo s finančno pomočjo Občinskega sindikalnega sveta Ptuj.

Ob tako častitljivem jubileju bomo sprejeli tudi prvega častnega člana odkar je po kratkem premolku društvo znova oživel leta 1978 in sicer bo ta častni član Ivan Potrč, ki je s svojo pisateljsko močjo

predstavil naše kraje širšemu svetu in v zadnjem času sodeloval pri društvenih akcijah, predvsem okroglih mizah o predvsem naprednem gibanju, kateremu je kot domačin pripadal. Trije člani bodo dobili tudi priznanja za dolgoletno delo. Načrtujemo tudi kratek kulturni program in še kaj veselja, če nam bo uspelo.

Pri pregledovanju arhiva Muzejskega društva in pozneje Zgodovinskega društva v Ptuj so ob takih obletnicah, npr. leta 1933 izdali posebno ptujsko številko Časopisa za zgodovino in narodopisje, leta 1953 pa Ptujski zbornik in zraven tega še posebno številko Kronike-časopisa za slovensko krajevno zgodovino, in organizirali 8. kongres slovenskih zgodovinarjev. Včasih so bile proslave velike, mnogoštevilna udeležba, tudi iz tujine, morda so bili to časi, ko je preteklost imela svoje mesto v sedanjosti, oz. v ljudeh širokih obzorij. Naše društvo bo praznovalo jubilej bolj skromno, vendar smo v program za letošnje leto zapisali še marsikaj, na tihem pa si najbolj želimo, da bi Ptujski zbornik morda le zagledal luč sveta.

Zgodovinsko društvo v Ptuj
predsednica
Kristina Šamperl-Purg

A. Kasimir: Ptuj 1894, leto po ustanovitvi Muzejskega društva.

IZ VSEBINE

Javna razprava v organizacijah ZKS (stran 3)
Kako smo gospodarili s cestami (stran 4)
Prednosti vojaškega poklica (stran 5)
Nevarnosti statične elektrine (stran 7)
V aktivno delo vključiti čimveč članov (stran 9)

Počitnice so se začele

Te dni je v šolskih klopih že zamrlo življenje kajti vseh 8150 osnovnošolcev in 2500 učencev srednješolskega centra v Ptuj se je za tri tedne poslovilo in odšlo na zaslužene polletne počitnice. Učitelji sicer pravijo, da je tri tedne skorajda preveč, ker to obenem pomeni podaljšanje pouka vse do konca meseca junija. Poleg tega pa se v teh, sicer razmeroma toplih zimskih dneh, pojavlja še problem ogrevanja prostorov v dopoldanskem času, ko sicer drugi člani družine niso bili doma, prav tako prehrane in podobno. Šolarjem pa tudi letošnja zima ni preveč naklonjena, saj snega še praktično ni bilo, pa tudi tisti na Pohorju bo počasi skopnel, če bo sonce še naprej tako lepo gredo.

In kako so v šolah poskrbeli za organizirano preživljanje polletnih šolskih počitnic? V večini primerov so otroci več ali manj prepuščeni svoji iznajdljivosti, da si bodo počitnice kljub vsemu naredili lepe in zanimive, ponekod pa so zanje poskrbeli tudi v okviru šole, planinskega ali taborniškega društva. Tako bo na primer krenilo 24. januarja 75 učencev osnovne šole Franc Osojnik na enotedensko smučanje na Pohorje. Bivali bodo v domu Miloša Zidanška, kjer bodo imeli tudi vso oskrbo, poskrbljeno bo še za učitelje smučanja — skratka za vse, da bo zadnji teden počitnic resnično lep med belimi pohorskimi gozdovi.

Iz ptujske občine je v drugih mestih okrog 1300 šolarjev, največ v Mariboru kjer obiskuje samo prvi in drugi letnik usmerjenega izobraževanja 729 učencev. Zanje se bodo počitnice začele nekoliko kasneje, kar velja tudi za Ljubljano.

Vsem pa želimo veliko prijetnega počitniškega razpoloženja, da se boste zadovoljni in spočiti spet vrnili v šolske klopi.

mš

V ORMOŽU OBMOČNI POSVET

O delegatskem sistemu in delegatskih odnosih

Skupščina SR Slovenije je v sodelovanju z RK SZDL Slovenije in RS ZS Slovenije organizirala območne posvete o nadaljnjem razvoju delegatskega sistema in delegatskih odnosov. Posveti so se začeli, 11. januarja in bodo končani 26. januarja.

Med prvimi v Sloveniji je bil območni posvet v torek, 11. januarja v Ormožu. Dopoldne so se v dvorani delavske univerze Ormož zbrali predstavniki občin Lenart, Ptuj, Slovenska Bistrica in občine gostiteljice. Delovno skupino je vodila Silva Jereb, podpredsednica skupščine SR Slovenije, člani pa so še bili Gojmir Komar, Erika Vrhunc, Ivan Kramer in Slavko Gerič. Iz posameznih občin so se posveta udeležili predsedniki in tajniki skupščin, predsedniki zborov, predsedniki OK SZDL in OS Zveze sindikatov, prav tako pa tudi predstavniki medobčinskih organov Podravja in vodje skupin delegatov za zbor združenega dela in zbor občin Skupščine SRS.

Za posvet so bila pripravljena vprašanja, v njih je zlasti dan poudarek naslednjim:

— položaj delegacij v temeljnih samoupravnih skupnostih in položaj skupin delegatov za pošiljanje delegatov v Zbor združenega dela in Zbor občin in občinske skupščine kot konference delegacij;

— delo družbenopolitičnih organizacij od temeljnih samoupravnih skupnosti do občin, republike in federacije, pravočasno oblikovanje političnih stališč, usklajevanje interesov, pogledov in odločitev, prisotnost pri oblikovanju in spremljanje že dogovorjene politike;

— metode in načini dela skupščin.

Vsa ta vprašanja so obravnavali z gledišča konkretnega delovanja vseh subjektov in povezano s programiranjem dela od temeljnih skupnosti do občine, republike in federacije. To pomeni usklajevanje programov dela in delovanja vseh subjektov, ki se vključujejo v proces delegatskega odločanja. Nadalje oblikovanje stališč in usmeritev za spremljanje odločitev, zlasti: kdo oblikuje stališča, usmeritve, kako so delegacije odprte do svoje delegatske baze, če so zaprte, zakaj in podobno. Prav tako pomembno pa je tudi spremljanje sprejetih odločitev v zborih Skupščine SRS in delovanja njihovih delovnih teles.

O vsebini razprave bomo več poročali v naslednji številki, ker je ob zaključku redakcija razprava še trajala.

-u

40 LET ZADNJE HEROJSKE BORBE POHORSKEGA BATALJONA

Kot že vsa leta po osvoboditvi, se je tudi letošnje pričelo za prebivalce občine Slovenska Bistrica, enako tudi širšega slovenskega prostora, s spominom na veliki boj legendarnega Pohorskega bataljona. Kolone nekdanjih borcev NOB, aktivistov in mladine so stopale nemo, v spominih usmerjenih v čas osvobodilnega boja in izgradnje temeljev današnje socialistične Jugoslavije, od Osankarice k Treh žebljem. Tukaj, globoko v zavetju pohorskih gozdov, se je pred 40. leti gradila nova, lepša in svobodna Jugoslavija. Žal je ta zahtevala prevelike neizbrisne izgube nosilcev boja za lepši današnji čas. Med žrtvami so bili tudi borci prvega Pohorskega bataljona, ko so, 8. januarja 1943 pod bremenom dvajsetkrat močnejšega sovražnika, žrtvovali svoja življenja za cilje, katerih sadov sami niso nikoli uživali. Kar 69 življenj je v osrčju Pohorja za vedno omahnilo.

Takšne misli in spoznanja so navdajale vse, ki so leta ob 40. obletnici herojske boja in smrti legendarnega Pohorskega bataljona obiskali Osankarico, spominski muzej NOB, posvečen zgodovinskemu prikazu bojev pohorskih partizanov in še posebno Pohorskega bataljona in za tem še Tri žeblje.

Letos so med gosti bili tudi predsednik predsedstva CK ZK Jugoslavije Mitja Ribičič, ki je bil tudi sam borec Pohorskega bataljona in komisar IV. operativne cone, Franc Poglajen-Kranjc, Boris Čizmek—Bor, borci NOV, katerih aktivnosti pred 40 leti se tesno vežejo na dogodke na Pohorju, njihovi starši in sorodniki.

Okoli 2000 starejših in mlajših z območja severovzhodne Stajerske se je v soboto, 8. januarja ob 14. uri zbralo pred spomenikom Pohorskega bataljona pri Treh žebljih nad Osankarico. Na osrednji slovesnosti je udeleženecem svečanosti spregovoril Franc

OSANKARICA

Trije žebli, podoba včerajšnjega, današnjega in jutrišnjega dne ob spominu na herojski boj legendarnega Pohorskega bataljona.

sedaj generalpolkovnik JLA. V svojem govoru je osvetlil teške trenutke pohorskih partizanov in še posebej poslednjega boja legendarnega Pohorskega bataljona in povdaril, da njihovi calji niso pozabljeni, saj jih vsakodnevno na svojih delovnih mestih in aktivnostih v krajevnih skupnostih, kjer živijo, uresničujejo tako preživeli borci NOB kot tudi vse mlajše generacije.

V prihodnjem mesecu bi naj v vseh osnovnih organizacijah ZK ptujske občine opravili programske konference, v marcu pa še konferenco občinskega komiteja so sklenili člani predsedstva občinskega komiteja ZK Ptuj na seji,

Svečanost pri Treh žebljih, so se udeležili tudi prebivalci občin Maribor, Ptuj, Radlje, Ruše, Slovenske Konjice in od drugod. Udeležba je bila še en dokaz, da žrtve pohorskih partizanov niso bile zaman, njihova dela nadaljujejo tudi po štiridesetih letih z enako zavzetostjo kot so bila začeta.

Ne samo ob občinskem prazniku, skozi vse leto kraj poslednjega boja legendarnega Pohorskega bataljona ni osamljen. Šolska mladina, starejši občani pa tudi gostje iz oddaljenih krajev Slovenije, Jugoslavije in zamejstva obiskujejo Osankarico, kjer je spominski muzej NOB in za tem še Tri žeblje, kjer tišina smrekovega gozda ohranja spomin na izgradnjo temeljev naše socialistične Jugoslavije in njihovih herojskih graditeljev.

Besedilo in posnetek:
Viktor Horvat

PRED SEJO CK ZKS

Predsednik centralnega komiteja ZK Slovenije, Andrej Marinc je sklical za v ponedeljek, 17. januarja 1983 peto sejo CK ZKS. Glavna točka dnevnega reda bo razprava o samoupravnem združevanju dela in sredstev kot bistvene sestavine uveljavljanja samoupravnih družbeno ekonomskih odnosov in ekonomske stabilizacije. Obširno gradivo o tej temi je pripravila posebna delovna skupina pri predsedstvu CK ZKS, kot priloga h gradivu pa so priložena še mnenja in predlogi republiških družbenih svetov za gospodarski razvoj in ekonomsko politiko, ter za vprašanja družbene ureditve.

Nadalje bodo na seji usklajali statut ZK Slovenije s statutom ZK Jugoslavije, obravnavali finančni načrt CK ZKS za leto 1983 in imenovali uredniški odbor slovenske izdaje »Komunist«.

—u

Programske konference komunistov

ki je bila v torek, 10. januarja. Na programske konference se morajo v vseh osnovnih organizacijah temeljito pripraviti, ocene lastnega dela morajo biti samokritične, konkretne in predvsem temeljite.

Osrednjo pozornost morajo povsod nameniti uresničevanju družbeno ekonomskih odnosov in utrjevanju ustavno opredeljenega samoupravnega položaja delavcev, idejnopolitični in akcijski usposobljenosti komunistov za delo med ljudmi in uresničevanju koncepta splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Posebno temeljito je treba oceniti sprejemanje novih članov v zvezo komunistov, izstop, črtanje članov in oceniti učinek vzgojno-političnih ukrepov. Hkrati je seveda treba podati oceno uresni-

čevanja politike zveze komunistov v organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih, družbenih in društvenih organizacijah.

Na podlagi ocene dela bodo v osnovnih organizacijah pripravili programe aktivnosti v tem letu, ki bodo morali osrednjo pozornost nameniti gospodarjenju v zaostrenih pogojih. Ker bo o tem najbrž tudi največ besed namenjenih na občinski programski konferenci, bi naj izvršni svet skupščine občine pripravil oceno in analizo sprejetih gospodarskih načrtov organizacij združenega dela v tako imenovanih zoženih pogojih gospodarjenja. Na to temo so seveda vezana vsa ostala vprašanja od uresničevanja delegatskega sistema, samoupravljanja, kadrovske politike do izvaja-

nja nalog stabilizacije gospodarstva.

Člani predsedstva so tudi sklenili, da naj vsi člani zveze komunistov v občini prejmejo osnovne dokumente občinske organizacije ZK in se z njimi temeljito seznanijo, saj so temelj celotne družbenopolitične aktivnosti vsakega člana posebej in vseh skupaj.

Na seji so sprejeli tudi program dela občinske organizacije v prvih treh mesecih tega leta. Poleg izvedbe programskih in inferenc bi naj opravili tudi javno razpravo o gradivu za 6. sejo CK ZK Slovenije, ki bo namenjena idejnopolitični usposobljenosti komunistov in izvedli idejnopolitično usposabljanje vodstev osnovnih organizacij ZK.

N. Dobljekar

Izgube rastejo

Zakon o sanaciji in prenehanju OZD zavezuje vse, ki so izkazale ob periodičnem obračunu izgubo, da v roku 45 dni po predaji obračuna pripravijo program ukrepov in analizo vzrokov za nastalo izgubo. Predsanacijski program morajo obravnavati samoupravni organi v OZD in ga seveda sprejeti, če menijo, da je ustrezen, organizacija pa ga mora predložiti tudi službi družbenega knjigovodstva in izvršnemu svetu skupščine občine. V ptujski občini so vsi, ki so izkazali izgubo v devetih mesecih preteklega leta, to tudi opravili.

„V naši občini je devetmesečje lanskega leta zaključilo z izgubo devet organizacij združenega dela, od tega osem iz gospodarstva in ena iz družbenih dejavnosti“, je povedal Anton Ilec, predsednik občinskega komiteja za družbeno ekonomski razvoj in planiranje. V tem obdobju je z manjkom prihodkov zaključila poslovanje tudi lokalna skupnost za ceste.”

Občinski komite za družbenoekonomski razvoj in planiranje je za sejo izvršnega sveta občine Ptuj pripravil poročilo o uresničevanju sanacijskih in predsanacijskih programov v organizacijah združenega dela. O ugotovitvah je Anton Ilec povedal:

„Poslovno leto 1981 je zaključilo z izgubo šest OZD, od teh so v letu 1982 že poslovali uspešno v tozdu Gumarna in Velika oprema iz Agisa ter tozdu Mizarstvo v Kmetijskem kombinatu. Povedati je treba, da so še posebej v Agisovih tozdi uspešno poslovali zaradi večje proizvodnje, boljše izkoriščenosti zmogljivosti, redne oskrbe in podobno. V tozdu Mizarstvo pa so uspeli zmanjšati neplačano realizacijo.

V tozdu Elektronika v TGO Gorenje, tozdu Vinogradništvo Haloze in v tozdu Ptujске toplice pa so izkazali izgubo tudi v devetih mesecih preteklega leta. Reči pa moramo, da v vseh treh uspešno uresničujemo sanacijske programe, zato niso bile dolžne pripraviti dodatnih programov. Izpostaviti bi veljalo probleme tozda Elektronika, kjer izguba sicer iz obdobja v obdobje pada, vendar kaže, da v tem in prihodnjem letu ne bodo uspeli uresničiti sanacijskih nalog. Gre za investicijo, s katero bi naj preusmerili proizvodni program.

Tozdu Vinogradništvo sanacijo nadaljuje uspešno, saj bo ob zaključku poslovnega leta 1982 izguba manjša od predvidene. Tudi v Toplicah uspešno nadaljujejo s sanacijo, čeprav so bili učinki lani manjši od pričakovanih, vendar pa resno pristopajo k gradnji bungalovov. Ugotavljamo, da bo izguba po zaključnem računu za leto 1982 praktično za polovico manjša od predvidene.

V periodičnem obdobju januar — junij so se v naši občini pojavili novi zgubarji in sicer tozdu Formin Dravskih elektrarn in tozdu Elektro Ptuj. Obe temeljni organizaciji sta izkazali izgubo tudi ob devetmesečju ter pripravili predsanacijski program. Ta pa predvideva ukrepe, ki so v manjši meri odvisni od temeljnih organizacij. Obe ocenjujeta, da je osnovni vzrok izgube v neurejenih dohodkovnih odnosih v elektrogospodarstvu. Rešitev vidijo predvsem v višjih cenah električne energije.

Ob polletju pa niso zaključile z izgubo tri temeljne organizacije Komunale, gradbeništvo, prometa Ptuj, ob devetmesečju je izkazana izguba le še v tozdu Vodovod in kanalizacija, vendar so že v oktobru lani poslovali pozitivno. V tem obdobju so imeli izgubo tudi v Domu upokojencev Ptuj — Muretinci, sicer minimalno in so jo uspeli odpraviti že v oktobru.

Ob devetmesečnem periodičnem obračunu so se pojavili trije novi zgubarji, dva iz gospodarstva in lokalna skupnost za ceste kot interesna skupnost z manjkom prihodka. V gospodarstvu sta nova izgubarja tozdu Kovinska obdelava iz Agisa, ki je prikazala izgubo v znesku 3 milijone 449 tisoč dinarjev in tozdu Hido iz Olge Meglič v znesku 19 milijonov 290 tisoč dinarjev. Lokalna skupnost za ceste je imela nekaj nad 8 milijonov dinarjev manjka prihodkov. Tako so ob devetmesečju lani znašale skupne izgube 103 milijone 800 tisoč dinarjev, kar je več kot v polletju lani.”

Lani so tako izgube iz četrtega v četrletje naraščale in bodo po zaključnem računu za leto 1982 najmanj v takšni višini, kot so bile ob devetih mesecih.

N. Dobljekar

TGO GORENJE TOZD ELEKTRONIKA PTUJ

Novi korak k boljšemu programu

V Titovem Velenju so v prejšnjem tednu podpisali pomemben samoupravni sporazum, predvsem za TOZD Elektronika Ptuj. Predstavnik mariborskega Birostroja, Gorenja in ljubljanske Emone so podpisali sporazum o združevanju dela in sredstev pri skupnem razvoju in proizvodnji fakturiranih avtomatov in drugih proizvodov razvitih iz malih poslovnih sistemov. Sporazum je hkrati korak k prestrukturiranju proizvodnje in boljšim poslovnim rezultatom ptujske Elektronike, ki z omejenimi organizacijami združenega dela že sodeluje pri programu vzhodnonemške firme Robotron. Ptujška TOZD bo po novem sporazumu letos s to proizvodnjo dohodek povečala za kar 500 milijonov dinarjev.

Dodajmo, da so v ptujski Elektroniki lani v drugi polovici leta delovne in poslovne rezultate bistveno izboljšali ter uspešno izvedli sanacijski program. Izgubo so namreč zmanjšali še bolj kot je to predvideval sanacijski program.

I. kotar

PRIZADEVAJO SI IZBOLJŠATI STANJE

Člani izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata v TOZD Proizvodnja aluminija Tovarne glinice in aluminija Boris Kidrič so na seji, na katero so povabili tudi novinarje, ocenili sindikalno delo v letu 1982, delovne rezultate, stanje v temeljni in delovni organizaciji ter opredelili bližnje aktivnosti. Delo so ocenili za uspešno.

Lani so največ aktivnosti namenili obravnavam in sprejetju zaključnega računa za leto 1981, pripravi in sprejemu plana, volitvam, kadrovanju, pred in pokongresnim aktivnostim, kot največji dosežek pa izpostavljajo presežek proizvodnega plana. Tako so plan proizvodnje aluminija dosegli 20. decembra, do konca leta pa ga presegli za 3,2 odstotka. Proizvedli so 46.353 ton aluminija, kar je za 1432 ton več kot so planirali. Takšen uspeh je rezultat zavzetega dela in polne izkoriščenosti proizvodnih zmogljivosti v obeh elektrolizah. Ob tem pa so na seji takoj dodali, da takšnih rezultatov ne bo več moč, zaradi dotrajnosti proizvodnih naprav in težkih delovnih pogojev, doseči, kaj šele preseči. Zato si že več let prizadevajo za novo elektrolizo, ki bi jim pomenila tudi boljše delovne pogoje in lažje delo. Namreč, ni potrebno posebej poudarjati, da so ravno v tem delu tovarne najtežji delovni pogoji. Zato je bilo v pogovoru s člani izvršnega odbora čutili precejšnjo zagnjenost. Menijo, da so v svojih prizadevanjih za izboljšanje stanja v delovni organizaciji osamljeni in ne naletijo na razumeva-

nje. To se jim je primerilo tudi, ko so predlagali, da bi z notranjimi prerazporeditvami v okviru delovne organizacije zapolnili vrzel pri pomanjkanju delavcev v določenih letnih obdobjih, zlasti poleti. Pa ne samo pri tem, neurejenih področjih je, izgleda, kar precej. Ob tem pa se zavedajo, da morajo svoje obveznosti in naloge izpolniti v celoti. To so s presežkom plana proizvodnje tudi potrdili.

S sindikalnim, družbenopolitičnim in samoupravnim delom v prejšnjem letu so zadovoljni in tako bodo nadaljevali tudi letos. Tako so se dogovorili, da morajo plan temeljne organizacije pripraviti do prihodnjega meseca in ga sprejeti pred potrditvijo zaključnega računa za leto 1982. Pravijo, da na vse dogovore in dokumente, ki opredeljujejo zunanje pogoje za delo ne gre čakati, saj svoje možnosti in sposobnosti po dolgoletnem delu in izkušnjah poznajo, brez plana pa delo ne bo šlo. Lani so ga namreč sprejeli šele v oktobru. Veliko besed je bilo izrečenih o pomembnejših področjih življenja in dela v delovni organizaciji, od neurejenega nagajevanja — velikih razlik med TOZD — do poslovne politike, nabave surovin in podaljševanja dovoljenj za obratovanje.

V TOZD Proizvodnja aluminija so spoznali, da morajo z lastnim delom in dokazovanjem pospešiti spreminjanje stanja in odnosov na bolje, ob polni lastni in odgovornosti vseh, ki so z njimi povezani v celoti.

I. kotar

V TOZD ZA VZDRŽEVANJE IN VARSTVO CEST V PTUJU

BODO ODSLEJ UČINKOVITEJŠI?

Predstavniki podpisnic samoupravnega sporazuma skupaj z delavci, ki so prešli v TOZD za vzdrževanje in varstvo cest v Ptuj. (foto: M. Ozmeč)

tavljamo skupaj z občinsko skupnostjo za ceste, da se niso izpolnili vsi pogoji zakona, da bi to lahko storili. Gospodarjenje in upravljanje lokalnih cest ostane še naprej v občinski skupnosti za ce-

ste, vse do sprejema samoupravnega sporazuma, ki bo naslednji izredno pomemben akt pri uveljavljanju določil zakona o cestah. To bo pomenilo tudi spremembo družbeno-ekonomskih

odnosov na področju cestnega gospodarstva.

Sporazum, ki smo ga podpisali je prvi v okviru naše delovne organizacije Cestnega podjetja Maribor, verjetno pa tudi prvi v okviru SR Slovenije. Prepričani smo, da bodo tako kot mi, storili tudi ostali upravljalci in vzdrževalci cest, saj vsi vemo, da je to korak naprej, oziroma, da bomo tako vse bližje uporabnikom. Odslej se bodo lahko uporabniki lažje obračali na vse tiste, ki bodo sčasoma odgovorni tudi za vzdrževanje in varstvo lokalnih cest. Za magistralne in regionalne ceste smo že odgovorni mi. Verjetno je že znano, da je Komunalno podjetje — tako v Ormožu kot v Ptuj — ukinilo dejavnost vzdrževanja cest, kar je sicer pogodbeno vršilo v okviru občinske skupnosti za ceste. Pričakujemo, da se bomo sedaj veliko lažje z uporabniki dogovorili o skupnem in konkretnem programu in, da bomo lahko realizirali vse zastavljene naloge.”

—OM

NOVA POLNILNA LINIJA JEDILNEGA OLJA V SLOVENSKI BISTRICI

Okoli 120 članski kolektiv Tovarne olja iz Slovenske Bistrice, vključen v SOZD Zvezda Zagreb, se je v praznovanje letošnjega praznika občine Slovenska Bistrica vključil s pomembno delovno zmago. Ne samo za občino, za celotno slovensko industrijo jedilnih olj pomeni velik dogodek, ko so v tem kolektivu predali svojemu namenu novo polnilno linijo jedilnega olja, pomeni veliko pridobitev.

Nova avtomatska polnilnica bo kar za trikrat povečala sedanje zmogljivosti polnjenja steklenic z jedilnim oljem. Tako bodo v letošnjem letu po predvidevanjih proizvedli 11 tisoč ton rafiniranega olja. Nova polnilna linija, ki jo je izdelala tovarna polnilne opreme Kadenci, bo omogočila, da bodo v tem letu usteklenili z oljem okoli 8 milijonov steklenic, saj je zmogljivost linije v eni delovni izmeni tudi do 30.000 steklenic. Res je, da takšne proizvodnje sedaj, ob času uvajanja še ne dosegajo vsaki dan, zato pa zatrjujejo, da bodo v prihodnjih nekaj mesecih polnilno linijo v celoti izkoristili.

Pot do takšne delovne zmage ni bila lahka in tudi ne kratka, saj so v tem kolektivu pričeli s stekleničenjem bučnega olja že v letu 1955, ko so napolnili do 700 steklenic v osmih urah. Bilo je to še ročno delo, ki so ga opravljale tri delavke. Že naslednje leto so se potrebe po bistriskem olju povečale, zato so v kolektivu uvedli drugo izmeno, s tem pa proizvodnjo stekleničnega olja podvojili. V letu 1958 so pričeli z novo proizvodnjo rafiniranega jedilnega olja. V tovarni so sami izdelali prvo polnilno linijo z zmogljivostjo do 3 tisoč steklenic v osmih urah. Deset let kasneje so kupili novo polnilno linijo z zmogljivostjo 1.500 steklenic na uro, to je bilo za takratne razmere že kar uspešno.

Naraščajoče potrebe po jedilnih oljih pa so narekovale, da so v kolektivu prešli na tri izmene. To je bilo zelo težavno, saj so na

polnilni liniji delale predvsem ženske. Tri izmensko delo je trajalo vse do druge polovice preteklega leta, ko so uvedli poskusno proizvodnjo na novi polnilni liniji. Zaradi preobremenjenosti in tudi zastarelosti stara linija ni več izpolnjevala zahtev tržišča po jedilnih oljih. Tovarna olja iz Slovenske Bistrice danes že zagotavlja 40 odstotkov celotne slovenske potrebe po tem prehranbenem artiklu.

Aktivnosti za nabavo nove polnilne linije so stekla v bistriski oliarni že v letu 1979, vendar jim zaradi številnih okoliščin tega ni uspelo uresničiti. Odločitev TPO — tovarne polnilnih linij iz Radence pa je prizadevanja bistriske oliarne uresničila s prehodom na osvajanje proizvodnje polnilnih linij, med drugim tudi za jedilna olja. Celotna polnilna linija je kolektiv bistriske Tovarne olja veljala 30 milijonov dinarjev, njena zmogljivost pa je 4.500 napolnjenih steklenic na uro.

Nova linija pomeni izboljšanje delovnih pogojev, saj so z njeno uvedbo ukinili nočno izmeno žensk, zmanjšuje pa tudi fizični naor. V tehnološkem smislu pa

predstavlja bistveno novost zamenjavo olja iz povratnih steklenic prek odcejevalnega stroja. To pa pomeni še dodatno pridobitev, predvsem povečuje učinek pranja steklenic in zmanjšuje umazanost odpadnih vod. Novi pralni stroj pa je tudi manjši porabnik energije in vode.

Nova polnilna linija je, kar je še posebej pomembno, zagotovila enakomernost oskrbo tržišča z rafiniranim jedilnim oljem. Skupna vrednost nove investicije znaša blizu 37 milijona dinarjev. Sredstva pa so zagotovili predvsem iz lastnih virov, kreditov banke, dobaviteljev opreme, sredstev številnih svogateljev — kupcev in članice SOZD-a Zvezda, saj je investicija tudi prva skupna investicija v SOZD Zvezda.

Skupno s to investicijo je kolektiv Tovarne olja, seveda ob mnogih odrednjenih, uspel urediti tudi nekatere druge, notranje proizvodne težave. Med temi je prav gotovo zagotavljanje potrebnih proizvodnih prostorov in tudi skladiščnih zmogljivosti. Ob skupnih naporih jim je tako uspelo za 2 odstotka povečati plan proizvodnje

rafiniranega jedilnega olja iz surovega sojinca, sončničnega in repičnega olja. Plan embalaranja gotovega olja pa so presegli za 15 odstotkov, kar pa spričo znanih težav pri zagotavljanju surovin prav gotovo ni bilo lahko, še posebej, ker je ta bil dosežen predvsem na stari polnilni liniji. Novo linijo so vključili nekaj mesecev pred iztekom leta 1982 in to v poskusni proizvodnji. Zanimiv je pri tem tudi podatek o doseženi fizični produktivnosti na zaposlenega, ki znaša za prek 4 odstotke nad planom. V preteklem letu je Tovarna olja iz Slovenske Bistrice oddala na tržišče, predvsem v Sloveniji in SR Hrvatski okoli 10.800 ton vsega olja, kar pomeni za 14 odstotno povečanje od planiranih količin.

Takšni uspehi, predvsem pa nova pridobitev nalagajo kolektivu pri zagotavljanju jedilnih olj nove načrte in tudi naloge, ki jih bodo pravi gotovo tudi uresničili, saj so plani, predvsem z veliko zavzetostjo vseh članov kolektiva, dosegli v zelo neugodnih delovnih pa tudi tržnih pogojih iz preteklih let.

Viktor Horvat

Novi delovni prostori TOZD Montal

Med najpomembnejšimi pridobitvami v okviru letošnjih praznovanj 8. januarja, praznika občine Slovenska Bistrica, je prav gotovo nova TOZD Montal, ki deluje v okviru OZD IMPOL Slovenska Bistrica. Otvoritevna svečanost je bila v petek, 6. januarja dopoldne, udeležila pa sta se je tudi Mitja Ribičič, predsednik predsedstva ZKJ in Vinko Hafner, predsednik Skupščine SRS, gostje iz pobratenih občin Svetozarevo in Čičevac ter najvidnejši gostje sosednjih občin.

Letošnja svečanost, predvsem pa nova delovna zmaga kolektiva Montal iz DO IMPOL, prihajata ob pravem času, saj praznujejo prebivalci občine Slovenska Bistrica prav letos 40 let od poslednjega boja legendarnega Pohorskega bataljona. Nova pridobitev pomeni nadaljevanje ciljev, ki so si jih zastavili borci Pohorskega bataljona v času NOB, je med drugim v osrednjem govoru povdaril direktor delovne organizacije IMPOL, Črt Zdravec.

Čeprav gre pri gradnji novega Montala za nadomestno investicijo, je sedanji MONTAL, ki se je preselil iz mestnega središča v najožje območje delovne organizacije IMPOL, kar ima prav gotovo veliko prednosti in je pomemben prispevek v stabilizacijskih prizadevanjih, povsem nova investicija. V objektu bo mogoče razširiti proizvodno storilnost kot tudi vrste proizvodov. To je še toliko pomembnejše, ker je prav TOZD MONTAL pomemben finalist aluminijevih izdelkov kolektiva IMPOL. Skupno s povečanjem proizvodnje aluminijevih elementov za gradbeništvo, bo v novih pogojih omogočen še razvoj cele vrste novih proizvodov, ki jih doslej zaradi utesnjenosti dosedanjih delovnih prostorov, niso proizvajali.

Delovna zmaga TOZD Montal je pomembna še zaradi tega, ker so bili proizvodni in poslovni prostori zgrajeni v roku, to je v 14 mesecih, skupno z vsemi gradbenimi deli in infrastrukturo, ter da so stroški v tem času niso dvigni-

li. Celotna investicija je v primerjavi s pridobitvijo bila zelo nizka, veljala pa je 126 milijonov dinarjev. Razlika od predračunske vrednosti je nastala le zaradi nekaj manjših dodatnih del, ki so se v času gradnje pokazale kot nujne.

Investicija je bila zastavljena v okviru SOZD UNIAL, saj je pri oblikovanju finančne konstrukcije združevala sredstva vseh TOZD IMPOL in tudi delovna organizacija TGA Kidričevo, del sredstev pa so si zagotovili v obliki kredita JLA, ki je prevzela stare prostore TOZD Montal.

Nova TOZD Montal ima danes 6000 kvadratnih metrov pokritih proizvodnih površin, 1500 kvadratnih metrov pa znašajo površine tehnološko sanitarnega dodatka. Ob tem so uredili še precejšnje asfaltno površine okoli Montala, kar kolektiv potrebuje za svojo redno dejavnost.

»Nova delovna organizacija Montal pomeni za OZD IMPOL pomembno prelomnico« je v svojem govoru povdaril direktor OZD IMPOL Črt Zdravec. Ob tem je mislil na uresničevanje dolgoročnejših načrtov kolektiva IMPOL, to je doseganje višje stopnje predelave aluminija, osvajanje novih zlitin in izdelkov z več vloženege dela in znanja. Prav širjenje uporabnosti aluminija je osnovna razvojna smer Montala, osnovnega nosilca finalizacije izdelkov iz te surovine. V novih prostorih bo omogočeno, da se bo proizvodnja finalnih izdelkov najmanj podvojila. To omogoča tudi zaledje, katerega predstavljajo polizdelki Impola.

Z novo pridobitvijo pa se bo Impol še močneje vključil v izvozna prizadevanja, še posebno v dežele v razvoju. Več pa pričakujejo tudi od manjših novih proizvodnih programov.

Besedilo in posnetek:

Viktor Horvat

Del novih prostorov TOZD MONTAL v Slovenski Bistrici.

Izobraževanje kmetijskih proizvajalcev

Predpogoj za doseganje večje kmetijske proizvodnje, intenzivnega izkoriščanja zemljišča je znanje. Pred vse, ki se ukvarjajo s kmetovanjem postavljajo družba velike naloge. Te je mogoče uresničevati le z dobrim strokovnim znanjem, znanje je celo pomembnejše kot vsi ostali sodelujoči faktorji v kmetijski proizvodnji. Šele znanje nam daje možnost uporabe vseh sodobnih sredstev, brez katerih seveda ne more biti sodobnega kmetijstva.

V ptujski občini se dobro zavedamo pomena izobraževanja kmetijcev, o tem je tekla beseda tudi na zadnji seji odbora za intenziviranje kmetijstva v ptujski občini. Na omenjeni seji kmetijska zadruga Ptuj predstavila svoj izredno obsežen program izobraževanja, ki ga bodo izvajali predvsem v zimskem času, seveda bodo pri tem sodelovali številni kmetijski strokovnjaki iz vseh zainteresiranih kmetijskih organizacij. Program usposabljanja zajema poglavitno strokovno usposabljanje kmetovalcev za posamezna področja dejavnosti pa tudi splošno usposabljanje s področja samoupravljanja in delegatskega sistema v kmetijski samoupravi.

Za zimse mesece, ko imajo kmetije nekoliko časa več tudi za izobraževanje bodo pripravili enodnevni seminar za delegate kmečke samouprave. Pripravljajo tudi enodnevni seminar za organe družbenega nadzora, veliko pozornost posvečajo tudi izobraževanju mladih

kmetovalcev, zato bodo skupaj s konferenco mladih v kmetijstvu izvedli seminar, kjer bodo mlade podrobneje seznanili z njihovo vlogo v kmetijstvu, predelali bodo sprejete kongresne dokumente, srednoročne in letne razvojne programe, poskušali bodo pripraviti tudi strokovne teme s področja intenziviranja kmetijstva. Precejšnjo pozornost posvečajo tudi izobraževanju kmečkih žena. Program vsebuje strokovna predavanja s področja zdravstva, vzgoje, gospodinjstva, družbenih aktivnosti in vloge kmečkih žena.

Največji razmah bodo nedvomno dosegla predavanja o higijenski prireji mleka, pridelavi krme in krmljenju krav. Ta predavanja bodo namreč izvedli na letnih zborih mlekarških skupnosti, ki bodo potekali januarja in februarja in celotnem združenem območju.

Program izobraževanja pa ni namenjen samo kmetom, temveč tudi strokovnim delavcem v zadrugi. Pripravljajo trodnevni seminar za delavce v kmetijski pospeševalni službi in za tletovce, predvsem z namenom da jih seznanijo z prometom in uporabo pesticidov. Gre namreč za zelo draga in vedno nova sredstva, njihova uporaba pa zahteva vse več znanja. S kmetijsko strojno šolo bodo pripravili sektorska predavanja s prikazom vzdrževanja kmetijske mehanizacije in varstva pri delu s kmetijskimi stroji. Pripravljajo tudi akcijske pösvete o

spomladanski setvi s posebnim povdankom na sladkorni pesi in koruzi, še posebej bodo posvetili pozornost negi ozimim.

S področja vinogradništva pripravljajo predavanja o agrotehniko vinogradov in o domači negi vina, kar je naša šibkejša stran vinogradništva. V sadjarstvu bodo posvetili največ pozornosti posvetili pridelovanju jagodičevja, višnji, ter lupinastega sadja, poseben seminar pa bodo pripravili tudi za juršinske drevničarje.

Na področju vrtninarstva bo tudi letos že tradicionalni dan vrtninarjev, kjer se bodo pogovorili z že uspešnimi pridelovalci vrtnin in listini, ki na tem področju še nimajo izkušenj.

Tudi za rejce prašičev bodo pripravili seminar o vzreji in negi prašičev, v zadrugi pa bodo s pomočjo obdravskega zavoda v Ptuj in kmetijskega zavoda Maribor ter kmetijskega inštituta Slovenije, skrbeli tudi za sprotne obveščanje o potrebnih agrotehničnih ukrepih med letom, o nastopu raznih bolezni, pojavu škodljivcev in tako dalje.

Končno se v zadrugi zavezujejo, da bodo v primeru naravnih nesreč kot so poplave, toča, slana in podobne, pomagali kmetovalcem s strokovnimi nasveti za čim bolj uspešno odpravo posledic.

JB

JAVNA RAZPRAVA V ORGANIZACIJAH ZKS

O aktualnih vprašanjih in nalogah

Komisija predsedstva CK ZKS za organiziranost, razvoj, kadrovsko politiko in usposabljanje v zvezi komunistov je pripravila obsežno gradivo „Aktualna vprašanja in naloge pri utrjevanju idejne in akcijske usposobljenosti ZK“. O tem je razpravljalo predsedstvo CK ZKS in dalo gradivo v javno razpravo. V pozivu k javni razpravi je med drugim zapisano:

„Razprava naj bi ugotovila in ocenila, kako smo v času po kongresih in zlasti po obeh tretjih sejah, seji CK ZKS in CK ZKJ, uresničevali svoje programske dogovore, dosegali uspehe, premagovali slabosti in pomanjkljivosti pri našem delu, pa tudi kako je ZK usposobljena, da učinkovito prispeva k reševanju problemov družbenega razvoja v sedanjih zaostrenih ekonomskih in političnih razmerah. Sprejeti moramo tudi konkretne dogovore in sklepe za nadaljnjo akcijsko, idejno organizacijsko in kadrovo usposobitev zveze komunistov.“

Nadalje je v pozivu poudarjeno, da mora javna razprava doseči mobilizacijo vseh komunistov in osnovnih organizacij, zato mora javna razprava potekati organizirano v vseh osnov. org. ZKS v TOZD in krajevnih skupnostih, v občinskih komitejih in njenih organih ter oblikah dela.

O predloženem gradivu in o vsebini javne razprave bo razpravljala CK ZKS na 6. seji, ki bo predvidoma v februarju 1983. Z javno razpravo pred tem pa se želi z najširšo aktivnostjo vseh članov ZK poenotiti ocene in stališča, zlasti:

— o vzrokih temeljnih pomanjkljivosti v našem delu, ko se kljub naši okrepljeni aktivnosti po kongresih, socialistični samoupravni položaj delavcev in občanov ni bistveno okrepil;

— o naši organiziranosti, zlasti v velikih sistemih združenega dela in krajevnih skupnostih;

— o izboljšanju metod dela, zlasti o bolj demokratičnem oblikovanju in doslednejši kontroli izvajanja sklepov na vseh ravneh delovanja zveze komunistov;

— o nujni okrepitvi idejnoteoretske usposobljenosti komunistov;

— o tem, kako doseči množično, marksistično zasnovano akcijo ZK, kako glede ažurnosti in vsebine izboljšati in pospešiti pretok informacij v zvezi komunistov;

— o izostritvi in doslednejšem izvajanju statutarne opredelitve glede pravic in odgovornosti članstva ter vodstev ZK pri snovanju in uveljavljanju naše politike.

O vseh teh vprašanjih je na seji, 7. januarja razpravljala tudi komisija za organiziranost, razvoj in kadrovsko politiko v ZK pri občinskem komiteju ZKS Ptuj. Sklenili so predlagati predsedstvu OK ZKS (prejšnji komite, po statutu ZK in statutarne sklepe se je prejšnja občinska konferenca preimenovala v občinski komite, komite pa v predsedstvo občinske konference), da javno razpravo organizira v vseh OO ZKS skupno s sklepi, ki jih je občinski komite ZKS Ptuj sprejel na seji, 27. dec. 1982, da se v javno

razpravo vključijo vsi člani komiteja in njegovih organov in da se javna razprava poveže z vsebinskimi pripravami na letne konference osn. org. ZKS, ki naj na podlagi tega sprejmejo tudi programe za lastno aktivnost.

Na seji komisije so tudi oblikovali predlog, da se v okviru občinske organizacije ZKS organizirajo štiri specializirane razprave, določili so delovna predsedstva za vsako skupino, ki bo vodila razprave in s katerih področij povabiti komuniste na posamezne razprave.

Prva razprava je že bila včeraj, 12. januarja v Ptuj, razpravljali pa so o delu komunistov in svetov ZK v krajevnih skupnostih. Na podlagi razprave bo predsedstvo pripravilo stališča, sklepe, pripombe in predloge in jih predložilo občinskemu komiteju.

Na enak način bodo v naslednjih dneh organizirane specializirane javne razprave še o naslednjih vprašanjih:

— akcijsko povezovanje komunistov v združenem delu,

— delo komunistov v institucijah političnega sistema socialističnega samoupravljanja,

— idejnopolitično usposabljanje in informiranje v zvezi komunistov.

Javna razprava v osnovnih organizacijah bo morala biti končana do konca tega meseca, v začetku februarja pa bo sklepna razprava na seji občinskega komiteja ZKS Ptuj.

FF

POUDARKI IZ DELOVNEGA NAČRTA ZBOROV SKUPŠČINE SRS

Sekretariat za informacije pri Skupščini SRS je prejšnji četrtek, 6. januarja pripravil delovni pogovor z novinarji in člani predsedstva Skupščine SRS in RK SZDL Slovenije. Povabljeni so bili tudi odg. uredniki lokalnih občil, saj bi tudi ta morala redneje obveščati svoje bralce o delu slovenske skupščine in njenih teles.

Glavna tema pogovora je bil delovni načrt zborov Skupščine SRS za letošnje prvo trimesečje. V času do 30. marca se bodo zbori Skupščine SRS sestali na treh sejah. Za vsako sejo bo nekaj nosil-

nih tem in prav temu bi v sredstvih javnega obveščanja morali dajati večji poudarek, da bi v razpravo o osnutkih posameznih dokumentov pritegnili kar največ delovnih ljudi in občanov in da bi spodbujali delegate k še večji aktivnosti.

Na seji zborov Skupščine SRS, 9. februarja 1983 bo dan glavni poudarek trem glavnim temam:

Poročilo o uresničevanju zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih in resolucije o načrtovanju družine in družbenih prizadevanj za njen nastanek in varnost in zakona o zdravstvenih

ukrepih pri uresničevanju pravic za svobodno odločanje o rojstvu otrok. Tu gre za predstavitev in oceno dosedanjih uspehov in za sedanje stanje na različnih področjih, ki sodijo v okvir obravnavanih dokumentov ter obravnavo novih pojavov, ki jih bo potrebno še preučiti in poiskati zanje ustrezne rešitve. O tej, za vsakega občana zanimivi in pomembni temi bomo več zapisali v naslednji številki Tednika.

Problematika domače in umetne obrti. Temo je pripravila Gospodarska zbornica Slovenije skupno z Zvezo obrtnih združenj Slovenije. Gre predvsem za pobudo, da se oblikujejo taki ekonomski pogoji, ki bodo to dejavnost predstavili kot mikavno tudi

za mlade ljudi in s tem ohranili, stoletno tradicijo izdelave domačih izdelkov. Tako bo zagotovljen obstoj tudi bogate etnološke in s tem kulturne dediščine našega naroda ter dane možnosti za njen nadaljnji razvoj.

Osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o samoprispevku. Tudi na tem področju gre za vrsto dilem, o tem smo v Tedniku delno že pisali, ki jih bo treba poenotiti v javni razpravi o osnutku zakona.

Velja še omeniti, da bo na tej seji predložen in sprejem se predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravah za družbene prihodke, ki bo na to področje tudi prinesel nekaj sprememb.

FF

Mihael Šešek bo sodeloval na srečanju samoupravljalcev

V Kragujevcu bo 15. in 16. februarja že tradicionalno — 15. srečanje samoupravljalcev Jugoslavije, katerega se bo udeležil tudi Mihael Šešek, traktorist iz temeljne organizacije Vinogradništvo Haloze—Podlehnik — DE Zavrč. Mihael Šešek je aktiven družbenopolitičen delavec in dober samoupravljalec. Za delegata pa ga je izbrala konferenca osnovnih organizacij kmetijskega kombinata Ptuj.

Idejno politična osnovna srečanja samoupravljalcev „Rdeči prapor“ nosi naslov „Ustvarjanje posamične in kolektivne odgovornosti v borbi socialistično samoupravno preobrazbo.“ Tej temi pa so dana osnovna izhodišča z z naslovno temo, ki izhaja iz dokumentov oziroma resolucije 12. kongresa ZKJ in zaključkov tretje seje centralnega komiteja ZKJ.

Na srečanju samoupravljalcev bo tekla beseda o odgovornosti, kajti 12. kongres ZKJ in 3. kongres samoupravljalcev sta ocenila, da stanje odgovornosti ni zadovoljivo. Le-to pa se predvsem odraža v številnih družbenih problemih, slabostih. Poudarek pa je dan predvsem izmenjavi izkušenj jugoslovanskih samoupravljalcev za odpravo negativnih pojavov v samoupravnih in gospodarskih mehanizmihi.

Podravska regija bo imela na srečanju samoupravljalcev štiri delegate, med njimi bo tudi delegat iz ptujske občine, Mihael Šešek, traktorist iz kmetijskega kombinata. Delegati bodo delali v plenumu in v dveh komisijah na temo krepitev ekonomske in samoupravne odgovornosti in posamezna in kolektivna odgovornost v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja.

Na medobčinskem svetu ZSS za Podravje je bilo dogovorjeno, da bosta v razpravi sodelovala tudi dva delegata, ki bosta pripravila tudi konkretni razpravi na omenjeni temi.

MG

RAZPIS

ZA XIV. FESTIVAL DOMAČE ZABAVNE GLASBE SLOVENIJE

V skladu z določili samoupravnega sporazuma o pospeševanju domače zabavne glasbe Slovenije in pravili festivala

RAZPISUJEMO

XIV. festival domače zabavne glasbe Slovenije, ki bo 2. septembra 1983 v Ptuj.

I.

1. Na festivalu lahko sodelujejo vsi domači zabavni ansambli iz Slovenije in zamejstva, če gojijo to glasbeno vrsto.

2. Vsak ansambel nastopi z dvema skladbama, od teh mora biti ena vokalna. Skladbe morajo biti izvirne in na festivalu prvič javno predvajane. Besedila morajo biti v slovenščini ali v enem od slovenskih narečij. Zaželeni so predvsem motivi iz življenja in dela današnjega slovenskega človeka.

3. Skladbe, izvedbo in besedilo bo ocenjevala posebna komisija, ki jo imenuje Zveza kulturnih organizacij Slovenije.

Strokovna komisija bo preizkusila kakovost in usposobljenost ansamblov na področnih revijah ali na avdicijah v Ptuj in Ljubljani.

4. Strokovna komisija bo spremljala nastop ansamblov na festivalu in ansamble razdelila za kakovostne skupine za podelitev zlate, srebrne in bronaste orfejeve značke ter pismenega priznanja za sodelovanje. V navedene štiri skupine bodo razvrščeni vsi ansambli, značko Orfeja s plaketo dobi ansambel, vsak član ansambla pa samo značko ali priznanje, ustrezno razvrstitvi ansambla.

Prednosti, ki jih bodo imeli nosilci zlate značke Orfeja bodo podrobneje opredeljene v pravilih festivala, predvsem pa so: pravica snemanja na RTV Ljubljana brez predhodne avdicije, organizirano gostovanje v zamejstvu s priporočilom ZKO Slovenije in podobno.

5. Na festivalu bo podeljenih 7 nagrad (3 za skladbe, 3 za besedila, 1 za najboljšega pevca).

6. Pogoji za sodelovanje na festivalu je tudi pristanek, da izvajalci odstopijo od mehaničnih pravic za posnetke plošč in kaset RTV Ljubljana. Avtorjem pripadajo vse pravice, ki jih določa zakon.

7. Ansambli morajo poslati načelni pristanek za sodelovanje na festivalu do 1. marca, notno gradivo z besedili pa do 15. marca 1983 na naslov: Zavod Radio — Tednik Ptuj, 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, kopijo prijave pa ZKO pristojne občine.

II.

Z vsemi ansambli, ki bodo sodelovali na XIV. festivalu, bo organizator sklenil posebno pogodbo, ki bo natančneje določila medsebojne obveznosti in pravice.

Ptuj, 10. 1. 1983

Upravni odbor

Zakaj ni zdravil?

Pred dnevi smo obiskali združene lekarne Ptuj in magistro Tanjo Meško, direktorico povprašali zakaj primanjkuje nekaterih zdravil.

Odgovorila je: „Že več kot dve leti v naših in v jugoslovanskih lekarnah opažamo veliko pomanjkanje nekaterih zdravil. Nekaj časa smo manjkajoča zdravila lahko nadomeščali s paralelnimi preparati, sedaj pa zaradi splošnega pomanjkanja v nekaterih primerih tako nadomeščanje ni več mogoče.“

Prejšnja leta so nas domači in tuji proizvajalci oskrbovali z zadostnimi količinami vseh preparatov. Zaradi omejevanja uvoza pa čutilo pomanjkanje tudi pri nas. Ker je naša farmacevtska industrija delno odvisna od uvoza surovin, se je poslabšala tudi oskrba z domačimi zdravili.

Ne bi bilo primerno, da bi farmacevtska industrija sama z lastnim izvozom morala pokrivati potrebe po devizah za uvoz surovin, ker bi tedaj morala doma potrebna zdravila izvažati. Prav gotovo bi lahko nekatere akutne probleme rešili, če bi lekarne in farmacevti imeli vpliv na proizvodnjo in razdeljevanje zdravil. Tako pa smo odvisni od združenega dela in dobaviteljev, ki zdravila razdeljujejo po določenem ključu.

Zakon o zdravstvenem varstvu SRS določa, da morajo delavci zdravstvenih organizacij s svojo organiziranostjo in delom zagotoviti uporabnikom zdravstvenega varstva zadovoljevanje potreb in interesov po vrstah in številu zdravstvenih storitev, določenih po samoupravnih sporazumih in po pogodbah z uporabniki. Žalostno pa je to, da ne moremo zagotoviti uporabnikom z zakonom in s sporazumi zahtevane oskrbe.

Kritična je zlasti preskrba z antibiotiki, težave so z zdravili za živce, proti revmi, bolečinam, krčem in z vsemi zdravili proti sladkorni bolezni. Začasno zmanjkujejo tudi preparati za srce. Primanjkuje tudi otroška hrana, obvezni material, kamor spadajo vložki in vata.

Ni mogoče dobiti tudi zdravil v obliki svečk, saj manjka substanca za njihovo izdelavo, nekaterih preparatov ne dobimo, ker ni primerne embalaže. Taki in podobni vzroki po nepotrebnem zavirajo preskrbo z nujno potrebnimi zdravili.

Rada bi povedala še to, da je mnogo lažje dati pacientu ustrezno zdravilo, kot mu dopovedati, da ga ni oziroma, da imamo podobno ali da ga naj poišče kje drugje. Zaradi tega je danes poklic farmacevta dosti težji in odgovornejši.“

FF

PRIPRAVE NA LETNE ČLANSKE SESTANKE IN LETNE SEJE KONFERENC OOS

Do 28. februarja, tako je dogovorjeno z rokovnikom občinskega sveta ZSS v Ptuj, — morajo biti zaključeni letni članski sestanki osnovnih organizacij; rok za izvedbo letnih sej konferenc osnovnih organizacij pa je 31. marec. Skupščina občinskega sveta pa bi se naj sestala do 30. aprila.

Na članskih sestankih je potrebno oceniti aktivnosti in učinkovitosti pri uresničevanju interesov delavcev, predvsem članov zveze sindikatov. Temeljito je potrebno oceniti, kako se uresničuje delovna usmeritev, sprejeta na občnem zboru, konstitutivni seji v letu 1982 oziroma skupščini občinskega sveta. V oceni vsebine in učinkovitosti dela je potrebno izhajati predvsem iz dokumentov zveze sindikatov Slovenije in zveze sindikatov Jugoslavije. Pri sami oceni aktivnosti je treba upoštevati celotno vsebino oziroma družbeno vlogo sindikatov na podlagi ustave, zakona o združenem delu in drugih sistemskih zakonov, kjer so opredeljene naloge sindikata.

Kot je povedal Franc Vreže, sekretar občinskega sveta zveze sindikatov v Ptuj je v oceni delovanja zajeti zlasti ugotovitve o tem, kako članstvo oblikuje politiko in stališča osnovnih organizacij in kako izvršni odbori uresničujejo stališča v procesih sprejemanja samoupravnih odločitev v temeljnih organizacijah združenega dela, v delavskih svetih, kako izvršni odbori sodelujejo z izvoljenimi delegati oziroma delegacijami (tu se ugotavlja neaktivnost), kako delujejo v skupščini družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnostih, kako se stališča članstva osnovnih organizacij uveljavljajo v delu sindikalnih konferenc in podobno.

Sprejete ocene in ugotovitve o dosedanjem delu, morajo biti tudi osnova opredelitve letne programske usmeritve za delo in priprave na letne članske sestanke in letne seje konferenc OOS delovanje osnovnih organizacij in drugih organov sindikata.

Pri pripravi usmeritev za delo v tem letu je

nujno upoštevati, da je celotna družbenopolitična aktivnost usmerjena v uresničevanje gospodarske stabilizacije, zato je potrebno dati poudarek zlasti: uresničevanju politike gospodarske stabilizacije, uveljavljanju sistema delitve po delu in rezultatih dela, samoupravnemu združevanju dela in sredstev, proizvodno-dohodkovnemu povezovanju in sodelovanju ter samoupravni organiziranosti združenega dela in opredeljevanju izhodišč gospodarske politike in izdelavi planov organizacij združenega dela v letu 1984.

V osnovnih organizacijah imajo še drugo obvezo in sicer organizacijo razprav o zaključnem računu 1982, ki mora priti do slehernega delavca. Podlaga za razpravo, ki jih pripravijo odgovorni delavci v združenem delu, naj spodbudijo delavce za konkretno razpravo, saj sedanje gospodarske razmere zahtevajo prisotnost slehernega delavca, ki lahko s svojim delom in ustvarjalnostjo kakovostno prispeva za pre-

MG

Finančni obračun novoletnega praznovanja predšolskih otrok za leto 1982

Odbor za novoletno praznovanje predšolskih otrok, ki deluje pri Občinski zvezi prijateljev mladine Ptuj, se je po opravljenem praznovanju v letu 1982 sestel in pripravil finančni obračun. Iz obračuna sledi, da je za novoletno praznovanje predšolskih otrok v letu 1982 prispevalo 81 organizacij združenega dela — TOZD in samoupravnih delovnih skupnosti skupno 549.545,30 din.

Iz zbranih sredstev je bil nabavljen in podarjen 5.701 paket v skupni vrednosti 415.258,50 din. Ostali stroški (nagrada za odigrano vlogo dedka Mrza, objavo v Tedniku in stroški poštnine) 6.500 din. Tako je po odbitku porabljenih sredstev ostal saldo 127.786,80 din.

Neporabljena sredstva so ostala zaradi tega, ker so vplačila prispela po 20. decembru 1982, ko je bila vsebina paketov že naročena in pripravljena. Ta sredstva bodo ostala na žiro računu in bodo uporabljena v decembru 1983 za praznovanje predšolskih otrok.

Odbor želi, da vodstva OZD in samoupravnih delovnih skupnosti sporočijo, če so bili njihovi delavci s sedanjo organizacijo praznovanja zadovoljni, in če imajo kakšne predloge za izboljšanje novoletnega praznovanja predšolskih otrok.

Vsem, ki ste omogočili organizacijo novoletnega praznovanja predšolskih otrok, se odbor v imenu najmlajših zahvaljuje in se priporoča se za nadaljnje sodelovanje!

Organizacije združenega dela in samoupravne delovne skupnosti, ki se niso pristopile k enotnemu obdarovanju predšolskih otrok prosimo, da se nam v letošnjem letu pridružijo.

Občinska zveza prijateljev mladine Ptuj
Odbor za novoletno praznovanje predšolskih otrok — predsednik Alojz SOLINA

Finančna sredstva OD OZD in SDS v občini Ptuj za novoletno praznovanje predšolskih otrok v letu 1982

SALDO IZ LETA 1982	27.125,30
1. VVZ iz leta 1982	6.000,00
2. Občinski odbor RK	150,00
3. Pokrajinski muzej	850,00
4. OŠ Olga Meglič	1.950,00
5. Občinska gasilska zveza	250,00
6. OŠ Cirkovce	1.250,00
7. Združene lekarne	2.100,00
8. OŠ Tone Žnidarič	3.250,00
9. Javno pravobranilstvo	150,00
10. Komite občinske konference ZK	200,00
11. Občinska konferenca SZDL	200,00
12. Projekta inženiring Ptuj	3.100,00
13. Klub mladih Ptuj	50,00
14. Delavska univerza Ptuj	250,00
15. VVZ Ptuj	10.000,00
16. Občinska konferenca ZSMS Ptuj	100,00
17. OŠ Podlehnik	2.000,00
18. KONUS Slovenske Konjice	6.250,00
19. Center SUI Veljko Vlahovič	2.550,00
20. CSUI Gimnazija Dušan Kveder	1.800,00
21. Radio-Tednik Ptuj	850,00
22. Komunala — Avtopark	5.550,00
23. Komunala Nizke gradnje	5.350,00
24. Komunala TOZD servisi	4.850,00
25. Komunala DS Skupne službe	2.250,00
26. Komunala TOZD vodovod in kanalizacija	1.800,00
27. OOS TOZD Elektro	5.000,00
28. KONUS Blagovna hiša	1.050,00
29. TOZD Upravna šola Jože Lacko	2.800,00
30. Geodetska uprava	950,00
31. ZSS Občinski svet	250,00
32. TGA DSS SSP Kidričevo	10.860,00
33. TGA TOZD KKSP Kidričevo	2.250,00
34. TGA TOZD Glinica	11.250,00
35. TGA TOZD Predelava	6.180,00
36. TGA TOZD Vzdrževanje SP	15.870,00
37. TGA TOZD PROMET	4.500,00
38. TGA TOZD Proizvodnja	14.820,00
39. OZ Panorama Ptuj	1.100,00
40. SO Ptuj proračun	2.900,00
41. Inšpekcije občine Ormož in Ptuj	1.100,00
42. Dimnikarsko podjetje	800,00
43. OŠ Markovci	1.050,00
44. OŠ Juršinci	1.250,00
45. Oddelek za LO SO Ptuj	1.100,00
46. Uprava za prihodke SO Ptuj	1.850,00
47. Strojne službe SO in IS Ptuj	600,00
48. ZC Ptuj — Ormož DSSS	3.500,00
49. MERCATOR-IZBIRA-PANONIJA	66.600,00
50. ZC Ptuj — Ormož	5.000,00
51. Komite za Kmetijstvo SO Ptuj	400,00
52. ELKOM — HIKO Olga Meglič	3.700,00
53. ELKOM — HIKO Olga Meglič	4.150,00
54. ELKOM — HIKO Olga Meglič	8.500,00
55. Občinski komite za DERP SO	950,00
56. Občinski komite za UGKZ SO	600,00
57. Oddelek za Meranje zadeve SO	2.150,00
58. SOZD MTT Notranja Majšperk	18.600,00
59. Emona — KK Ptuj	75.600,00
60. Sred. šolski center DSSS SSP	600,00
61. OŠ Kidričevo	2.600,00
62. Kreditna banka Ptuj	8.150,00
63. TOZD Dom učencev	1.250,00
64. TGO Gorenje-TITOVO Velenje	31.165,00
65. OŠ Cirkulane	1.500,00
66. OŠ Dornava	1.850,00
67. Obč. ZPM Ptuj	50,00
68. OŠ Videm	1.750,00
69. Emona-Merkur	6.000,00
70. OŠ Leskovec	1.000,00
71. Labod TOZD Delta Ptuj	29.200,00
72. Ptujška tiskarna	3.900,00
73. GG Maribor TOK Gozdarstvo Ptuj	2.300,00
74. Skupne službe SIS	1.200,00
75. OŠ Ivan Spoljenjak	1.325,00
76. Motel Podlehnik	3.550,00
77. CD TOZD za vzdrževanje voz.	12.500,00
78. OŠ Hajdina	1.350,00
79. Perutnina Ptuj	70.400,00
80. Temeljno sodišče v Mariboru	1.800,00
81. Temeljno sodišče v Mariboru	600,00
minus Zavod Radio-Tednik Ptuj — objave 81.	-2.000,00
SALDO:	549.545,30

Ljudski pevci, godci in plesalci nastopili v Markovcih

Pod naslovom: **AL ME BOŠ KAJ RADA IMELA, KO BOM NOSIL SUKNJO BELO**

Je Folklorno društvo Ptuj pripravilo minulo soboto v Markovcih nastop ljudskih pevcev, godcev in plesalcev. Že sam naslov pove, da je bil nastop tematsko obarvan na slovo fantov pred odhodom k vojakom torej na »štelingo« in na vojaško življenje. Predstavi, ki je trajala polne tri ure, je z urno viharo polko začel ljudski harmonikar Iganc Repič iz Bristja in tako že koj v začetku poskrbel za pravo »stimungo«. Vse prisotne, tako gledalce kot nastopajoče, je zatem pozdravil Jože Štrafela, predsednik Folklornega društva Ptuj in povedal nekaj že splošno znanih, a žalostnih resnic o zamiranju slovenske ljudske pesmi ter plesov, ki jih čedalje bolj izpodrivajo zapadnjaške oblike industrijske zabavne glasbe. Nato se je pred prepolno dvorano gledalcev, ljubiteljev ljudskega izročila,

Fantje iz Markovec ...

Foto: Kosi

žveglica, orglice trstenke), tamburaška skupina iz Gorišnice, tri folklorne skupine z ljudskimi plesi in dvanajst skupin ljudskih pevcev, večinoma že starih znancev iz oddaj »Iz vasi v vase«, med njimi tudi zadnja pridobitev glasbenega arhiva Radia Ptuj — skupina pevki iz Lancove vasi. Kot gostje so zapeli tudi člani Folklorne skupine iz Globasnice na avstrijskem Koroškem, ki so se prejšnji teden mudili v Cirkovcah pri tamkajšnji folklorni skupini.

Predstava je dobila svojo zaokroženo celoto s pesmijo: Al me boš kaj rada imela, ko bom nosil suknjo belo, ki so jo skupaj zapeli vsi nastopajoči. Proti koncu zadnje kitice se je pesem razvnela v pravo pravcavo fantovsko vriskanje pri čemer tudi ženske niso stale ob strani.

Vsako skupino posebej, je prireditelj obdaroval s skromnim darilom.

I. C.

Ptujski strelci nadaljujejo z ligaškimi tekmovanji

Pred novoletnimi prazniki je bilo kljub prazničnemu razpoloženju izvedeno tretje kolo občinske lige v streljanju s serijsko zračno puško, ki v uvrstitvah ekip in posameznikov ni prineslo sprememb.

Po praznikih, v nedeljo, 9. januarja pa smo se prvič dobili v letošnjem letu na strelišču in izvedli četrto kolo lige tekmovanja. Sami rezultati nekaterih ekip in posameznikov so pokazali, kdo je praznik preživel aktivno in koristno, kdo pa pasivno.

Rezultati vodečih ekip so bili takšni: 1. Agis 1. 1059 krogov; 2. Mercator 1039 krogov; 3.

Turnišče 11. 1029 krogov; 4. Turnišče 1. 1027 krogov; 5. Kidričevo 1. 1021 krogov.

Tudi rezultati posameznikov so bili različni, tako da bo šele skupna uvrstitev pokazala, v kakšni formi so posamezniki. Rezultati so bili naslednji: 1. Ludvik Pšajd 1. 272 krogov; 2. Zvonko Hajduk, Agis 2/1 krogov; 3. Franc Simonič, Agis 269 krogov; 4. Darko Jazbec, Turn. 268 krogov; 5. Zvonko Petek, Mercator 264 krogov.

Uvrstitev vodečih ekip po štirih kolic je naslednja: 1. Turnišče 1. 4200 krogov; 2. Agis 1. 4163 krogov; 3. Mercator 4156 krogov; 4. Ki-

dričevo 1. 4091 krogov; 5. Železničar 1 4071 krogov.

Uvrstitev posameznikov: Ludvik Pšajd »Jože Lacko«, 1086 krogov; Zvonko Hajduk, »Agis« 1078 krogov; Darko Jazbec, Turnišče, 1063; Zdenka Matjašič, Turnišče, 1055 krogov; Franc Simonič, Agis, 1050 krogov.

Do zaključka lige sta še dve kolic, ki bosta 23. januarja in 6. februarja 1983. Takrat bomo dobili dve ekipi, ki bosta nastopili v regijskem ligaškem tekmovanju. Kateri ekipi bosta tekmovali, se lahko vidi že iz dosedanjih uvrstitev, vendar so možne tudi spremembe.

L. P.

OBČINSKI ODBOR KOVINARJEV

V ponedeljek, 10. januarja je zasedal občinski odbor sindikata delavcev proizvodnje in predelave kovin občine Ptuj, ki povezuje čez 5000 kovinskih delavcev ptujске občine. Glavni poudarek ponedeljkove seje je bil na usmeritvah občinskega odbora v letu 1983 in uresničevanju politike

Sprejem delovne usmeritve

gospodarske stabilizacije, politike cen, svobodne menjave dela, delitve dohodka in čistega dohodka, nagajevanja po vloženem delu, uresničevanju resolucije III. kongresa jugoslovanskih samoupravljalcev, sklepov in stališč III. konference zveze sindikatov Slovenije o socialni politiki. Posebno pozornost bo odbor letos posvetil tudi usposabljanju članov, — zlasti še sindikalnih

skupin in inventivni dejavnosti, ki v obdobju politike gospodarske stabilizacije dobiva vse večji pomen.

Tudi letos bo odbor med organizatorji občinskega tekmovanja kovinarjev s tem, da ga je potrebno razširiti, prav tako pa povečati število tekmovalnih disciplin. Glede inovacijske dejavnosti je bilo tudi rečeno, da je potrebno o njej več spregovoriti tudi v osnovnih šolah. Nasploh pa je potrebno doseči večjo popularizacijo te dejavnosti.

Predstavniki komisije za inovacijsko dejavnost je tudi povedal, da že tečejo priprave na vsakoletni dan inovatorjev ptujске občine, ki je 30. marca vsako leto. Komisija je že sestavila anketo, na podlagi katere bo tudi začela aktivnosti za razširitev inventivne dejavnosti v vse organizacije združenega dela v občini. Prizadevati si bo torej za enoten inovacijski sistem.

MG

Ptujski strelci v mednarodnem programu v slovenski reprezentanci

V nedeljo, 9. februarja, je bilo v Postojni tretje kontrolno tekmovanje najboljših strelcev Slovenije s standardnim zračnim orožjem. Ptujski strelci so s svojimi rezultati dokazali, da sodijo v sam vrh. Med članicami v streljanju s standardno zračno pištolo je Albina Pšajd zasedla drugo mesto z rezultatom 357 krogov od 400 možnih. Za prvo uvrščeno Smoletovo je zaostala samo za krog. Pri mladincih smo v streljanju z zračno standardno puško slavili dvojno zmago, saj je bil Rojko Robnik prvi z rezultatom 343 od 600 možnih, Tonči Planinc pa je z rezultatom 540 od 600 možnih krogov zasedel drugo mesto.

P. L.

Razstava del samoukih likovnih umetnikov Srbije

Te dni je v razstavnem paviljonu gradu v Slovenski Bistrici zanimiva razstava del samoukih likovnih umetnikov Srbije. Razstavljenih je okoli 60 slik in skulptur, ki prikazujejo široko uspešno likovno ustvarjanja likovnih umetnikov samoukov, združenih v galeriji likovne umetnosti Svetožarevo.

Razstava je posvečena praznovanju 8. januarja, praznika občine Slovenska Bistrica in tako tudi pomemben kulturni prispevek pobratenih občin v izmenjavi kulturnih dobrin.

Razstava srbskih likovnih umetnikov samoukov bo v bistriškem gradu predvidoma do konca tega meseca, organizirala pa sta jo skupno Galerija likovne umetnosti SR Srbije iz Svetožareva in Klub likovnih umetnikov samoukov iz Slovenske Bistrice.

Za področje likovnega ustvarjanja predstavlja razstava v bistriškem gradu prijetno osvežitev in predvsem bogat prikaz likovnih del srbskih likovnikov. Mnoga med razstavljenimi deli so bila že razstavljena tudi na raznih razstavah v tujini, med drugim tudi v New Yorku in Moskvi.

Viktor Horvat

KS GRADIŠČE V SLOVENSKIH GORICAH

Izvolili novo vodstvo

Na razširjeni skupščini krajevne skupnosti Gradišče so se pred tedni sestali delegati stare in nove skupščine krajevne skupnosti Gradišče, ki so obširno razpravljali o nekaterih pomembnih uspehih akcijah. Največ pohval je bilo rečenih o uspešni gradnji prve in druge faze vodovodnega omrežja v Zg. Porčiču, ter o zgraditvi telefonske centrale, na katero se bodo lahko krajani priključili po naročenem vrstnem redu. V razpravi je bilo rečeno, da bodo v prihodnje uredili še več nalog, med njimi je dokončna zgraditev mrliske veže, ki jo v Gradišču nujno potrebujejo.

Delegati so razpravljali tudi o delovanju delegacij za samoupravne interesne skupnosti krajevne skupnosti, med katerimi so bili predvsem pohvaljeni delegati, ki delujejo v vaških odborih po naseljih. Rečeno je tudi bilo, da še vsi ne izpolnjujejo vseh nalog.

Na seji skupščine so konstituirali tudi novo zasedbo skupščine in sveta skupščine krajevne skupnosti, zaradi poteka mandata staremu vodstvu KS Gradišče. Na predlog konference SZDL Gradišče in samoupravnih organov KS je za novega predsednika skupščine krajevne skupnosti bil izvoljen Janko Kšela, za njegovega namestnika pa Ernest Mlinarič iz Gradišča. Za predsednika sveta skupščine KS Gradišče je bil izvoljen Ivo Štrkl, za njegovega podpredsednika pa Ljubo Kšela.

Janez Lorber

MAKOLE

Nova zdravstvena postaja

Letošnji prazniki občine Slovenska Bistrica si bodo še posebej zapomnili prebivalci haloških predelov, predvsem pa KS Makole in okolice. Na svečanosti, ki je bila v sredo, 5. januarja v osnovni šoli Makole, kjer so ob udeležbi najvidnejših zdravstvenih delavcev in tudi predstavnikov družbenopolitičnega življenja občine Slovenska Bistrica, osvetlili razvoj zdravstvenih aktivnosti v KS Makole, so uradno predali svojemu namenu novo zdravstveno postajo, osmo na območju občine Slovenska Bistrica. Ta dogodek so popestrili s kulturnim programom, katerem so nastopili najmlajši člani VVZ Makole in učenci osnovne šole Anice Černe Makole.

Težko bi bilo opisati veliko zadovoljstvo krajanov ob tako veliki in pomembni pridobitvi kot je nova zdravstvena postaja. To pomeni prihranek številnih potovanj v Poljčane pa tudi Slovensko Bistrico in s tem izgubljanja dragocenega časa. Ob tem je najpomembnejše, da se bodo za zdravstvene usluge sedaj odločali tudi tisti, predvsem starejši, ki jim je bilo potovanje v druge kraje ob že razrahljanem zdravju največkrat velika muka, seveda na račun poslabšanja zdravja. To je še toliko težje, če povemo, da šteje KS Makole okoli 2400 krajanov, od tega največ starejših.

Novi zdravstveni dom brez stalnega zdravnika bi bila prav gotovo slaba uteha za krajane pri zagotavljanju zdravstvenih storitev, zato je Zdravstveni dom Slovenska Bistrica poskrbel tudi za stalnega zdravnika. To nalogo, za območje nerazvitih Halož zelo zahtevno, bo opravljal in jo že opravlja dr. Jože Hren.

V novem zdravstvenem domu, sicer prenovljeni zgradbi v središču KS Makole, bo prostor za splošno ambulantno, zobno ambulantno in opravljanje polivalentne patronažne službe. S to pridobitvijo imajo vse zunanje ambulante v bistriški občini tudi stalnega zdravnika, kar pomeni odločilni korak v smeri uresničevanja koncepta razvoja zdravstvene dejavnosti v občini Slovenska Bistrica. V prihodnjem obdobju pa bodo v tej občini posvečali posebno skrb vzdrževanju doseženega nivoja zdravstvenih storitev in tudi iskanju novih možnosti razvoja zdravstva.

Viktor Horvat

KAKŠNI SO POGOJI ZA VPIS V VOJAŠKE ŠOLE?

PREDNOSTI VOJAŠKEGA POKLICA

Pionirji osmih razredov osnovnih šol že prav gotovo razmišljajo kam po končani osemletki. Nekateri so se morda že odločili za ta ali oni poklic, drugi bodo nadaljevali šolanje v usmerjenem izobraževanju. Za tiste, ki pa še oklevajo ali sploh še ne vedo, kam bi se podali, pa bomo v naslednjem sestavku približe predstavili, kakšne so možnosti za vpis v vojaške šole.

Za uvod smo k razgovoru povabili Jožeta Nemca, gojenca četrtega letnika vojaške akademije kopenske vojske v Beogradu, ki je sicer doma iz Zetla. Izkoristili smo njegov obisk na oddelku za ljudsko obrambo SO Ptuj, kjer se je oglašil med preživljanjem zimskih počitnic.

Jože, kakšna je bila pravzaprav tvoja pot iz osemletke do vojaške šole?

„Vesel sem, da lahko povem vsem mladim iz ptujske občine, kakšni so pogoji in kakšna je pot šolanja v vojaški šoli. Prvi pogoj je seveda pri kandidatu samem — veselje do vojaškega poklica. Prebral sem zapis, ki ga vsako leto objavljajo v vseh sredstvih javnega obveščanja in se javil pri načelniku oddelka za ljudsko obrambo SO Ptuj. Tam me je usmeril v takratno vojaško gimnazijo Franc Rozman-Stane v Ljubljani. Sedaj je to že splošna srednja vojaška šola. Ta šola je namenjena predvsem za dajanje kadrov za akademijo kopenske vojske v Beogradu, sicer pa ni rečeno, da se gojenec ne more odločiti za katero od ostalih akademij, kot so letalska, letalsko-tehnična in tehnične smeri v Zagrebu.“

Pred vsemi temi pogoji pa si moral verjetno uspešno zaključiti tudi osemletko?

„Da, skoraj bi pozabil. V zadnjem letu osnovne šole moraš kot pogoj imeti vsaj dobro oceno (3) iz fizike, matematike in kemije. Razen tega so odločilni predvsem zdravstveni pogoji.“

Kako dolgo pa traja šolanje v srednji vojaški šoli?

„Tako dolgo, kot v vsaki drugi srednji šoli, torej 4 leta. Po končani srednji vojaški šoli pa se lahko šolanje na eni od akademij, ki sem jih našel.“

Ti si nadaljeval študij na akademiji kopenske vojske v Beogradu, kakšno je tam življenje?

„Precej sprememb je. Najbolj vpliva nate novo okolje. Novost je tudi nošenje uniforme, tako, da lahko rečemo, šole na akademiji je nekako pravi začetek vojaškega poklica. Takoj na začetku študija je obvezno šolanje na terenu, ki traja vsaj mesec dni. Da bo boljše razumljivo, vsak gojenec je za ta čas razporejen v kasarne, oziroma vojaške enote, kjer spozna v bistvu kakšno je pravzaprav vojaško življenje.“

Po tem se začne redni študij, ki traja prav tako 4 leta. Za vsak predmet sta dva izpitna roka, takrat se pač polagajo izpiti in na koncu vsakega letnika je spet mesec dni terena.“

Kakšen naziv, oziroma čin pa dobiš po končanem študiju?

„Vsak, ki konča akademijo dobi čin podporočnika in je razporejen v ustrezno vojaško enoto, pač po potrebah JLA.“

Prav gotovo ne bo odveč, da izvem kaj več tudi o ostalih vojaških šolah JLA. Informacijo o tem, nam je podal Janez Drevenšek, namestnik načelnika oddelka za ljudsko obrambo pri SO Ptuj.

„Poleg že navedene splošne srednje vojaške šole v Ljubljani, je možnost za vpis v katerokoli splošno srednjo vojaško šolo v Zagrebu in Beogradu ali letalsko splošno srednjo vojaško šolo v Mostarju. Slednja pripravljajo kandidate za pilote in strokovnjake v aviaciji. Poleg teh splošnih srednjih vojaških šol pa obstajajo še tehnične vojaške šole. Nam najbližja je tehnična srednja vojaška šola v Zagrebu. Ta usmerja mlade kandidate za poklic tehnika na področju strojništva, kemije ali prometne. Naslednja je v Sarajevu, naziv ima splošna srednja vojaška šola rodov kopenske vojske. Ta pa usmerja mlade ljudi za poklice: komandir pehotne enote, artiljerijske enote, raketne enote, oklopno-mehanične enote, inženirske enote, enote za zveze in pa

komandirja enote za atomsko biološko-kemično obrambo. Zanimivo pri tej šoli je v Sarajevu še intendantka srednja vojaška šola, ki pripravlja komandirje intendantov ali kuharskih enot.“

Naslednja srednja vojaška šola je v Novem Sadu in sicer sanitetna. Ta daje dva poklica: medicinski tehnik in farmacevt. Tudi v Splitu je srednja vojaška šola, ta pa usmerja mlade strokovnjake s področja mornarice.“

Jože Nemec, gojenec akademije kopenske vojske v Beogradu

skem radu in Tedniku smo večkrat seznanjali učence in njihove starše. Prepričan sem, da je vsak, ki je to želel, zares seznanjen s pogoji za sprejem v srednje vojaške šole. Kljub temu jih bomo na kratko še enkrat naštel. Prvi pogoj je, kot je povedal že moj predhodnik, da mora kandidat, ki želi nadaljevati šolanje v srednji vojaški šoli, končati zadnji razred osemletke najmanj z dobrim uspehom, ali vsaj oceno iz matematike, fizike in

Janez Drevenšek, namestnik načelnika za ljudsko obrambo pri SO Ptuj.

kemije najmanj dobro. Ostali pogoji pa so predvsem zdravstvenega značaja. Potrebni so posebni zdravstveni pregledi, kajti vojaški poklic zahteva predvsem zdravega človeka.

K vsemu temu je treba dodati, da je šolanje na kateri koli od vojaških šol popolnoma brezplačno, povsod so izredno dobro opremljeni kabine, vsi učni pripomočki so brezplačni, prav tako stanovanje, hrana in uniforma. Za mlade fante bo zanimivo tudi to, da se šolanje šteje v službeno vojaško roko. Če pa kandidat ne konča akademije, se lahko zaposli v enoti JLA, seveda pa mora končati ustrezen 6 mesečni tečaj. S tem si pridobi čin mlajšega oficirja (vodnik) in ima zagotovljen seveda prav tako zagotovljen.“

Še s pogoji za vpis v vojaške šole seznanili javnost?

„Na vse osnovne šole v občini smo poslali natečaje, tudi po ptujih naštel.“

Pa se vrnilo k našemu gojencu Jožetu Nemcu. Kakšni pa so pogoji za preživljanje prostega časa med študijem na akademiji?

„Moram poudariti, da je čas do podrobnosti razporejen. Dopoldne so predavanja, popoldne pa je prost. Prosti čas preživijo lahko ob učenju ali pa v raznih športnih dejavnostih. Lahko bi rekel, da je ta študij močno podoben bivanju v celodnevni šoli. Prednosti pa so izredno velike. Že v srednji vojaški šoli je brezplačno bivanje, hrana, učni pripomočki, organizirajo se brezplačni tečaji, kot recimo plavalni ali smučarski ipd. Na akademiji pa so ugodnosti še večje. Poklic je zagotovljen in to visoka izobrazba. Stanovanje ravno tako, brezplačna je uniforma, pozneje napredovanje ipd. Z druge strani pa so obveznosti zelo male, treba se je le učiti in učiti, saj je treba študij končati v rednem štiriletnem roku. To je hkrati tudi ugodnost, ki jo v civilu težko izpolniš.“

In za konec še vprašanje za Janeza Drevenška. Kakšna je pravzaprav poklicna pot nižjega oficirja?

„Gojenci, ki končajo srednjo vojaško šolo imajo seveda priznane srednje vojaško strokovno izobrazbo, istočasno pa imajo priznane tudi civilno srednješolsko izobrazbo. Pridobijo si enega od poklicev vojaškega tehnika, čin aktivnega vodnika določenega rodu ali službe v JLA. Po končanem šolanju jih razporede po ustanovah in enotah kopenske vojske, vojne mornarice ali vojnega letalstva in protizračne obrambe. Gojenci, ki so po zaključku šole dosegli odlični uspeh, lahko po zaključku šolanja kandidirajo za vpis na vojaško akademijo ustreznega rodu ali službe.“

K vsemu temu pa je ob koncu treba dodati, da ima vsak gojenec po končanem šolanju zagotovljeno zaposlitev, ne bo pa odveč, če dodam, da stimulacija v vojaških poklih ni mala. Zasluge je zares solidne, razen tega pa mlademu oficirju ni treba razmišljati o stanovanju, skrajša življenska pot mu je zagotovljena.“

M. Ozmec

ORMOŽ

Med nezaposlenimi največ žensk

V ormoški občini sicer ugotavljajo, da je natančno število nezaposlenih težko določiti, ker vsi iskalci zaposlitve niso prijavljeni pri skupnosti za zaposlovanje, kljub temu pa razpolagajo z nekaterimi podatki. Tako je bilo ob koncu oktobra lani okrog 300 iskalcev zaposlitve, ki so se prijavili skupnosti za zaposlovanje, med njimi kar 60 odstotkov žensk. Med prijavljenimi je delež mladih do 26 let višji kot 40 odstotkov.

Težko je predvideti, kako bodo v občini reševali probleme nezaposlenosti, saj se bo omenjenih 300 delavcem pridružil še okrog 300 sezonskih, ki so bili do konca leta zaposleni, pričakujejo pa tudi, da se bo vrnilo tudi precej delavcev, ki so zaposleni v tujini. Slednji bi sicer lahko našli zaslugek v deficitarnih obrtéh, pa tudi drugi načini so, vendar je v preteklem letu uspel najti zaposlitev v tej občini le en zdomec.

V občini tudi ugotavljajo, da so se srednjeročni programi potreb po kadrih že v prvem letu tega obdobja pokazali kot neuspešni zaradi nerealnega planiranja širjenja zmogljivosti proizvodnje in modernizacije tehnologije. Tudi letni načrti organizacij združenega dela se razhajajo z občinsko razvojno resolucijo — običajno so glede zaposlovanja bolj optimistični. Realnost in podatki pa govorijo drugače. V občini sicer menijo, da bi lahko problem nezaposlenosti reševali z uvajanjem druge in tretje izmene, kjer je to mogoče, seveda pa to zahteva zagotovitev reprodukcijskega materiala in prodaje izdelkov. Hkrati pa bi naj v organizacijah združenega dela namenili večjo pozornost izobraževanju ob delu — glede na lastne potrebe, ne pa glede na interese posameznikov, ki vedno niso identični s potrebami organizacije združenega dela. S tem in z zaposlovanjem mladih strokovnjakov bo lahko izboljšali kvalifikacijsko strukturo zaposlenih, ki se je v zadnjem letu poslabšala zaradi širjenja sezonskega dela, ki pritegne predvsem ne kvalificirane delavce. Vprašanje je seveda, kako bo pomanjkanju denarja za nove naložbe v proizvodno delovna mesta, rešiti vse probleme, posebej še vprašanje nezaposlenih žensk. V ormoški občini o prepričani, da bi lahko k temu pripomogla ustanovitve kadrovskih služb, ki bi naj stalno spremljale in analizirale stanje o zaposlenosti, nezaposlenosti in o možnostih zaposlovanja delavcev.

N. Dobljekar

PRI NAS V KLUBU

Premišljuje . . .

Resnično-premišljuje o našem srednješolcu o njegovem šolanju in popivanju skozi vse leto. No, pogledimo kar po vrsti.

V družini mu starši ponujajo kozareček ob raznih družinskih praznikih, ob novem letu, za pusta, na kolinah, ob dnevu žensk, po nedeljskih kosilih, raznih srečanjih, ob trgatvi in drugih delih . . . Vedno pravijo, saj je to samo enkrat na leto, ko otroci lahko nazdravijo skupaj z odraslimi. Poleg tega pa tudi mladi sami s prijatelji praznujejo rojstne dneve, več ima kdo prijateljev, na več rojstnih praznovanj je povabljen . . . Tako se število dni v letu, ko se mladi z dovoljenjem staršev lahko opijejo, kar množe.

Veliko primerov pa je tudi, da mladi ob koncu tedna zahajajo v gostilne, kjer s kolegi poklepetajo, »zapravljajo« prosti čas in seveda tudi kaj popijejo. Ob pogovorih o problemih mladih, čakanih na avtobus in podobno čisto tudi precej popijejo, zlasti še žganih pijač. Pa saj je to le enkrat, dvakrat na teden. . .

Kadar mladi gredo na šolski izlet, študijsko ekskurzijo, so tudi priložnosti za popivanje, saj to res ne more skodovati. Tako se mladi tu in tam oglašijo v gostilni, ta ali oni ima steklenko s seboj in ga v vlaku srknejo, da je v vlaku ali avtobusu prijetnejše vzdušje. No, tudi to je le enkrat ali dvakrat na leto . . .

O vsem tem premišljuje, premišljuje o mladih in o njihovih družinah. Zdaj pa premišljuje o tem tudi vi!

Dr. Z. I.

VLOGA OSNOVNEGA ZDRAVSTVENEGA VARSTVA V BOJU PROTI ALKOHOLIZMU IN NARKOMANIJ

Smotri socialistične in samoupravne družbe so, da postopoma odpravljajo probleme povzročene s pitjem alkoholnih pijač kot dejansko osnovo za vsestranski razvoj osebnosti našega človeka in utrjevanje njegove vloge znotraj sistema socialističnega samoupravljanja.

Izhajajoč iz potreb in nalog družbe in človeka, iz napredka človekovega položaja v naši samoupravni družbi, ti smotri morajo prispevati k revolucionarnemu spreminjanju družbe in vsestranskemu osvoboditvi človeka od vseh idolov, podrejanja in odtujitve. V konkretnem primeru, če alkoholizem in probleme povzročene s pitjem alkoholnih pijač dojemamo kot stopnjo odtujitve človeka človeku, človeka do družbe in družbe do človeka, kot odtujitev človeka na področju dela, potreb in zavesti, ti smotri morajo prispevati k razumevanju marksističnega pojmovanja vrednot in vrednot naše socialistične prakse, ki so kot opora človekovemu življenju, njegovemu odnosu do drugih ljudi in narave ter celotnega pogleda na svet.

Danes, ko razrešujemo dinamično odnosov zdravja in bolezni, posameznika in okolja, predvsem pri obravnavi in odpravljanju problemov povzročenih s pitjem alkoholnih pijač, se tudi moramo zavedati celovitosti socialnega, moralnega in družbenega propadanja, kot poglavitnih elementov, ki vsakemu od nas narekujejo vključitev in odgovornost v fronto boja proti alkoholizmu. Prav zaradi tega je nujno zastaviti vprašanje o pravih pristopu k razreševanju te problematike, ki ni in ne more biti zunaj družbenih do-

gajanj (stabilizacije); saj bijo s tem izločili in fiksirali v strokovna dejstva in zakonitosti, zavrgli pa bi celotnost pogledov in akcij kot stalno družbeno prakso.

Nesporno je dejstvo, da se pri nas prav ta strokovna fiksiranost ohranja in krepi v medicinskem (bolnišničnem) modelu in se je preveč zakoreninila kot humanističen pristop k človeku in problemom povzročenim s pitjem alkoholnih pijač, kar izvirajo predvsem iz idej in pristopov posameznikov. Namenoma se pozablja na to, da se je za humanistični pristop in odpravo alkoholizma zavzemal in se še vedno zavzema ves kapitalistični svet, da najdemo takšne težnje in pristope že prej, in tudi sedaj, v razredni ideologiji (AA-klubi, Guttenplein, skupinski dušebrižništvo), kljub temu, da so takšni pristopi in pojmovanja humanistična v bistvu daleč od marksističnega pojmovanja humanizma in so nasprotni socialističnim vrednotam.

Na takšen način se dejansko ne moremo spopasti s konkretnimi družbenimi okoliščinami, ki porajajo alkoholizem, ne daje se posebna vloga osnovni zdravstveni dejavnosti s tem, da ona vodi osnovno aktivnost na tem področju z vključitvijo v program obravnavanja tudi socialne dejavnosti, zlasti tiste, ki so bistveni, pomembni za nastanek in zadrževanje problemov povzročenih s pitjem alkoholnih pijač in katere v praksi predstavljajo v glavnem družina, delovna organizacija in življenjsko okolje oziroma skupnost.

Pri tem velja poudariti, da je sedanja zdravstvena dejavnost preveč usmerjena k bolezni in

DR. MED. MLADEN SIMUNIĆ

kurativni obliki zdravljenja problemov, povzročenih s pitjem alkoholnih pijač, namesto k preventivi in izboljšanju zdravja občanov. Ker so videti znanstvene in nepristranske, preveč zavite v plašč družbene koristne dejavnosti, večinoma pod vplivom tujih izkušenj podedovanih in sposojenih iz meščanskih sistemov, katerih bistvo je v tem, da se še vedno ukvarjajo s tem, kar je ne pa s tem, kar naj bo, dejansko v praksi pa to vse skupaj zavira razvoj osnovnega zdravstvenega varstva, družbeno opredeljenega in tudi cenejšega zdravljenja delovnih ljudi in občanov.

Ne moremo mimo tega, da nekateri še danes zagovarjajo medicinski (bolnišnični) način odpravljanja problemov povzročenih s pitjem alkoholnih pijač, obenem pa pozabljajo, da je človek zbolel v družbi in ga je tudi potrebno zdraviti v družbi; bolje rečeno, znotraj njegove družine, na delovnem mestu in v okolju, v katerem živi. Pa ne samo zaradi tega, ker je to ceneje in danes že strokovno potrjeno, bolj in predvsem zaradi tega, ker bolnišnično zdravljenje loči človeka od njegove vloge v družini in družbi, slabi socialne vezi in vplive, degradira status osebnosti v svobodi in avtoritete (alkoholika etiketira kot manjvrednega in propadlega človeka), zožuje njegovo čustveno družinsko življenje, poudarja miselnost podložniške osebnosti k prilagajanju obstoječemu stanju (drugi lahko

pijejo, ti pa ne smeš). Na drugi strani hierarhični odnosi znotraj bolnišnice (psihiatrice), ki se kažejo v togosti lastnega institucionalizma in izolacije od preverjanja lastne smotnosti in rezultatov, ne dovoljuje v zadostni meri oblikovanje svobodne osebnosti, osebnosti, ki je zmožna oblikovati sebe in okolje, in s tem v večji meri doprinese k uspešnejšem razreševanju te problematike v okolju, kjer živi in dela.

Tako smo priče, da so zboleli za alkoholizmom samo tisti, ki so se bolnišnično zdravili, tisti, ki se niso bili »ločeni« pa so samo zmerni pivci, kljub temu, da so njihovi problemi povzročeni s pitjem alkoholnih pijač večinoma še hušji. To je tudi osnovni vzrok, da bi se v programski strukturi, vsebini, oblikah in metodah uvajali sodobni pristopi, učinkovitejše oblike dela, ki so strokovno in družbeno primernejše našemu človeku, sistemu vrednot in socialističnemu humanizmu.

To pomeni, da danes ne moremo govoriti le o medicinskem (bolnišničnem) načinu odpravljanja problemov povzročenih s pitjem alkoholnih pijač, ampak o družbenem modelu, katerega, na osnovi izkušenj naše družbene prakse, lahko dosežemo le znotraj občinskega prostora in njegovega osnovnega zdravstvenega varstva. Samo v teh okvirih je edino možno speljati takšen program usklajenih akcij skupine občanov in delovnih ljudi, v organizacijah združenega dela, šolah in krajevni skupnosti, pomočjo osnovnega zdravstva, socialnega skrbstva. Rdečega kriza in drugih subjektivnih faktorjev naše družbe — z osnovnim ciljem — začeti, odpravljanja in

preprečevanja problemov povzročenih s pitjem alkoholnih pijač, obenem pa rehabilitacije ljudi, ki imajo določene probleme. Samo je to pot za resnično, človeško, solidarno in samoupravno odpravljanje te preveč razširjene družbene problematike, ki ni in ne more biti v skladu z našo socialistično ureditvijo.

Torej, takšen model, ki je sinteza družbene znanosti in znanosti o človeku, mora izhajati iz tega kar je v človeku in njegovi praksi napredno (ne pa obratna njegovi napaki in spodslahje) in pozitivno, da sleherni posameznik naredi v razreševanju te problematike kolikor zmore, glede na potrebe in pogoje, in da v resnici dojamemo, da je pravzaprav on tisti, ki lahko izkoristi svoje potencialne, da bi lahko uresničil sebe samo v soddnost do drugega človeka (žena, otroci, sodelavci, sokrajani). Obenem, na osnovi socialističnih vrednot, nenehno menja in revolucionarno miselnost moralistične in demagoške prakse, ki napada posledice, ne pa vzroke, kateri posamezniki in skupine ženejo v uživanje alkohola.

Danes je več kot očitno, da tudi posamezne akcije »od zgoraj« ne morejo doprinese k hitrejšem razreševanju problemov povzročenih s pitjem alkoholnih pijač (še manj pa učene razlage alkoholizma in alkoholizma obnašanja), temveč se mora celotni boj vnesti v samoupravno-delegatski sistem znotraj občinskega prostora in s tem dati možnost delovnim ljudem in občanom, da sami odločajo o pomembnosti te problematike in njenem učinkovitem odpravljanju znotraj osnovnega zdravstvenega varstva.

Prihodnjic: Pomen zdravstvene vloge — prvi člen učinkovite družbene akcije

TURISTIČNO DRUŠTVO GOMILA

Kljub težavam uspehi pri delu

Turistično društvo Gomila v Slovenskih goricah je tudi v letu 1982 delovalo uspešno, čeprav ni bilo izpeljano vse načrtovano. Vzrok je predvsem v tem, ker je predsednik TD Gomila Janjo Matjašič močno obremenjen z drugimi obveznostmi (predsednik sveta skupščine KS, delo v skupnosti trsnicarjev in drevesničarjev itd.), tajnik društva Franček Holc pa je bil med letom kar trikrat za daljši čas na zdravljenju v bolnišnici, bil je operiran in je izgubil levo oko. Znano pa je, da sta navadna gonilna sila vsakega društva ali organizacije prav predsednik in tajnik.

Kljub temu je bilo v okviru TD Gomila precej napravljenega. Poleg običnega zbora, ki je bil, 13. februarja 1982, so bile tri sklepne seje upravnega odbora, dvakrat pa seji nista bili sklepni, bila pa sta tudi dva sestanka članov in delavcev društva.

Ker TD Gomila že vsa leta tesno sodeluje z gasilskim društvom Grabušinski breg so člani društva pomagali gasilcem pri obnovi gasilskega doma, zlasti dvorane. Obe društvi sta, 17. julija 1982 v počastitev dneva vstaje organizirali v gasilskem domu prireditve s kulturnim sporedom, ki je odlično uspela. Izkupiček pa so s pridom uporabili za ureditev dvorane v gasilskem domu.

V dne 10. in 11. septembra 1982 je juršinska skupnost trsnicarjev in drevesničarjev v Juršincih priredila veliko jubilejno prireditev 80 let trsnicarstva s ceplarstvom in 75 let organiziranega trsnicarstva v Juršincih. Ob tem so odprli tudi novo zgrajen prvi trsnicarški dom v Sloveniji v Juršincih. Pokrovitelj prireditve je bila Zdravna zveza Slovenije. Večina članov in delavcev TD Gomila je aktivno sodelovala pri pripravi in izvedbi te prireditve, zlasti so pomagali pri organizaciji kmetijske in zgodovinske razstave.

Člani TD Gomila so tudi aktivno sodelovali v pripravah in izvedbi osrednje proslave ob prazniku občine Ptuj, ki je bila v Juršincih. V lanskem letu je tudi zgrajena telefonska linija na območju Gomile, saj je dobilo telefon 5 domačij v okolici Gomile.

Nekateri se sprašujejo, zakaj ni bilo v letu 1982 na vrhu Gomile napovedane javne prireditve? Odgovor je v tem, ker je makadamsko cestišče v dolžini 1300 m na vrh Gomile v izredno slabem stanju. Z lastnim delom in sredstvi cestišča ni bilo moč popraviti, lokalna skupnost za ceste v Ptuj pa ni imela denarja, čeprav smo tam večkrat urgirali. Treba bi bilo navoziti precej gramoza in položiti prepušne cementne cevi. Dokler pa to ne bo urejeno, je vožnja na vrh Gomile z avtobusi in drugimi večjimi vozili nemogoča.

Neuresničena je tudi ostala zamisel o gradnji večje lope ali dvorane, zidane v izmeri 10 x 10 m s prikletjem 6 x 4 m pri razglednem stolpu na Gomili. S pripravljanimi deli smo že začeli, izkopan je temelj za kletni prostor in nabavljeno nad tisoč kosov cementne opeke. Nadaljnjo gradnjo pa je zavrla nedostopnost zaradi slabe ceste in pomanjkanje denarja. Velja še zapisati, da tam v bližini gradi kmetovalec Matija Slaček precejšnji objekt 12 x 14 m, ki bo v celoti podkleten in enonadstropen. V njem bodo precejšnji prostori za klasični kmečki turizem, turistične sobe in morda tudi kmečka mesnica. Graditelj je aktiven član turističnega društva, večji kmet: s specializirano kmetijo na živinorejo s farmo govedi prašičev, ima nov vzorni vinograd, žena je gostinska delavka, sin pa izkušen mesar. Skupni dogovor med predstavniki TD Gomila in Matijo Slačkom je, da bodo obe gradnji v letu 1983 nadaljevali vzporedno.

F. Holc

Zadovoljni v novo leto

„Zadovoljno gremo iz starega leta v novo leto 1983“, tako nam je povedala direktorica Dragica Novak ob novoletnem srečanju nekdanjih delavcev — danes že upokojencev DO „Labod“ TOZD „Delta“ Ptuj, ko smo se že drugi srečali v jedilnici Delte in prisrčno kramljali.

Tov. Novakova nam je opisala potek dela v lanskem letu in pa predložila težave, katerih ni bilo malo, vendar so jih s skupnimi močmi uspešno reševali ter tako zadovoljno zaključili 1982. leto.

Udeleženci srečanja želimo kolektivu „Delte“ mnogo osebnih sreč ter delovnih uspehov tudi v 1983. letu.

Besedilo in posnetek: Franc Haušar

Dragica Novak med upokojenci „Delte“.

Zinka Matjašič

Zimske počitnice

Počitnice te ljube kak sem vesel jih bil, saj misli, da za izkaz smuči bom dobil.

Ali groza ko zagledam v izkazu enke tri, sedaj sem se nadsal brez smuči in sani.

Je oče v jezi godek kdaj se boš učil? Jaz sem po taktu plesal kot bi na vrvi bil.

Svečano sem obljubil, da zadnje to je bilo, za cvek v izkazu mojem prostora več ne bo!

ŽE 28 LET DELAVNA ESPERANTISTKA

PREDSTAVLJAMO VAM ANGELO BEZJAK

literaturo, obenem pa ssem bila naročena na različne revije kot: hollandski mesečnik Herold, jugoslovanski: La Suda Stelo — pomeni po slovensko južna zvezda, kitajski La Popola Činio itd. Tako sem se sama še nadalje izpopolnjevala, seveda tudi s pomočjo slovarja. Ker mednarodni jezik esperanto teži k miru in sožitju med vsemi narodi sveta, sem pričela tudi korespondirati s številnimi esperantisti v svetu. Dopisovala sem si s tovariši iz Sovjetske zveze, Češke, Francije, Italije, Japonske, Avstrije in Zvezne republike Nemčije.

Iz leta v leto raste število mednarodnih kongresov, konferenc, študijskih seminarjev in prireditev, ki

Angela Bezjak

uporabljajo edini jezik esperanto to mi je pripomoglo, da sem se lahko udeležila več svetovnih kongresov doma in v tujini.

Vsa leta že opravljam odgovorno nalogo pri društvu. Vodim blagajno in nekaj let sem tudi opravljala tajniške posle. Za dolgoletno delo pri esperantisti sekciji sem prejela tudi priznanje.

Omenila bi še, da so pri nas pomembna knjižna dela prevedena v esperanto kot: Komunizem in domovina, Biografija maršala Tita, Jugoslavija in njeni narodi. Izšla je tudi brošura z naslovom Tito o esperantu. Tudi naš pokojni maršal in voditelj naše države tovariš TITO je bil esperantist.

Kljub težavam, ki nas tarejo, ugotavljamo danes velik napredek esperantskega gibanja v svetu, ki naj raste in se razvija v nadaljnjih rodovih, goji zamisel dela, ki ga je

ustanovil avtor esperanta dr. Ludvik Zamenhof.

Upam, da bo esperanto v borbi za mir in medsebojno razumevanje med vsemi narodi sveta slej ko prej tudi zmagal.

Morda bo koga zanimalo, odkod beseda esperanto. Naj povem, da pomeni — človek, ki upa.

Poudarila bi še rada, da je esperantsko gibanje v Ptuj slavi pred nekaj dnevi svojo 50-letnico. Naj omenim še, da je bil ustanovitelj esperantskega društva v Ptuj Josip Domanjko, ki je bil skozi vseh teh 50 let duša esperanta.

Kako čudovito bi bilo, da bi se ljudje vseh narodov sveta med seboj sporazumevali in bi se poleg svojega materinega jezika lahko sporazumeli samo še v esperantskem jeziku. Zato sem postala in bom ostala esperantistka.

Pripravil: C. J.

Veseli do petja jih družijo v pevski zbor

Med številne razvejane sekcije pri medobčinskem društvu slepih in slabovidnih iz občin Ptuj in Ormož, vsekakor sodi tudi mešani pevski zbor.

Z bogatim pevskim repertoarjem je mešani pevski zbor sodeloval na osrednji proslavi ob 35-letnici medobčinskega društva slepih in slabovidnih iz občin Ptuj in Ormož, katerega so proslavili, 4. septembra 1982 v domu kulture v Ormožu.

Pevski zbor so ob tej priložnosti poimenovali po svojem pokojnem aktivistu Francu Superju.

V letu, ki je za nami je imel zbor pod vodstvom pevovodja Jožeta Dernekoviča pet nastopov, ravno tako pa se je predstavil tudi na reviji pevskega zbora občine Ptuj.

Zlatko Novak

Mešani pevski zbor medobčinskega društva slepih in slabovidnih Ptuj in Ormož med nastopom na reviji pevskega zbora občine Ptuj.

Foto: Langerholc

Novo leto v domu upokojencev

Staro leto, v katerem smo preživeli vse sorte slabe, a tudi dobre strani, je za nami. Kar je bilo dobrega in lepega, bomo ohranili v lepem spominu, a slabih strani ne bi pogrevali. Nastopilo je novo 1983. leto. Prišel je čas, ko si čestita, izraža voščila in tople želje staro in mlado: sorodniki, prijatelji, znanci, sosedje, občani se obdarujejo, si stiskajo roke in si želijo srečo, zdravje, zadovoljstvo, sploh vse najboljše, a tegobe in bridkosti naj bi šle mimo njih.

Da ostareli ne bi preveč zaostali v razvoju, smo se v domu upokojencev Ptuj — Muretinci pripravili in sestali že 26. decembra v enoti Muretinci na poslovitev od starega in v počastitev novega 1983, s to razliko, da nam ni bilo

potrebno žrtvovati pol ali celo cele noči, temveč smo vse opravili pri lepem, belem dnevu.

Proslave so se udeležili še zastopniki in oskrbovanci doma upokojencev „Danice Vogrinec“ iz Maribora, a tudi učenci OŠ iz Gorisnice so dodali svoj delež. Vse pa je bilo osredotočeno na ekipo radia Maribor, ki je s svojim vmes s dodatnimi programi osnovnošolcev in oskrbovancev obeh domov, izvedla celoten spored s pozdravi in toplimi željami za srečno novo leto, kar ste poslušalci radia Maribor lahko v celoti slišali 31. decembra ob 11. uri.

Skupina dijakov iz SSC v Ptuj se je spomnila doma upokojencev in je prispela v ptujski zavod 29. decembra in z raznimi recitacijami razveseljevala in bodrila oskrbovance

in navzoče ter jim zaželela dobrega zdravja, obilo sreče in zadovoljstva v novem letu, za kar jim najlepša zahvala.

Istega dne smo se oskrbovanci in službeno osebje ptujskega doma upokojencev ponovno zbrali v lepo okrašeni jedilnici, kjer nam je domaški kulturno-prosvetni krožek pripravil krajši spored: s petjem, ob pomoči Frančka Hribernika, recitacijami in šaljivimi prizorčki. Po končanem programu je bila okusna, lepo pripravljena večerja s poslasticami in seveda zalita z žlahtno domačo kapljico. Med dobro razpoloženim kramljanjem smo se spomnili bralcev in sodelavcev Tednika ter zaželeli vsem zdravo in srečno novo leto.

JM.

UMRL JE NAŠ TONČEK

še zaigrali na naši novoletni proslavi v sklopu domačega kulturno-prosvetnega krožka, katerega član je bil in deloval v pevskem zboru.

Njegov lepi tenor je zbor izpopolnjeval. Njegovo dobrohotno srce, ki ni poznalo sovraštva in veselje do lepega petja je odganjalo iz naših vrst domotožje in samoto ter vlivalo v nas pogum in razvedrila.

Anton Topolovec se je rodil leta 1922, v Skorishnjaku pri Leskovcu v Haložah, kot sin manjših kmetovalcev, zato je pač moral, po končani osnovni šoli, krepko vgrizniti v takratni trdi kmečki kruh in moral hoditi na dnino k premožnejšim kmetom, da si je priložil kak dinarček. Ko so mu umrli starši, je posest prevzela starejša sestra in svak: postal je takorekoč brezdomec, kar je bilo včasih običajno. Po osvoboditvi si

je poiskal delo v tovarni, pri tem je zbolel in moral na zdravljenje, ozdravit ga niso mogli, zato so ga invalidsko upokojili. Potem je živel pri sorodnikih in znancih, se spomladi 1980 zatekel v dom upokojencev v Ptuj, kjer je bil vzoren, miren oskrbovavec.

Dragi Tonček! Prehitro si odšel od nas, ki smo te, zaradi tvojih dobrih lastnosti in lepega vedenja, imeli tako radi. S tvojim ljubljeno pesmico se je naš pevski zbor ob mrtvaški postelji poslovil od tebe.

Vsi te pogrešamo in te bomo ohranili v najlepšem spominu, a vrzel, ki je nastala v pevskem zboru bo težko nadomestljiva.

Slava tvojemu spominu!

JM.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV KIDRIČEVO

OCENILI SVOJE DELO

Kot je že v navadi, da ob koncu leta spregovorimo, kaj smo storili in kaj nas še čaka oziroma, kaj smo si zadali v naslednjem letu. Tako so se tudi pri DU Kidričevo odločili ter sklicali za 29. december 82 zaključno sejo za leto 1982 v prostorih društva.

Predsednik društva je vodil sejo in povedal nekaj misli za uvod. Trenutno šteje društvo 316 članov, v letu 1982 je umrlo 19 članov. Spregovoril je tudi o tesnem sodelovanju s taborniško organizacijo, saj koristijo skupne prostore v obratu družbene prehrane in da so jim veliko pripomogli pri gradnji doma. Zahvalil se je tudi vsem poverjenikom, ki so pripomogli pri pobiranju članarine in obveščanju, najsi bo za delovne akcije ali izlete. Spregovoril je tudi o gradnji lastnega doma, ki je v prvi fazi in se zahvalil vsem, ki so kakor koli pripomogli naj si bo to z delom ali pa z denarjem, saj pravijo, da ne delajo za sebe, temveč za tiste, ki pridejo za njimi. Dom bodo lahko koristile vse DPO in KD in društva, namenjen bo vsem, saj predvidevajo, da bodo imeli razne pripomočke za šport in rekreacijo. Svojo poročilo je podal tudi blagajnik društva in povedal, da je članarina že

pobrana, da pa predvidevajo po novem letu uvesti nekaj sprememb in sicer bi povišali posmrtnino društva iz sedanjih 800 na 1000 din letno.

Naj omenim, da imajo med upokojenci dosti ribičev, ki so se pokazali na raznih tekmovanjih in dosegli že veliko uspehov. Še bolj pa deluje ženski pevski zbor, ki je s petjem na raznih proslavah, revijah in pogrebi osvojil vrsto priznanj in diplom, da pa so sedaj v težki situaciji, ker nimajo več pevovodje oziroma denarja za pavšalno odškodnino pevovodju. Sredstva društva so zelo skromna, imajo za stroške prevozov in porabili so jih za nabavo oblek. V razpravi je bilo slišati razna mnenja in predloge, kje stakniti sredstva, da bi obdržali pevsko sekcijo pri DU še v naprej, ko so že vložili toliko truda in prostega časa za vaje.

V razpravo se je vključil tudi tajnik KS in nazakal nekaj stvari, katere so nudili DU in katere so še pripravljene nuditi, najsi bo pri gradnji oziroma vsega drugega, kar bo potrebno. Nato je predsednik društva dal predlog o povišanju članarine v novem letu za 30 din na leto in bi iz teh zbranih sredstev plačali pevovodjo. Predla-

gal je tudi 5-članska komisija, ki bi skrbela za rekreacijo svojih članov in zbirala zanje izlete, obiske ter obveščala svoje člane o najnovejših stvareh.

Največji povdarek na je bil, naj se vključijo v predloge za novi gradbeni odbor ter novega vodstva DU, saj jim bo potekel mandat v začetku naslednjega leta. V organe naj bodo izvoljeni taki člani, ki ne bodo le na papirju, ampak se bodo res vključili v izpeljavo vseh nalog, ki so si jih zadali v naslednjem letu in jih dosednji člani niso mogli izpolniti.

Ob koncu je predsednik čestital vsem navzočim in jim začel v imenu društva veliko sreče in družinskega razumevanja v letu 1983, da bi tudi v nadalje pomagal DU, saj pravijo, da he delajo za sebe, ampak za tiste, ki pridejo za njimi, to pa smo predvsem mladi in tisti, ki bodo prej ali slej prišli med upokojence.

Ker se tudi upokojenci zavedajo trenutne situacije v svetu in se stabilizacijsko obnašajo, so zato pripravili le majhno zakusko, za vse, ki aktivno delajo v društvu.

Mirko Nezman

RAZSTAVA O DELU IN ŽIVLJENJU IVANA POTRČA

V prostorih študijske knjižnice je te dni odprta razstava o življenju in delu pisatelja, dramatika ter aktivnega družbenega in kulturnega delavca — našega rojaka Ivana Potrča. S to jubilejno razstavo Ptujčani obeležujemo njegovo 70-letno rojstvo in se mu tako simbolično oddolžujemo za velik prispevek slovenski literaturi prek katere so bralci spoznali tudi našega kmečkega človeka, zemljo na katero je tako navezan in življenje, ki ga je tako neposredno opisoval.

Razstavo si lahko ogledate do konca tega meseca.

mš

Pogled na razstavne vitrine v študijski knjižnici z deli Ivana Potrča in dokumenti o njem. Foto: M. Ozmeč

Odprta razstava 20 let delavskih srečanj bratstva in prijateljstva

V četrtek, 5. januarja je bila v prostorih družbenopolitičnih organizacij občine Slovenska Bistrica pomembna manifestacija utrjevanja prijateljskih odnosov slovenskih in hrvatskih občin. S posebno svečanostjo, katere so se udeležili predstavniki prijateljskih slovenskih in hrvatskih občin, predvsem pa občinskih sindikatov, so odprli razstavo pod naslovom „20 let delavskih srečanj bratstva in prijateljstva“.

Razstava, ki je doslej že obiskala delovno organizacijo TAM v Mariboru, občine Pregrada in Šmarje pri Jelšah, je tokrat v Slovenski Bistrici. To pa ni slučajno, saj prebivalci občine Slovenska Bistrica prav te dni praznujejo svoj občinski praznik, zato je razstava pomemben prispevek v kulturnih dogajanjih in tudi priložnost, da se kar najširše predstavi prebivalcem dosežke v aktivnostih med prijateljskimi občinami Čakovec, Koprivnica, Krapina, Lendava, Maribor-Tezno, Ormož, Pregrada, Ptuj, Slovenska Bistrica, Varaždin in Šmarje pri Jelšah. Skupno s prijateljskimi Slovenskimi in hrvatskimi občinskimi sindikalnimi sveti sta razstavo omogočila še Zveza sindikatov Hrvatske in Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije.

V Slovenski Bistrici bo razstava odprta od 5. do 20. januarja, na njej pa je blizu 250 eksponatov, med katerimi je največ fotografij, tekstov, ki prikazujejo dogajanja v tem okviru, plakate in tudi vse časopise in druge publikacije, ki so v tem okviru izšle v zadnjih dvajsetih letih.

Med prvimi zanimivostmi ob odprtju razstave v Slovenski Bistrici pa je prav gotovo ta, da so se po več letih na enem mestu ponovno zbrali nosilci aktivnosti med prijateljskimi slovenskimi in hrvatskimi občinami ter obujali spomine iz preteklosti, istočasno pa ocenili tudi sedanje aktivnosti v tej smeri.

Viktor Horvat

IZ MUZEJSKE FOTOTEKE

Iz starejše železne dobe (8.—4. stol. pred našim štetjem) so najdbe tako keramičnih, kot tudi kovinskih predmetov na našem področju zelo skromne. Razen nekaj keramičnih najdb iz gomil na Hardeku pri Ormožu in Spodnjih Podložah pod Ptujsko goro, poznamo tudi nekaj kovinskih izdelkov iz železa in brona.

Tako je iz gomile v Spodnjih Podložah med drugim znanih tudi nekaj izdelkov iz brona, ki so služili kot nakit: del bronaste verižice iz majhnih okroglih obročkov, bronasti obesek s tremi odelbitvami in horizontalnimi kanelurami in del bronaste ovratnice — torkveza, okroglega preseka, s trakovi horizontalnih kanelur, ki tvorijo svitkasto vmesne prostore.

Med kovinskimi izdelki, ki so imeli uporabno funkcijo in so istočasno služili kot nakit, pa nam je znanih še nekaj najdb, in sicer:

vozlasta in žolničasta fibula, odkrita v naselbinskih plasteh v Rabelji vasi pri Ptuj, ter bronasta žolničasta fibula iz Placarov pri Goršnici, katero je prof. Franc Ferik leta 1899 ugotovil v Miklovi zbirki v Goršnici.

M. Tomanič-Jevremov

Bronasta žolničasta fibula, iz 7. stol. pred našim štetjem, odkrita leta 1977 v naselbinski plasti v Rabelji vasi pri Ptuj.

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE

(83)

Vekanje

„Zgodilo se je na naši televiziji: kot vodja dnevnika je nastopil nov, mlad možič, J. Č. po imenu. Ta je v nasprotju s svojimi kolegi kot razpoznavno značko uvedel na našo televizijo vkanje, to je: predlog v zmeraj izgovori s polglasnikom, npr. namesto v Celju reče ve Celju, namesto v obeh ve obeh in tako naprej. Skoraj nikoli se ne zmoti, da bi spregovoril normalno, namreč izgovori ta predlog skupaj z besedo, ob kateri stoji, ali pa kot u (gre v mesto in boš u mestu). Sicer pa niti ni čudno, da se ne zmoti, saj svoj stavek na sploh seka na drobne kosce, tj. na posamezne besede, med katerimi se — kot da bi jih pisal — trudi vrivati kratke razmike, bogve zakaj. Moram reči, da trpim vsakokrat, ko ga gledam/poslušam, kako govori; kot da bi hodil čez požrešno močvirje in skalal s kamna na kamen po zasilni stezi. Tovariš J. Č. (in včasih še kdo, upajmo, da le po pomoti): slovenski jezik ni močvirje, je obdelano širno polje, z lepimi potmi, cestami in stezicami prepeto, prosim vas, hodite po njih. Tako bo za nas in za vas bolje, slovenski jezik pa vam bo še posebno hvalen, saj gre vaš napačni glas v deveto vas in ustvarja grde govorne navade. — nekdo, ki mu ni vseeno, kaj se dogaja z našo ljubo slovenščino.“

Jezikovno razsodišče se povsem strinja s temeljno mislijo svojega temperamentnega dopisnika. Slovensko pravorečje namreč ne sprejema „vekanja“, kakor ga imenuje naš dopisnik, tega znamenja polovične jezikovne omikanosti, ki ne loči črke od glasu in ne besede ob besedne zveze ali stavka. Dolžnost ustreznih organov na televiziji je, da nas reši kritizirane nadloge; ne moremo vendar sprejeti očitnega kršenja izrecnega pravorečnega predpisa. Frañ Miklošič je pred sto leti jasno rekel: jezik je naša predragocena skupna stvar, da bi z njim ravnali, kakor ravno kdo hoče.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošiljajte na naslov: JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskoga 7.

Srečanje odraslih veselošolcev

Uredništvo Pionirskega lista, Osnovna šola Olga Meglič in aktiv mentorjev Vesele šole so organizirali sosed Vesele šole Pionirskega lista v Ptuj.

Vesela šola je vzgojnoizobraževalna priloga Pionirskega lista. Na šegah, nepriljubljen način posreduje učencem od 3. do 8. razreda snov iz nekaterih predmetov. Rodila se je pred 15 leti. Učitelj in učenci smo jo vzeli za svojo. Mentorji Vesele šole se srečujejo vsako leto na občinskem tekmovanju. Zeleli pa smo spoznati tudi avtorje tekstov, članke uredništva, izvedeli kaj o rezultatih republiškega tekmovanja, izmenjali izkušnje z mentorji Vesele šole ostalih občin. Večina mentorjev iz ptujске občine se je zato sošveta tudi udeležila.

Gostitelji smo bili že v četrtek. Srečali smo se na družabnem večeru. Posvet je bil v petek od 9. do 13. ure. Udeležilo se ga je 45 sodelavcev Vesele šole iz vseh koncev Slovenije. V program so bile vključene tudi hospitacije na OŠ Franc Osojnik in OŠ Olga Meglič. Zeleli smo pokazati, da snovi Vesele šole ne uporabljamo samo pri rednem pouku, ampak tudi pri interesnih dejavnostih. Pri posredovanju snovi Vesele šole na OŠ Franc Osojnik, Videm pri Ptuj, Boris Kidrič Kidričev in morda še kje, pomagajo dijaki pedagoške gimnazije, na OŠ Olga Meglič in OŠ Tone Znidarič pa učenci višjih razredov.

Na OŠ Olga Meglič so bili veselošolci 3. in 4. razreda razdeljeni v tri skupine. Prva skupina je tekmovala za razrednega prvaka, druga skupina je izvedla medrazredno tekmovanje, tretja skupina pa je pokazala, kako ponavadi rešujejo naloge.

Kaj so o tekmovanju rekli?

Vesna: Sem vodja skupine veselošolcev 3. b razreda. Vodila sem tekmovanje za razrednega prvaka.

Pred tovariši mentorji sem imela malo treme, ki pa me je hitro minila. Vesela sem bila rezultatov. Bili so dobri. Vpisala sem jih v veselošolsko izkaznico. Rada bi bila vodja tudi v naslednjem šolskem letu.

Brigita: Moja skupina je tekmovala v izbiri razrednega prvaka. Jaz pa sem pomagala pri medrazrednem tekmovanju. Zlostna sem bila, ker je moja skupina osvojila najmanj točk. Rada bi jim pomagala, a nisem smela. Sicer pa — važno je sodelovati.

Liljana: V Vesele šole so večkrat igrali, seveda pa tudi rešujemo naloge iz Pionirskega lista. Na prvem tekmovanju smo se dobro uvrstili in upam, da bomo tudi na drugih tekmovanjih dobro pripravljeni.

Duška: Veliko smo vadili, zato je tekmovanje uspelo. Zbiramo se v torek, izmenoma dečki in deklice. Če so oboji skupaj, je preveč „veselo“. Delo mi je všeč.

Natalija: Sem sedmošolka in vodim veselošolce 4. razreda. V petek 18. 4. 1982 so mojemu delu prisostvovali mentorji Vesele šole iz vseh koncev Slovenije. Najprej smo se z veselošolski pogovarjali o zamejskih Slovencih, o praznikih, dobili so tudi domačo nalogo. Da pa ni bilo vse tako resno, smo se na koncu tudi igrali. Vesela šola mi je najljubši konjiček. Z veseljem zahajam vsak petek ob 15. uri v klub.

Mentor — Lojzka: Tekmovalci so bili zadovoljni, zato sem zadovoljna tudi sama. Ne bom pozabila sprejema. Veselošolci so nam zaploskali, nihče jim tega ni prišepnil. Prešepnila pa sem jim, naj pokažejo fotografijo vesele obraze. Ko bi jih videli! 56 nasmejanih obrazov.

Pa še to. Hvala vsem, ki ste pomagali pri organizaciji sosveta z denarjem ali delom.

LR

NEVARNOSTI STATIČNE ELEKTRINE

1. VPLIV STATIČNE ELEKTRINE NA ČLOVEŠKO TELO

Statična elektrina se pojavlja povsod, kjer so prisotne izolirne snovi, ki se tarejo med seboj, ali če te snovi stiskamo, drobimo ali segrevamo. Količina tako nastale statične elektrine je odvisna od intenzivnosti trenja, stiskanja ali segrevanja ter od prevodnosti tal in zraka.

Če se je nabrala na nekem telesu statična elektrina, povzroča le-ta v svoji okolici električno polje, kar ima pogosto negativne posledice. Električno polje moti v tekstilni industriji ali tovarnah papirja normalni tehnološki postopek, kar ima pogosto negativne posledice. Električno polje moti normalni tehnološki postopek, nepričakovani udari statičnega električnega toka so nevarni in neprijetni, iskre pa lahko povzročijo požar ali eksplozijo.

Tudi človeško telo se lahko zaradi trenja pri hoji in sedenju ali zaradi električne influence statično naelektri, kar ima neugodne posledice za človeka in njegovo okolico. Ponazorimo vpliv statične elektrine * na človeško telo z nekaj resničnimi primeri.

PRIMER 1. V nekem podjetju je fakturistka izjavljala, da jo tresne električni tok v področju meč, ko dela za fakturnim strojem. Fakturisti stroj je pregledal elektrinar in ugotovil, da ni nobene pomanjkljivosti na električni instalaciji stroja. Delavko pa je tok tresel še naprej, zaradi česar je začutila psihološki odpor do dela s strojem ter jo je začela boleti glava vsakič, ko bi morala začeti delati.

Ob pregledu strokovnjakov za statično elektrino je bilo ugotovljeno, da je bil fakturisti stroj nameščen v majhnem prostoru. Tla prostora so bila zaradi boljše toplotne izolacije pokrita z dvojnim sintetičnim podom. Prostor je bil opremljen z radiatorjem, ki je močno grel, vendar je bil brez vlažilnika zraka. V prostoru ni bilo nobenih rastlin, ki bi delno vlažile zrak. Stroj za fakturni stroj je bil prevlečen z umetnim usnjem. Fakturistka je bila obuta v sintetične copate in je nosila sintetična oblačila.

Raziskave so pokazale, da je povzročala tresenje statična elektrina. Delavka se je pri hoji po sintetičnem podu s sintetičnimi copati pri sedenju na stolu naelektrila s statično elektrino. Ko je nato položila noge na ozemljen kovinski podstavek fakturnega stroja, se je razelektrila vzdolž nog, kar je imelo za posledico tresenje v nogah. Pojav je bil še močnejši, ker je bil v prostoru suh zrak, saj je radiator zrak sušil, ni pa bilo v prostoru niti posode z vodo, niti rož, kar bi povečalo vlažnost zraka.

Potem ko so zamenjali v prostoru sintetična tla s parketom, namestili na radiator posodo z vodo, prenesli v prostor nekaj lončnic, preoblekli stroj z bombažno prevleko, fakturistka pa je obula obuvale iz pravega usnja, so opisani pojavi tresenja popolnoma prenehali.

PRIMER 2. Delavec je preva-

* elektrina = presežek elektronov na telesu.

DR. ADOLF ŽIŽEK

žal v kovinskem vozičku poliuretanski granulati. Vedno ko se je približal z roko ozemljenemu kovinskemu delu, je zaprasketal iskra in ga je neprijetno streslo v roko.

Ob pregledu je bilo ugotovljeno, da je bil pod v prostoru prevoden. Meritve so pokazale, da je bil granulati, ki ga je prevajal delavec, močno elektrostatično naelektrjen, zaradi poprejšnjega drobljenja. Kolesa na vozičku so bila gumijasta, delavec pa je nosil obuvale s plastičnimi podplati.

Preskok električne iskre je nastal zaradi statične elektrine. Zaradi elektrostatične influence se je električni naboj na električno nevtralnemu človeku razdelil. Ker je nosil delavec izolirno obutev, je imel potencialni različen od Zemlje, zato je preskočila iskra med njegovo roko in ozemljenim kovinskim delom. V opisanem primeru je mogoče računsko ugotoviti, da je poprečna energija iskre velikostnega reda mJ, kar bi lahko v primeru, da bi bili v prostoru prisotni eksplozivni hlapi ali pare, povzročilo eksplozijo.

Potem ko so zamenjali gumijasta kolesa vozička z medenastimi in je začel nositi delavec čevlje s prevodnimi podplati, ni bilo več opisanega pojava preskakovanja iskre.

PRIMER 3. V tehnološkem postopku topljenja kavčuka je delavec z rokami dvigoval posodo z zdrobljenim naravnim kavčukom in ga vsipaval v mešalnik z vnetljivimi topili. Pri tem je večkrat nastajal požar. Potem ko so tehnologi zamenjali kovinske posode s plastičnimi, se je število požarov sicer zmanjšalo, vendar so se občasno kljub temu pojavljali.

Ob pregledu je bilo ugotovljeno, da pripeljejo kavčukov granulati do mešalnika iz drobilnika, kjer se kavčuk med drobljenjem statično naelektri. Delavec je sicer nosil čevlje s prevodnimi podplati, vendar je na tleh ležela kavčukova nesnaga naredila tla neprevodna. Ko je delavec dvignil posodo z naelektriranim kavčukom, se je zaradi influence razdelil in v primeru, da se je s telesom približal kovinskemu ogrodju mešalnika, je med njim in mešalnikom preskočila iskra. Ker so bila v mešalniku lahka hlapljiva in vnetljiva topila, je iskra vžgala hlape in nastal je požar. Energija iskre je bila pri kovinski posodi večja zaradi večje kapacitivnosti.

Ker zaradi nesnaga na podu ni bilo mogoče zanesljivo izenačiti potenciala delavca z zemljo, smo dviganje posode avtomatizirali, nakar so požari pojenjali.

2. Električno polnjenje in praznjenje človeka

Človek se napolni s statično elektrino med hojo ali med sedenjem. Pri hoji se ločita pozitivni in negativni naboj zaradi gnetenja in trenja tal z obuvanjem. Pri polnjenju narašča srednja napetost na človeku po eksponentni krivulji. Čim bolj

suh je zrak, hitreje poteka polnjenje. V trenutku, ko se človek ustavi, se preneha polniti, pač pa se začne prazniti delno skozi zrak in delno skozi obutev in tla. Če se človek, ki je nabit s statično elektrino, približa z roko ozemljenemu predmetu, bo med roko in predmetom preskočila iskra, ki lahko povzroči eksplozijo v primeru, da so v prostoru prisotne eksplozivne pare ali plini in je energija iskre dovolj velika. Velikostni redi vžignih energij eksplozivnih zmesi so:

plini in pare: 0,1 mJ

tekočine: 1 mJ

prah: 10 mJ

V primeru, da je predmet, na katerega preskoči iskra s človeka izoliren, je energija iskre tako majhna, da ne more povzročiti eksplozije. Pri kovinskem predmetu pa je energija iskre ponavadi zadostna, da povzroči eksplozijo, če so prisotne v prostoru eksplozivne snovi.

Na podlagi formul, ki so tukaj izpuščene, je napravljen naslednji računski zgled: V prostoru so sintetična poliamidna tla z upornostjo $10^{12} \Omega$. Človek nosi srednje prevodne čevlje z upornostjo $10^9 \Omega$. Zrak je suh in ima upornost $10^{14} \Omega$. Kapacitivnost človeka proti zemlji je 150 pF. Tedaj je časovna konstanta polnjenja 13,6 sekunde. Če človek hodi v tem prostoru več kot 13,6 sekunde, doseže napetost proti Zemlji 13,6 kV in nosi na sebi energijo 13,9 mJ. V primeru, da se približa z roko ozemljenemu kovinskemu predmetu, na primer vodovodni pipi, bo preskočila iskra z energijo 7 mJ, kar zadostuje za vžig vnetljivih plinov, par ali tekoči, na primer bencina.

3. Varnostni ukrepi

Statična elektrina ima na človeka negativen vpliv. Na neprijetni občutek ob udaru statične elektrine reagira človek tako, da naglo odmakne roko, ali odskoči, zaradi česar se lahko udari ali izgubi ravnotežje in pade. Za ljudi, ki so bolni, ima lahko šok, ki ga doživi ob udaru, težke posledice. Ugotovili smo tudi, da lahko iskra, ki preskoči s naelektrnega človeka na kovinski predmet, povzroči eksplozijo, če so v prostoru prisotne eksplozivne zmesi. Če želimo preprečiti neprijetne posledice v zvezi s statično elektrino, je potrebno preprečiti zbiranje statične elektrine na človeku in če to ni mogoče, človeka čimprej razelektriti.

Človek se naelektri predvsem pri hoji, kjer se drgnejo čevlji po tleh, pri sedenju, kjer se drgnejo oblačila po sedežu, pri pisanju, kjer se drgnejo rokavi po mizi, pri naslanjanju na delovno mizo itd. Električna napetost, ki se ustvari med človekom in okolico, je razen od snovi, iz katere so tla, sedež, delovna miza oziroma drugi predmeti, odvisna tudi od vrste obutev in oblačil, ki jih nosi človek pri delu. Znano je, da drgnjenje sintetičnih oblačil in obuvanje povzroča statično elektrino, medtem ko drgnjenje bombažnih oblačil in čevljev iz prave-

DOMOVINA, NIKOLI TE NE BOM ZATAJILA

Večer je in ura je že 9. Ležim v postelji in ne morem zaspati. Misli mi blodijo daleč proč od resničnosti. Razmišljam, kako bi bilo takrat, če bi bila vojna. Tega si nihče ne želi, najmanj pa otroci, ki izgubijo svoje starše, brate in strice. Ko zdaj ležim je zunaj smrtna tišina, če pa bi bila vojna, bi svigale krogle in Nemci nam tudi ponoči ne bi dali miru. Zatisem oči in poskušam zaspati, vendar se mi pred očmi pokažejo Nemci, ki streljajo naše ljudi.

Nekega večera neko potnika na vrata. Oče gre odpret in po glasu spoznam partizana Marka. Potem se odprejo vrata moje sobe in na njih se prikaže Marko. Pove mi, da je njihov kurir hudo ranjen in da bi moral nekdo prenesti pošto v dolino. Vprašal me je, če bi hotela nesti pošto. Pokimala sem, čeprav me je bilo strah, da me kje na poti ne srečajo Nemci. Obšla sem se, partizan pa mi je dal pismo. Potem sem se poslovala od staršev in partizana. Zazeleli so mi srečno pot. Pismo sem si dala v škornje. Danilo se je že in petelini so začeli peti. Blizala sem se dolini. Naenkrat pa me ustavi dva Nemca. Vprašala sta me, kam grem. Odgovorila sem jima, da grem k babici. Potem sta me začela pregledovati. Eden je vzel, naj si sezujem škornje. Srce mi je začelo hitreje biti. Počasi sem si sezula škornje in belo pisemce je padlo na tla. Nemec ga je pobral in me vprašal, kje sem ga dobila. Nisem jima odgovorila. Potem sta me nekam peljala. Vedela sem, da me bodo spraševali, vendar sem sklenila, da ne bodo ničesar izvedeli.

Na nočni omari je zazvonila budilka. Imela sem solzne oči od teh groznih sanj. Ura je bila že 7 in morala sem vstati, da ne bi zamudila avtobusa.

Marjana Hentak, 8/a,
OŠ, Dornava

JLA — STEBER SVOBODE, MIRU IN ENAKOPRAVNOSTI

22. decembra praznujemo dan naših pridnih, neutrujenih, delovnih, borbenih ljudi, oziroma vojakov pripadnikov JLA. Ti so vsako leto bolj usposobljeni za boj. Letos mineva 41. let, odkar je bila ustanovljena Prva proletarska brigada, leta 1941 v bosanskem mestu Rudu. Brigada je z dneva v dan rasla, zlasti v času NOB, pa tudi pozneje in v današnjem času.

Bilo je leta 1941. Hitler je uničeval vso Evropo in jo predal sebi, kajti hotel je zavladati po vsem svetu. Male države so se predajale mimogrede. Tudi stara jugoslovanska vojska se je predala. Sovražniki so jo zasedli. Kralj je v tem najhujšem trenutku pobegnil in pustil ljudstvo samu. Toda tedaj je stopila na čelo KP. Ljudje so se zbirali in začeli ustanavljati partizansko vojsko. To se je borila proti številnim množičnim vojskam in do zob oroženi nemški in italijanski vojski. Partizanska vojska je postala vedno močnejša, ker je bilo vse več ljudi. Grozote sovražnikov ljudem niso preprečile odhoda v gozdove, nasprotno, še bolj so jih gnale k partizanom, do cilja, do svobode. Najbolj žalostno pa je bilo to, da se je stara jugoslovanska vojska borila proti ljudstvu. To bili četniki, ki so delali za Nemce. Hitler je hotel na vsak način uničiti partizane. Zato je pošiljal ogromne vojske, ki naj bi ofenzivami uničile upornike. Najprej je začel na Kozari. Bilo je veliko žrtv, vendar so se partizani uspešno prebili z obroča. Tako je bilo tudi na Neretvi in Sutjeski.

Sredi teh bitk pa se je rodila v mestecu Jajcu nova Jugoslavija, čisto drugačna od prejšnje. V Jajcu je bilo drugo zasedanje AVNOJ-a. Tu so bili 29. novembra 1943 sprejeti pomembni sklepi, ki so kazali kakšna bo nova Jugoslavija. Se pred tem pa je bila v mestu Rudu ustanovljena Prva proletarska brigada pod vodstvom tovariša Tita. Partizani so se borili proti Nemcem in mnogokrat v boju tudi zmagali. Maja, leta 1945 je bil iz naše države izgnan zadnji sovražnik. In prišla je tako željena s krivjo priborjena svoboda. Nekateri so jo pričakovali z nasmehom na obrazu, drugi s solzo v očeh. Takšna jepač ta vojna.

Danes je naša armada moderno opremljena. Fantje iz raznih krajev Jugoslavije se zbirajo v vojašnicah, postanejo prijatelji, ter s tem nadaljujejo bratstvo in prijateljstvo naših narodov in narodnosti, ki se je začelo razvijati v težkih časih NOB. Urijose

v streljanju, se izobražujejo in gojijo razne športe. Vs to jim bo koristilo, če bo kdaj potrebno braniti našo SFRJ, čeprav si želimo, da bi bilo vedno mir in svoboda.

Tatjana Lešnik,
OŠ Franc Osojnik,
Ptuj podružnica Grajena 8.r.

MOJA VAS

Moja vas se imenuje Brezovec. Hiše so raztresene po hribih in so zelo redke. Ima veliko vinogradov, sadovnjakov in gozdov. Letos so zelo obilno rodili vinogradi in sadno drevje. V našo vas smo letos dobili asfalt in smo ga vsi veseli. Starši zato, ker se lažje vozijo in otroci, ker imamo lepšo pot v šolo.

Jožek Jerenc, 2/a,
OŠ Maska Perca,
Cirkulane

MOJA POT V ŠOLO

Pot, ki me pelje v šolo ni prekratka in ne predolga. Vsak dan hodimo po njej učenci. Eni hitijo s kolesi, drugi hodijo peš in brajo pred seboj kamenje. Vsak dan se vidvamo v šoli in na cesti. Med potjo v šolo se pogovarjamo o raznih rečeh. Eni trepetajo, ker se niso nič učili, drugi nimajo naloge, tretji pa se vsemu temu smeji, ker so brez skrbi in se še naprej pogovarjajo o filmih, športu in podobno.

Moja pot ni preveč prometna, vendar kljub temu nevarna. V šolo hodim približno 20 minut, včasih peš ali s kolesom, vendar čas hitro mine. Med potjo pazimo, da ne hodimo po sredini ceste, da se ne bi zgodila nesreča, kar se pogosto zgodi, ker otroci neprevidno prečkajo cesto, avtomobilisti pa drvijo kot obsedeni. V šoli imamo miličnike, učence, ki pazijo, da otroci pravilno gredo čez cesto. Srečen in zadovoljen sem s potjo, ki me spremlja vsak dan, vsako leto bodisi ob dežju, snegu in mrazu. Ne vem, kaj mislijo drugi o svoji poti v šolo, vendar vsak doživi na njej, kar mu ostane v nepozabnem in dolgotrajnem spominu.

Vedernjak Sergej, 6/b,
OŠ Ivan Spolenjak,
Ptuj

MOJ DOMAČI KRAJ

Živim v majhni vasi pod hribom, ki se imenuje Podgorci. Čeprav je ta majhna vas imajo tu sedež: KS pošta, trgovina, šola, vrtci, kmetijska zadruga, prosvetna dvorana, gasilski dom in cerkev. Immo tudi majhno zobno ambulanto, kjer dela vsak četrtlet dr. Zagoričnik in ena pomočnica. Dosegli smo tudi, da so nam napeljali vodovod in telefon. Ljudje se bavijo predvsem s kmetijstvom in živinorejo. Mnogi so si našli službo v Ormožu, Ptuj ali v Mariboru. Vsako jutro se vozijo z avtobusi in avtomobili na delo. Vozijo pa se tudi šolarji, ki gredo v šolo k Veliki Nedelji.

Imajo udobno vožnjo, saj se vozijo po asfaltirani cesti. Osnovna šola Podgorci je podružnična šola. V njej je pet razredov, učenci višjih razredov obiskujejo pouk na centralni šoli v Veliki Nedelji.

Vsi učenci si zelo želimo novo šolo in upamo, da to ne bodo le sanje. Če bom kdaj odšla iz domačega kraja, ga bom rada obiskovala, saj bom tu imela že precej ostarele starše.

Vlasta Lah, 4. r.,
OŠ Podgorci

KO PIHA VETER

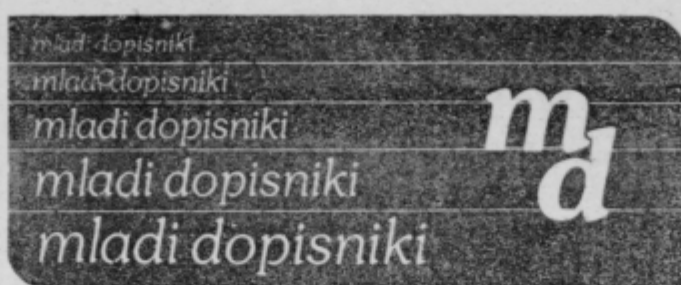
V zimskih in jesenskih dneh pogosto piha veter. Zato je tudi takrat največ ljudi bolnih. Nekateri se prehladijo, dobijo angino ali pa gripo. Severni veter je mrzel, zato ga nihče ne mara je tudi koristen, ker s seboj prinaša lepo vreme. Jug pa prinaša s seboj deževno in oblačno vreme. Kadar piha jug, ne prinaša ljudem nikakršnih sinov. Severni in južni veter nista enaka. Kar zamrzne, jug stopi. Južni veter je doma na jugu in tam gospodarji v naravi. Sever pa je doma na severu visoko v gorah in gospodarji po ledenih pokrajinah. Zato, ker sta tople in mrzel veter na svetu so tudi letni časi mrzli in topli. Na Zemlji je več vetrov, največji je burja. Burja odnaša strehe in dela veliko škodo. Jaz imam najrajši južni veter.

Dragec Majcen, 5. r.,
OŠ Podgorci

MOJ PRIJATELJ PES

Moj največji prijatelj je pes, ki ga imam v Halozah pri starih starših. Ko se pripeljem k stari mami, pridvi z vso silo na dvorišče. Maha z repkom in se vrti okrog mojih nog, da se morem skloniti in ga pobožati.

Po kosilu mu nesem kosti, ko ga zagledam, da se masti z jajci. Hitro ga odmaknem, da ne bi več jedel in mu dam v skledo kosti. Z užitek pojé vse, kar je imel v

skledi. Nato grem v hišo, na podstrešje in brskam po starih rečeh. Čez nekaj časa najdem pasjo ovrtnico. Nato hitro stečem k svojemu prijatelju psu in mu jo nadanem. Toda prevelika je, ker je pes zelo mlad in majhen. Ozrem se v hribe in nekaj časa zamišljeno gledam. Ozrem se nazaj po psu, toda njega ni nikjer. Stečem na senik in ga zagledam, kako se igra z malimi mačkami, kar je njegova navada.

Na zemljo leže mrak. Pes je še vedno na seniku. Sedem v avto in mamica prižge motor. Takrat pridvi moj kužek in začne cviliti, ker ve, da se dolgo časa ne bova videla. Stopim iz avta in ga še pobožam. Nato se odpeljem. Pes teče za avtom tako dolgo, da ne omaga. Srečen in poln veselih dogodkov se vračam domov.

Dalibor Bedanik, 6. a,
OŠ Franc Bešak,
Gorišnica

FO JE NAŠA VOJSKA

(razmišljanje o vojni, miru, JLA)

Saj res, kakšna je naša mlada vojska? Takšna vprašanja si mnogokrat postavljamo vsi državljani SFR Jugoslavije. Sedaj, pred 22. decembrom, dnevom JLA si ta vprašanja postavljamo še pogostje. Še bolj pogojeno razmišljamo o vojni in miru, pa o mladih fantih, ki skrbijo za našo varnost.

Nekoč so se fantje že vnaprej bali, kdaj jih bodo poklicali k vojakom. Pri vojakih so ostali dolgo leta, morali so se boriti za stvar, za katero niso niti vedeli, ali je pravična. Zato jim ni bilo nič prav, da so morali k vojakom. Starši so včasih sina že ob rojstvu »pohabili«, mu odsekali prst ali kateri drugi ud, brez katerega se ni bilo mogoče bojevati. Fantje so se skrivali in bežali, ko so jih poklicali v kasarno, saj niso vedeli, ali bodo še kdaj videli domače, svoje dekle in rojstvo vas.

Ko pa je prišlo do druge svetovne vojne, so se rade volje borili za pravico, za »svojo stvar«. Niso se bali žrtve, izkazali so se kot pogumni prostovoljni vojaki. Po osvoboditvi se je tudi življenje v vojašnicah zelo spremenilo. Skrajšal se je obvezni vojaški rok, ki je prej trajal več let. Fantje so zdaj ponosni, če so sposobni obleči vojaško suknjo. Veseli so, da bodo lahko navezali stike z mladimi iz vseh strani Jugoslavije. Zavedajo se, da je njihova naloga pomembna in težka, saj je ohranitev svobodne domovine njihova dolžnost in pravica. Zdjaj so naše vojaške sile dobro oborožene, mnogo bolj, kot so bile v času NOB, pa tudi delo na področju SLO je vedno v teku. Zato se nam res ni treba bati vojne v Jugoslaviji, saj nas »čuvajo« sami mladi in pošteti fantje z dobrim orožjem.

Mislím, da res mora imeti svojo »obrambno moč« vsaka država, saj so sedanji politični položaji zelo zapleteni. Največji nesmisel sodobnega sveta pa je gotovo tekma v oboroževanju dveh velesil — SZ in ZDA. Mnogo preveč denarja vlagajo za izdelavo orožja, medtem ko mnogo ljudi umira od lakote, bolezní in od grozot vojne. To ne bi smel biti cilj oboroževanja! Pravzaprav je oboroževanje največji nesmisel sveta. Še tem seveda ne obtožujem oboroževanja Jugoslovanske armade, saj se Jugoslavija oborožuje le za obrambo in ne za napad. Obsojam države, ki povzročajo in začenjajo vojno, države, ki se oborožujejo za napade in celo tekmujejo v izdelavi orožja. Morda se niti ne zavedajo, koliko gorja prinese nekaterim ljudem orožje, koliko nedolžnih ljudi je moralo že umreti zaradi njihovega nesmiselnega početja. Prav lahko se zgodi, da katera država napade tudi Jugoslavijo, zato želím vsem mladim fantom, ki odhajajo k vojakom, naj se dobro zavedajo, kakšna naloga jih čaka.

Ko premišljam o razliki med vojsko v prejšnji Jugoslaviji in našo partizansko ter sedanjo vojsko, nehoté pomislim na besede starega očka Orla iz filmskega scenarija Nasvoji zemlji. Ostarela žena mu je počitala, da sta v vojni izgubila že večino svojih otrok, zdaj pa hoče tudi vnuk Boris na kurisko pot. Starec pa ji je tolažeče položil roko na ramo ter očita joče in nežno obenem odgovoril »Ana! To je pa naša vojska!«

Da, to je naša vojska, Titova armada miru!

Janja Pičenko, 8/c,
OŠ Markovci

MED ŠOLSKIM ODMOROM

Hodim v peti razred celodnevne šole. Med enournim odmorom doživimo marsikaj.

Ko zazvoní šolski zvonec, gremo na kosilo. Tam se najdemo. Nekateri jedó hitreje, zato se pa tisti, ki jedó počasneje, pohitijo. Ko pridemo na šolsko dvorišče, se začnemo igrati z žogo. Sprva se pripravimo, kdo bo zraven koga.

Ko se dogovorimo, gre ena deklica po žogo. Igro igramo vsi trije razredi skupaj. Takrat se nisem igrala zravem. Sedela sem na trati in jih gledala. Če jim je žoga skočila na trato, sem jo pobrala in jim dala. Lovrencija je prišla sedet na trato. Vprašala sem jo, zakaj se ne igra več. Rekla mi je, da ji ni več do igre. Pogovarjali sva se o šoli.

Vprašala sem jo, če je v redu njena razredničarka. Rekla je, da je včasih huda, drugače pa je prijetna. Pogovarjali sva se in čas je hitro minil. Do zvonjenja je manjkalo samo še petnajst minut.

Ko so drugi končali igro, sva se šli tudi midve zraven igrati. Igrali smo se igro, ki se imenuje »zamenjava«. Ko smo končali igro, smo šli v šolo, ker je zvonilo. Imeli smo samostojno učenje. Dečki so nas dražili, da pride tovarišica. Vsi smo mirno sedeli v klopih in čakali, a tovarišice ni bilo. Potem so spet dečki šli ven. Predsedniku našega razreda pa smo rekli, naj jih pokliče noter. Nato je le prišla tovarišica.

Mateja Petek, 5/c,
OŠ E. Kardelja,
Poljčane

MOJA PRIJATELJICA

Moja najljubša prijateljica je Irena. Irena mi je prijateljica zato, ker je do mene tovariška, v stiski mi rada pomaga, nikoli se ne skregava, če pa se, sva si drugi dan zopet dobri. Kadar pri pouku česa ne vem, mi takoj pove. Tudi stepeva se ne. Je ljubezna, iznajdljiva, ne brska po tujih stvarih. Prihujljena mi je tudi zato, ker me vedno vzame s sabo, če kam gre. Pri igrah nikoli nisva narazen, ampak se igrava vedno skupaj. Če kaj ne veva, se učiva skupaj. Tudi za kontrolne naloge se učiva skupaj. V šoli sediva skupaj, zato si vedno pomagava.

Čeprav imam mnogo drugih prijateljev in prijateljic, mi je najljubša. Pomaga tudi starejšim ljudem v stiski. Upam, da mi bô Irena ostala vedno zvesta prijateljica.

Tanja Feguš, 6/a,
OŠ Franc Bešak,
Gorišnica

PRAŠIČ

Prašič debel v svinjaku živi,
ko se dovolj zredi
ga mesar ustrelí.

Prašiča so razparali
kolone pa napravili
in dobro se nahranili.

Branko Krajnc, 3/b,
OŠ Slovenjgoriške čete,
Juršinci

PRI LIKOVNEM POUKU

Danes 29. decembra smo delali za mamice in očke voščilnice. Delali smo iz usnja. V čestitke smo napisali: zdravo, srečno 1983. Nekateri so naredili tri čestitke.

Barbara Salamon, 2/a,
OŠ Tone Žnidarič,
Ptuj

HRANIMO PTIČKE

Nekega dne sem opazil, da so ptičke hodile na okno. Spomnil sem se, da moram postaviti ptičjo hišico. Postavil sem ptičjo hišico in nasul kašo. Drugi dan sem pogledal v hišico, bila je prazna. Nasul sem spet kašo. Ptičke so priletele na okno in živkale.

Davorin Zorec, 4/a,
OŠ Tone Žnidarič,
Ptuj

BILO ME JE STRAH

Nekega večera sem šla po mleko. Ker je bil čas pusta, sem se našemila. Hotela sem preplašiti soseda.

Ogrnila sem črno haljo, si nadelala vampirsko masko, ter obula velike, stare čevlje. Kar strašno sem zgedala.

Šla sem po cesti in se nisem nikamor ozrla. Naenkrat pa se mi je zazdelo, da mi nekdo sledi. Pristihnila sem in obstala. Ozreti pa se nisem upala. Tudi stopinje, ki so mi sledile so utihle. Postalo me je strah, ker sem bila že daleč od naše hiše. Pospešila sem korak. Spet zaslisiš copotanje za seboj. Začela sem teči, nekdo pa prav tako hitro za menoj. Pri hiši, kamor sem bila »menjena«, sem se ustavila in ozrla. Toda kaj zagledam! Žive duše ni bilo za menoj. Pogledam na svoje noge, ker bi skoraj izgubila čevlje. Od čevlja mi je visel podplat, ki je povzročal copotanje.

Spoznala sem, da je bil moj strah znotraj votel, okrog njega pa ni bilo nič.

Mihelca Mikl, 4/b,
OŠ Tone Žnidarič,
Ptuj

KAKO ME JE BILO STRAH

Kolikor se spomnim, me je bilo enkrat zelo strah. Ati in mamica sta me poslala k studentcu po vodo. Bila sta žejna, ker sta v vročini žela travo. Ko sem prišla do studentca, sem v vodi zagledala neko rumeno žival, ki je plaval po površini vode. Tako sem se ustrašila, da nisem vedela, kam naj zbežim. K mamici in atiji sem prišla objokana in brez vode. Dolgo nisem upala mimo studentca, kaj šele po vodo. Danes vem, da je bil v vodi močerad.

Klementina Majcen, 4/a,
OŠ Tone Žnidarič,
Ptuj

MOJ OČKA VOJAK

Moj ati je bil pri vojakih v mestu Sombor. Vojaški rok je služil osemnajst mesecev v letalskem centru.

Oblečen je bil v modro vojaško obleko, na glavi je nosil modro tičkovko s peterokrako zvezdo. Obut je bil v vojaške čevlje.

Tam so se učili ravnati z orožjem in z ostalo vojaško opremo. V prostem času so prirejali razna športna tekmovanja in obiskovali kulturne prireditve v mestu.

Renata Pernat, 2. raz.,
OŠ Lovrenc na Dravskem polju

V RAZREDU

Hodim v drugi a razred. Pri pouku pišemo nareke. V prvem odmoru ne smemo na stranišče. V tretjem odmoru pa že lahko gremo.

Andrej Bombek, 2/a,
OŠ Tone Žnidarič,
Ptuj

ŽIVALI POZIMI

Prihaja zima in z njo velike skrbi naših živali. Mnoge bo presenelil že prvi sneg in bodo vse zbegane tekale naokrog in iskale zavetja in hrane.

Ne smemo pozabiti naših ptičk. Poznamo ptice selivke, ki so že septembra odletele v tople južne kraje. To so seveda naše lastovce, ki bodo spomladi spet priletele in poiskale svoja gnezda. Želimo, da bi se jih vrnilo čimveč in našlo svoja gnezda. Poznamo pa tudi stalne ptice, ki ostangjo čez zimo pri nas. Vse premražene bodo iskale hrano, zato bomo naredili ptičje hranilnice ali pa bomo jim kar na okno nasuli hrane. Kako lepo je gledati ptička, ki ti v zahvalo lepo živgoli. Ne smemo

pa pozabiti na živali iz gozda. Na srnice, lisice in druge. Na zimo bodo dobile gosteje in daljše dlako, da jih ne bo preveč zeblo. Za njih bodo poskrbeli predvsem lovci in drugi ljubitelji živali. Naredili jim bodo krmilnice in nosili vanje hrano. Ne pozabimo zimskih zaspancev, ki si že v jeseni iščejo hrano in brloge, ko pridejo mrzli dnevi, gredo živali v brloge in tam spijo do toplih pomladnih dni.

Zimskim zaspancem želím dobro spanje, drugim pa čim toplejšo in s hrano obsuto zimo.

Milena Vajda,
novinarski krožek,
OŠ Velika Nedelja

NEZGODA NA PRVEM SNEGU

Bilo je v soboto ob štirih zjutraj. V sobo je prišel ati, da bi me pokril. Zbudila sem se. Povedal mi je, da je zunaj sneg. Pogledala sem skozi okno in zaspano rekla: »Sankali se bomo.«

Vso soboto sem bila v stanovanju. V nedeljo ob 9. uri pa me je prišla iskat sosedova Tamara. Ko sem mamici povedala, da se grem sankat je rekla: »Ni dovolj snega za sankanje, ostani raje doma!«

Kljub temu se nas je pet odpravilo sankat. Sankali smo se na Hlupičevem bregu. S Tamaro sva se spuštili z vrha. Začelo naju je premetavati. Naenkrat sva padli. Ko sem vstala, sta Tomi in Tamara prestrašeno rekla: »Joj, kako si popraskana po obrazu!«

Tudi doma so me prestrašeno gledali. Franjo je rekel: »To je šola za drugič.«

Tanja Rozman, 3/c,
OŠ Olga Meglič,
Ptuj

VOŽNJA Z VLAKOM

Nekega zimskega dne je očka dal predlog, da bi obiskali staro mamo, ki stanuje v Celju. Vreme za vožnjo z avtomobilom ni bilo preveč naklonjeno, saj so bile ceste mokre in spolzke. Zato smo se odločili, da se bomo enkrat za spremembo odpeljali v Celje z vlakom. Vsi smo se strinjali z očkvim predlogom.

Po kosilu smo se odpravili na železniško postajo. Ko smo prispeli, smo videli, da ljudje že čakajo na prihod vlaka. Očka je odšel po vozovnice, medtem pa je vlak že pripeljal na železniško postajo. Očka je moral pohiti, da smo pravočasno vstopili na vlak. Kmalu zatem je vlak že »dirjal« po tirnicah. Jaz sem gledal skozi okno, a kmalu nisem več nič videl, ker so se okna zarosila. Videl sem, kako so se na oknih delale »rože«, ki so bile zelo zanimive. Čez nekaj minut je prišel sprevodnik pregledat vozovnice. Očka ga je vprašal, če bomo morali kje prestopiti. Povedal nam je, da v Pragerskem.

Ko smo prišli na Pragersko, smo se presedli na posešeni vlak. Ta je bil zelo hiter v primerjavi s potniškim vlakom, v katerem smo se peljali iz Ptuja do Pragerskega. Na železniški postaji v Celju smo izstopili in se nato z avtobusom pripeljali k stari mami, ki je bila naše-ga prihoda zelo vesela.

Minilo je nekaj ur in že smo se morali posloviti od nje ter se vrniti v Ptuj. V Ptuj smo se pripeljali s potniškim vlakom, ki seveda ni bil tako udoben, kot pospešeni.

Ko smo prispeli domov, smo se pogovarjali, kako je bila vožnja z vlakom prijetna, varčna in bolj varna, kot bi bila vožnja z avtomobilom.

Dogovorili smo se, da se bomo še večkrat peljali z vlakom pa naj bo vreme lepo ali grdo.

Matej Salamon, 6/a,
OŠ Olga Meglič,
Ptuj

MOJ PRVI POLET Z LETALOM

Nekega dne smo sklenili, da se bomo peljali z letalom v Ljubljano. Očka je kupil vozovnice na turistični agenciji.

Prišla je težko pričakovana nedelja. Najprej smo se peljali na letališče Slivnica, ki je blizu Maribora. Na letališču smo počakali v restavraciji.

Kmalu je priletel letalo, polno potnikov. Po zvočnikih so nas obveščali kam je namenjeno. Zbrali smo se na pristajalni stezi. Neke čudna tesnoba me je navdajala. V grlu me je stiskalo. Bila sem prestrašena. Starša sta me bodrila in tolažila. Stevardesa nam je povedala, naj se privežemo z varnostnimi pasovi. Letalo je začelo z veliko hitrostjo drseti po pristajalni stezi in se dvigovati.

Morali smo biti že visoko, ko sem pogledala skozi okno. Vse je bilo čisto majhno. Bila sem zapotljena v svoje misli, da niti opazila nisem kdaj je začelo letalo pristajati. Izstopili smo ko sem opazila napis DC 9. Vse te tesnobe, straha je bilo v hipu konec. Pa le ni bilo tako strašno, sem si mislila sama pri sebi in na koncu sem se počutila prijetno.

Milena Zavrnik, 6/a,
OŠ Olga Meglič,
Ptuj

PET MESECEV OD OBČNEGA ZBORA NK DRAVA

V aktivno delo vključiti čimveč članov

Lani avgusta so v nogometnem klubu Drava izvedli občini zbor, na katerem so izvolili tudi novo vodstvo. Tako je predsednik izvršnega odbora kluba postal Janez Lah, mlad in zagnan športni delavec, sicer tehnični vodja IMP TOZD Elektrokovinar Ptuj. Deležina v ptujskem nogometu, ki jo je prevzel novo vodstvo, je več ali manj znana športnim delavcem, širšemu krogu pa gotovo bolj malo. Po začetnih uspehih selekcije Ptuj, ki je sezono 1981/82 začela kot član republiške lige, je prišlo do nesoglasij katerih rezultat je znan — izpad iz republiške lige, še pred tem pa razpad skupne selekcije in zamenjava trenerja. No, pa poslušajmo začetno pripovedovanje predsednika novega izvršnega odbora:

»Posebnih, velikih sprememb na zunaj še ni vidnih. Lahko pa rečem, da smo se skoraj vsi sedaj delujoči v NK Drava dokaj resno lotili dela. Stanje ob prevzemu dolžnosti je bilo obupno. Predhodnega izvršnega odbora kratkoročno ni bilo, zato je akcija zbiranja novega vodstva slonela na Marjanu Lenartu in Dušanu Čehu. Izbra članov novega izvršnega odbora in ostalih komisij ni potekala tako kot to zahteva pravilnik o delu kluba. V skladu s tem bi namreč vsak kandidat za karkršnoli funkcijo predhodno moral biti član kluba, kandidatno listo pa bi moral pripraviti predhodni izvršni odbor. Ob potrditvi kandidatov pa bi na občnem zboru ob pregledu aktivnosti v minulih mandatih dobili morali potrditi tudi program za naslednje obdobje ali vsaj za tekmovalno sezono. Nič od tega ni bilo pripravljeno. Tudi kader za strokovno delo še ni bil izbran, čeprav je bilo komaj 14 dni do začetka nove sezone. Tako tudi treningov še ni bilo. Igrišče je bilo poraslo s travo in vadba ni bila mogoča. Sploh pa je vzdrževanje objektov poseben problem, ki mu je potrebno posvetiti več pozornosti.

Takoj po konstituiranju se je izvršni odbor skupaj s komisijami zbral pred problemi. Ni bilo igralskega kadra, trenerja pete selekcije, z ostalimi trenerji so bili potrebni še pogovori o delu, ni bilo osnovnih regvizitov, najnunejših opreme, ki je še danes problem, predvsem dresi, obutev in podobno. Igrišče je bilo v nemogočem stanju, krivec za to bi naj bil po mnenju igralcev in nekaterih drugih izvršni odbor. Žal pa je tako, da lahko le-ta le posreduje pri telesnokulturni skupnosti, ki je pristojna za ureditev igrišča. Tudi registracije niso bile urejene in kot nalašč je v tem času prišlo z Nogometne zveze Slovenije še nekaj sprememb okrog tega, kar nam je povzročilo še dodatne težave. Pravtako niso bile urejene relacije s klubi MNZ Ptuj in NK

Maribor okrog registracije dveh igralcev. Poslovnikov o delu odborov in komisij ni bilo, pravilnik o delu NK Drava je bil zastarel in neuskladen z ustreznimi pravilniki NZS. Ob tem pa smo bili skoraj vsi člani novi in nismo poznali organizacijske problematike pri pripravi tekem za vse selekcije in podobno. Na srečo je bil tu Rajko Pavalec, ki je vsak trenutek pripravljen prijeti za delo in pomagati.

Takoj v začetku smo začeli z reševanjem tekoče problematike, da smo sploh lahko sodelovali v tekmovalnem sistemu. Pri izbiri trenerja pete selekcije, izbrali smo nekdanjega igralca Drave in Olimpije Jožeta Hadlerja, smo imeli srečno roko, saj je ob intenzivnem delu z moštvom vedno rad pomagal tudi pri drugih opravilih. Ker so tudi drugi trenerji vsak po svoji moči začeli delati s polno paro, tekmovalni rezultati niso preveč trpeli. Na tem področju se je do polovice tekmovalnega v jesenskem delu stanje normaliziralo. Zasnovo dela smo glede na prejšnjo kar precej spremenili. Iz poročila predsednika je bilo na občnem zboru razvidno, da je delo v klubu slonelo na dveh, treh čilih. Tu mislim na delo, ki ni neposredno vezano na igranje nogometa. O tem sem se lahko kasneje prepričal še večkrat. V delo poskušamo vključiti vse članke izvršnega odbora in komisij, glede na potrebe. Zato smo se člani izvršnega odbora sestajali tedensko. Zadolžitve so posamezniki kar dobro opravljali, od komisij pa sta največ delali finančna in zdravstvena. Izdelali smo vse poslovne izjave za včlanjanje v društvo, s tem bomo začeli takoj v začetku spomladanskega dela sezone, izdelali smo značko kluba, ki ponazarja srebrni jubilej, za sodelovanje pri tem pa se moramo zahvaliti Francetu Simončiču iz Agisa. Izdelali pa smo tudi kalendar za leto 1983, ki ga podarjamo bivšim članom oziroma ljubiteljem nogometa, ti pa so se ob tem izkazali tudi z manjšo denarno pomočjo. To nam da vedeti, da si Ptujčani zopet želijo svoj klub. V programu imamo še izdajo almanaha ob 50-letnici. Zato pozivam vse delujoče bivše člane Drave, da nam pomagajo pri iskanju podatkov.

Ob vsem tem smo izvedli turnir v malem nogometu v počastitev rojstnega dne naše domovine, ki je bil tudi priprava na praznoanje 50-letnice kluba. Pripravili smo pristopne izjave za včlanjanje v društvo, s tem bomo začeli takoj v začetku spomladanskega dela sezone, izdelali smo značko kluba, ki ponazarja srebrni jubilej, za sodelovanje pri tem pa se moramo zahvaliti Francetu Simončiču iz Agisa. Izdelali pa smo tudi kalendar za leto 1983, ki ga podarjamo bivšim članom oziroma ljubiteljem nogometa, ti pa so se ob tem izkazali tudi z manjšo denarno pomočjo. To nam da vedeti, da si Ptujčani zopet želijo svoj klub. V programu imamo še izdajo almanaha ob 50-letnici. Zato pozivam vse delujoče bivše člane Drave, da nam pomagajo pri iskanju podatkov.

— Katere pa so osnovne usmeritve prihodnjega dela v NK Drava?

»V začetku sem povedal, da nismo dobili programa, ki bi ga vsak za svoje delo pričakoval. Zato je bila prva naloga seveda priprava programa dela. To je urejeno, za strokovno in organizacijsko delo.

Za strokovno delo je pripravljen obsežen program, ki zajema celoten razvoj nogometaša od pionirske do članske vrste. Do kvalitetnega igralca za peto selekcijo, po kateri se vrednotijo uspehi dela v klubu, lahko pride samo s strokovnim nogometnim razvojem in spremljanjem njegovega zdravstvenega in splošnega stanja. Prvi trener je skupaj s strokovnim štabom nosilec celotnega programa, vsi ostali trenerji selekcij pa se vključujejo v ta koncept dela. Seveda si pri tem vsak trener posamezne selekcije pripravi svoj program, ki pa mora biti usklajen z osnovno zasnovo dela v klubu. Računamo, da bi s takšno zasnovo v obdobju šestih let prišli do igralcev, ki bi lahko enakovredno z drugimi ekipami sodelovali v slovenski nogometni ligi, ki si jo v Ptuj želimo.

— Kako pa bo z organizacijskim delom, da bo tudi to usklajeno s strokovnim?

»Pri spremljanju dela v drugih klubih opazimo, da delo sloni na dveh ali treh ljudeh. Ti so sicer amaterji, vendar morajo delati skoraj poklicno, da je uspeh zagotovljen. Žal pa so pri tem določene posledice. Dokler ti ljudje delajo, je v redu. Ko pa prenehajo, običajno tudi pade delo v klubu, preneha ali pa se osiromaši. Zato pri nas organizacijo zastavljamo drugače. V izvršnem odboru so predstavniki komisij, strokovnega štaba in ostalo članstvo s predsednikom, tajnikom, blagajnikom. Vsakega člana želimo dati stalno nalogo, usklajevanje dela med komisijo in izvršnim odborom. Naloga predsednika IO pa je, da kontrolira in usklajuje izvedbo nalog. Neposredna zadolžitve bo vsakemu članu tudi čez leta dala vedeti, da je član Drave, ima določene odgovornosti in da živi s tem klubom. Izkušnje kažejo, da po dveh letih brez takšne organizacije člani celo pozabijo svojo funkcijo, zato pa nato morajo delati le posamezniki. Način dela, da je na enem vse, je že vnaprej obsojen na neuspeh, propad.

— V klubu razmišljate še dalje, o perspektivi nogometa v ptujski občini, o rekreacijskem delu. Kakšni so vaši predlogi, ugotovitve?

»Poglejte. V medobčinskih nogometnih ligah tekmuje 30 moštev.

Potovanja, oprema, organizacija, minimalno strokovno delo vsaj za člansko vrsto zahteva v povprečnem klubu okrog 100.000 dinarjev. Tega denarja pa TKS ne more zagotoviti, morda le največ 10 %. To pa ne more dati tona dobremu delu, čeprav je dosežena množičnost. Žal pa je ta bolj navidezna in se kaže le ob nedeljskih merjenjih moči, za priprave med tednom pa ni pravega posluha. Nič koliko ekip je, ki se zberejo po sobotni veselici in odigrajo tekmo. Na to kaže množica prijav disciplinski komisiji. Strokovnega dela ni, brez njega pa ni kvalitete, ki jo lahko dosežemo le z dolgoletno vzgojo, katere začetek mora segati v rano mladost. Šele nato lahko pričakujemo nogometno in osebnostno močnega igralca. To pa lahko pričakujemo od dobro organiziranega nogometnega društva, ki premore kadre za vzgojo vseh starostnih skupin, kar pa zahteva dodatna sredstva. Ta pa lahko zagotovimo le tako, da zmanjšamo število klubov v rekreacijskem sistemu. V Dravi predlagamo spremembo. Organizira naj se ena tekmovalna skupina z do deset klubov v občini. Maksimalni doseg je torej naslov občinskega prvaka. Medobčinski okvir naj preide v občinskega kar bo pomenilo precejšen prispevek k stabilizaciji. Na koncu pa naj se morda še izvede turnir pravakov občin za medobčinskega prvaka. Ganljivo pa je, da v posameznih KS najdemo tudi štiri klube med katerimi ni najbolj zdravega rivalstva in sodelovanja. Rezultat je celo razbijanje KS na športnem področju. S spremembo bi nogometu v občini napravili uslugo in korist, z dobrim delom v našem klubu, kjer smo kadrovsko močni, pa bi mu vrnilo ugled, kvaliteto in zanimanje.

Za letos v klubu želijo, da se vse njihove ekipe v svojih ligah čimbolje odrežejo. Pri delu s člansko ekipo pa želijo priti do dobre ekipe. Sedanje moštvo je namreč pretežno sestavljeno iz mladincev. Letos še torej v območni ligi, čez dve leti pa želijo preiti v slovensko ligo. Do tega pa želijo priti po že omenjeni poti, ki seveda zahteva vztrajno delo čez dalj časa.

Ob tem pa bodo nadaljevali z izvedbo prireditev ob srebrnem jubileju. Tako po turnirju načrtujejo pripravo in izdajo almanaha, izvedli bodo nekaj turnirjev ter srečanj s prvoligaškimi moštvii, osrednji del praznovanja pa bo v juliju in avgustu.

Jesensko sezono so končali v decembru, ko so prenehali z vadbo. S pripravami na spomladanski del sezone pa bodo pričeli že v tem mesecu. Kot je običajno, bodo prvi začeli člani, ki se bodo na prvem treningu zbrali 17. januarja. Sledili jim bodo mladinci (3. februarja), nato kadeti (21. februarja), mlajši in starejši pionirji pa bodo z vadbo začeli po zimskih počitnicah. Vse selekcije bodo prve treninge opravile v športni dvorani Mladika.

Predsednik IO NK Drava Janez Lah je ob koncu pogovora dodal, da na prve treninge, sestanke, vseh selekcij — zlasti pa pionirjev vabijo vse tiste, ki bi želeli redno vaditi v klubu in tu nadaljevati nogometno pot.

I. kotar

II. SKL — VZHOD: KAMNIK—PTUJ 62:28 (35:35)

Ptujčani se približujejo vrhu

V predzadnjem (osmem) kolu prvega dela tekmovalnega v drugi republiški košarkarski ligi so se igralci KK PTUJ v gosteh pomerili z igralci Kamnika in jih premagali z 20 koši razlike. To je njihova tretja zmaga v gosteh in hkrati tretja zaporedna zmaga s takšno razliko.

Domačini so v začetku srečanja Ptujčanom ušli za šest točk, saj so ti prve točke dosegli šele ob koncu tretje minute, ko je kapetan Dobrijevič uspešno izvedel proste mete. Nato so Ptujčani prevzeli pobudo in z zaporednimi zadetki Roberta Kotnika in Dobrijeviča v 12. minuti

Pogled na vodstvo ekipe in rezervo, ki so se tokrat izkazali (foto B. Rode)

domačine ujeli (20:20). Vendar so jim ti po minuti odmora znova ušli za šest točk, toda Ptujčani so do polčasa rezultat izenačili. V prvem delu se je poznala odsotnost Bedrača, zlasti pri igri v obrambi.

V drugem polčasu je ptujška ekipa domačinom vsilila svoj ritem igre ter z igro prek centrov razliko v svojo korist povečevala. V 12. minuti drugega dela je bilo že 61:45. Do konca srečanja je trener Kravina dal pri ložnost tudi igralcem s klopi. Ti so jo dobro izkoristili. Ptujčani so v tem delu zlasti dobro igrali v obrambi, kar potrjuje število košev, ki jih je v tem delu dosegla domača ekipa. Kljub dobremu razpoloženju po zmagi, so misli ptujške ekipe že usmerjene na srečanje zadnjega kola, ko se bodo v svoji dvorani pomerili z vodilnim Garantom iz Polzele. To srečanje ne bo to soboto, temveč je prestavljeno na 5. februar. Ptujčani se bodo gotovo močno potrudili, saj bi z zmago prišli na vrh lestvice.

PTUJ: Damiš, Erbus 3, Reš 2, Marčič 6, R. Kotnik 10, Beranič 24, Cobelj 11, M. Kotnik 4, Volmajer 7, Dobrijevič 16, Vučinič 2.

I. Z.

Judoisti ne mirujejo

Med športniki, ki imajo v tem času največ tekmovalnih, so tudi judoisti. V judu ptujške občine se s posebnimi dosežki v članski kategoriji sicer ne morejo pohvaliti, vendar nataščaj veliko obeta. Pri tem je še posebej uspešna sekcija JK Drava v Gorišnici, ki jo vodi nekdanji tekmovallec Franc Nasko. Ob polnem razumevanju vodstva šole v Gorišnici v temkajšnji telovadnici trikrat na teden vadi 20 pionirjev in sedem mladincev. Po zavzeti vadbi se že uveljavljajo na regijskih pionirskih pa tudi mladinskih tekmovalnih. Posebej uspešni so bili na regijske tekmovalne v Mariboru, ki je bilo proti koncu leta 1982. Tako je Branko Zupanič zmagal v kategoriji do 45 kilogramov, Janez Škrjanec pa v kategoriji do 42 kg, Alojz Kojc je bil v kategoriji do 38 kg drugi, pravtako tudi Roman Škrjanec v kategoriji do 46 kg in Tonček Horvat v kategoriji do 32 kg. Tretja mesta so osvojili Jože Marin, Jani Vajda, Darko Žnidarič ter Savič in Belca iz Ptujškega dela kluba. Zraven pionirskega je bilo tudi mladinsko tekmovalje, kjer se je s prvim mestom v kategoriji do 68 kg izkazal Stanko Šumenjak.

Dvanajst tekmovalcev pa je nastopilo tudi na regijskem tekmovalju v Račah. Izkazala sta se Branko Zupanič s prvim in Janez Plošnjak z drugim mestom.

V soboto pa so nastopili tudi na tradicionalnem Memorialu Pohorskega bataljona v Slovenski Bistrici. Konkurenca je bila zelo močna, precej tekmovalcev pa tudi ni imelo športne sreče. Osvojili so tri tretja in eno četrto mesto. V kategoriji pionirjev sta tretji mesti osvojila Darko Žnidarič in Janez Plošnjak, Branko Firbas pa je bil tretji pri članih v kategoriji do 60 kg. Četrto mesto je osvojil Alojz Kojc.

I. kotar

Planinska šola '83

Mladinski odsek pri planinskem društvu Ptuj tudi v letošnjem letu organizira planinsko šolo za učence osnovnih in srednjih šol. Program planinske šole obsega 20 ur predavanja, orientacijsko vajo in planinski izlet. Šola bo začela z delom konec februarja in bo končana konec marca 1983. Orientacijska vaja in izlet bosta izvedena pozneje, ker je za oboje potrebno ugodno vreme, izvedeno pa bo najkasneje do 30. junija 1983.

Vodstvo Planinskega društva Ptuj se je obrnilo z dopisoma na vse mentorje planinskih skupin na šolah, da z razpisom in pogoji planinske šole seznanijo vse učence in do 15. februarja 1983 zberejo prijave.

V planinsko šolo se lahko vpišejo učenci srednjih šol in učenci osnovnih šol od 6. razreda naprej, učenci 5. razreda pa le izjemoma po presoji mentorja. Stroške šolanja bo v glavnem pokrilo društvo, učenci bodo prispevali le po 200 din ob prijavi, kar je namenjeno za stroške izleta. Glede na to, da so sedaj zimске šolske počitnice, bodo mentorji lahko seznanili učence in zbrali prijave šole v začetku februarja, ko se bo začelo drugo polletje šolskega leta.

—u

Smučanje za srednješolce

Tudi ptujski srednješolci bodo na počitnicah od 10. do 28. januarja. V centru srednjega usmerjenega izobraževanja je telesnovzgojni aktiv pripravil za učence smučanje na Arehu od 17. do 22. januarja. Vendar v centru ne pričakuje večjega števila prijav za rekreativno smučanje, saj tudi ob športnih dneh za ta šport med dijaki ni velikega interesa, čeprav je v tej vzgojnoizobraževalni ustanovi okrog 2500 učencev. Menijo, da je to posledica visokih cen smučarske opreme in slabih snežnih razmer v zadnjih letih.

Zato pa je toliko večji interes za smučanje med predšolskimi otroki. Zanje bo smučarski tečaj na grajskem hribu v istem času, če bo dovolj snega seveda, sicer pa prav tako na Pohorju.

N. Dobljekar

NEKAJ KRATKIH NOVIC

V Mariboru je bil prvi kros nove atletske sezone z udeležbo tekmovalcev iz Avstrije in Slovenije. Pri članicah je Marija Vindiš osvojila drugo mesto za domačinko Preglovo, pri članih pa je bil Mirko Vindiš tretji za tekmovalcem iz Avstrije in domačinom Kreplom.

Na namiznoteniskem članskem prvenstvu severovzhodne regije, bilo je v Murski Soboti, je Sonja Marinkovič zmagala med članicami, pri dvojicah pa je par Marinkovič — Jaušovec osvojil tretje mesto.

V ponedeljek je bila prva seja novega izvršnega odbora Zveze telesnokulturnih organizacij. Potrdili

so sestavo posameznih komisij, ki morajo v kratkem pripraviti svoje programe dela, pozornost pa so namenili tudi delovni skupnosti v ustanavljanju.

V nedeljo se je 26 trenerjev iz MNZ Ptuj v Mariboru udeležilo strokovnega seminarja, na katerem je med drugim Branko Elsner govoril o izkušnjah Mundiala.

Prva izmena smučarskega tečaja, ki bo od 17. do 21. januarja pri Treh kraljih, je zapolnjena. Na voljo pa je še 14 mest v drugi izmeni, ki bo vadila od 24. do 28. januarja na istih terenih in za enako ceno (2260 din).

I. kotar

LENART V SLOVENSKIH GORICAH

Razglasitev najboljših športnikov občine

Zveza telesnokulturnih organizacij občine Lenart je priredila v dvorani kulturnega doma Gradišče pester program ob razglasitvi najboljših športnikov in športnih društev za leti 1981 in 1982.

Za najboljšo samoupravno organizirano in aktivno šolsko športno društvo občine Lenart, kjer deluje sedem šolskih društev, je prvo mesto doseglo SSD „Borec“ OŠ Jurovski dol, ki je že tretjič zapored osvojilo pokal in ga tako prejelo v trajno last.

Pod geslom „Iščemo najboljšo krajevno skupnost občine Lenart v športni rekreaciji,“ v kateri so sodelovale vse krajevne skupnosti občine, je letos bila najboljša KS Lenart.

Prehodni pokal za najboljšo organizirano, množično in aktivno

Stanko Vindiš prejema pokal.

Pokal najboljši športnici Nadi Perko.

TV spored

TV LJUBLJANA

PETEK, 14. JANUARJA:

9.00 Zimski spored za dijake: TV koledar, Hiša brez številke, Z antibiotiki proti mikrobom, Obramba Klisa, Poročila; 10.05 Zimski spored za dijake; 17.20 Poročila; 17.25 Domači ansambli: Henček in njegovi fantje; 17.55 Arabela, češkoslovaška nadaljevalna; 18.25 Obzornik; 18.40 Arhitektura: Oblikovanje arhitekturne lupine; 19.05 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Travis Logan, ameriški film; 21.35 Zrcalo tedna; 21.55 C. Desailly: Nove Tigrove brigade, zadnji del francoske nanizanke; 22.50 Poročila;

SOBOTA, 15. JANUARJA:

8.30 Poročila; 8.35 Loskitik in oblak, sovjetska lutkovna serija; 8.55 Ciciban, dober dan: Veselo na delo!; 9.10 Mali odred, otroška nanizanka TV Skopje; 9.40 Arabela, češkoslovaška otroška serija; 10.10 Vesolje: En glas vesoljskem zboru; 11.10 Muzeji Makedonije: Naravoslovni muzej Makedonije v Skopju; 11.40 Praznični dnevi slovenske folklorne: Večer ljudskih plesov; 12.15 Dokumentarec meseca: Nihalo med smehom in solzami, ponovitev; 12.50 Wengen: Smuk za moške, prenos; 15.20 Poročila; 15.25 Fliper, (del. nasl.), ameriški film; 16.55 PJ v košarki: Jugoplastika—CZ; 18.30 Sebastijanova babica: Kdo je ukradel torto, risanka; 18.45 Muppet show: Alan Arkin; 19.10 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Sobotna TV križanka; 21.35 Nočni kino: Narednik, ameriški film; 23.05 Poročila.

NEDELJA, 16. JANUARJA:

8.25 Poročila; 8.30 Živ žav, otroška matineja; 9.25 Schruns: Slalom za ženske; 9.55 Wengen: Slalom za moške; 11.25 Schruns: Slalom za ženske, 2. tek; 12.25 Wengen: Slalom za moške, 2. tek; 13.30/45 625 — oddaja za stik z gledalci; 15.00 Poročila; 15.05 TV kasete: Moni Kovačič, zabavno glasbeni oddaja TV Skopje; 15.30 Hatari, ameriški film; 17.55 Naš kraj: Boršt; 18.10 Športna poročila; 18.35 Slovenci v zamejstvu; 18.55 Ne prezrite; 19.10 Risanka; 19.23 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 M. Kovač—L. Zafranovič: Okupacija v 26 slikah, nadaljevalna; 21.05 Športni pregled; 21.35 Živeti z naravo, dokumentarna serija TV Sarajevo; 22.20 Poročila;

PONEDELJEK, 17. JANUARJA:

9.00 Zimski spored za dijake: TV koledar, Živi svet v Jadranu, Duško Trifunović, Risanka, Poročila; 10.05 Zimski spored za dijake; 17.20 Poročila; 17.25 Mali odred, otroška nanizanka TV Skopje; 17.55 Človekovo telo: Koža, ranljivi varovalni oklep; 18.25 Obzornik; 18.45 Glasba za mlade; 19.15 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 K. Š. Dalski: Dekleti, drama TV Zagreb; 21.00 Schuman in Brahms, glasbena oddaja; 21.55 Poročila;

TOREK, 18. JANUARJA:

9.00 Zimski spored za dijake: TV koledar, Na Sutjeski, Vse to je naredila človeška roka — poljudnoznanstveni film, Risanka, Poročila; 10.05 Zimski spored za dijake; 17.30 Poročila; 17.35 Zvečnice iz Režije: Volk brani kokoši pred lisico; 17.55 Ljudska glasbila in godci na Slovenskem: Cimbale; 18.25 Koroški obzornik; 18.40 Mali svet, otroška oddaja TV Zagreb; 19.10 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 D. H. Lawrence: Sinovi in ljubimci, angleška nadaljevalna; 20.55 Aktualno; 21.55 Poročila;

SREDA, 19. JANUARJA:

9.00 Zimski spored za dijake: TV koledar, Uganka, Šolom po Aljaski — poljudnoznanstveni film, Poročila; 10.40 Poročila; 17.45 Ciciban, dober dan: Bela vrana; 18.00 Naša pesem — »Štajerjci«; 18.25 Obalno-kraški obzornik; 18.40 Mostovi, oddaja za italijansko in madžarsko narodnostno skupnost; 19.10 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 35 MM — filmska delavnica; 22.05 Poročila.

ČETRTEK, 20. JANUAR:

9.00 Zimski spored za dijake: TV koledar, L. Paljetak: »Miševi i mačke naglavačke«, V iskanju preteklosti — poljudnoznanstveni film, Poročila; 10.05 Zimski spored za dijake; 17.20 Poročila; 17.25 Vesolje: Harmonija svetov, angleška poljudnoznanstvena serija; 18.25 Podravske obzornik; 18.40 Obramba in samozaščita; 19.10 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Tednik; 21.00 Zvoki godal: Violina in njene izrazne možnosti; 21.35 V znamenju.

PODLEHNIK; 17.30 — Sport; 17.58 — Napoved sporeda za torek.

TOREK, 18. januarja: 16.00 — Novice dneva, obvestila; 16.15 — Zabavna glasba, vmes reklame; 16.45 — Včeraj, danes, jutri; 17.00 — Klub ptujskih študentov; 17.30 — Klub radioamaterjev Juršinci; 17.58 — Napoved sporeda za soboto.

SOBOTA, 15. januarja: 16.00 — Novice dneva, obvestila; 16.15 — Zabavna glasba, vmes reklame; 16.45 — Včeraj, danes, jutri; 17.00 — V soboto popoldan — zabavnoglasbena oddaja; 17.55 — Napoved sporeda za nedeljo.

NEDELJA, 16. januarja: 11.00 — Tedenski pregled dogajanj in pregled družbene aktivnosti v novem tednu; 11.20 — Popevke Vesele jeseni; 11.35 — Obvestila; 11.45 — Kmetijska oddaja — o sladkorni pesi; 12.00 — Aktualnost tedna; 12.10 — Iz vasi v vas — Rodni vrh — 2. del. 13.00 — Čestitke poslušalcev.

PONEDELJEK, 17. januarja: 16.00 — Novice dneva, obvestila; 16.15 — Zabavna glasba, vmes reklame; 16.45 — Včeraj, danes, jutri; 17.00 — Iz naših KS —

V SPOMIN

Dne 8. januarja 1983 je minilo eno leto, odkar nas je zapustila

Anica Travnkar

iz Vošnjakove 1 v Ptuj

Tiho in skromno, kot si živela, si odšla tja, kjer ni več trpljenja in ne bridkih ur. Nazaj te ne preklicajo solze in ne bolečina v naših srcih. Ostalo je tvoje dobro srce, utihnil je tvoj glas, ostala sta bolečina in spoznanje, da te nikoli več ne bo med nas. Nikoli te ne bomo pozabili.

Hvala vsem, ki prizigajo svečke na tvoj prerani tihi dom.

ŽALUJOČI: VSI NJENI

KGP
TOZD AvtoperkTURISTIČNA AGENCIJA
PETOVIA PTUJSlovenski trg 6
telefon 773-120

VAS VABI NA ENO-DNEVNO SMUKO NA KOPE

v dneh 14., 15., 16. januar
17., 18., 21., 22., 23. januar
26., 27., 29., 30. januar
02., 03. februar

Prijava v Turistični agenciji PETOVIA na Slovenskem trgu 6.

Komisija za medsebojna delovna razmerja osnovne šole
Majšperk

razpisujejo dela in naloge:

— telesna vzgoja — predmetni učitelj, določen čas, za čas porodniškega dopusta od 31. 1. do 30. 6. 1983.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi.

POZIV NABORNIKOM
OBVEZNIKOM!

Na podlagi 12. člena zakona o vojaški obveznosti (Uradni list SFRJ št. 36/80)

POZIVAMO

nabornike obveznike, državljane SFRJ, ki so rojeni leta 1966 in starejše, s stalnim bivališčem na območju občine Ptuj, ki iz kakršnihkoli razlogov doslej niso sprejeli posamičnega poziva oziroma še niso bili vpisani v vojaško evidenco, da se zglasijo dne 24. ali 25. januarja 1983 od 8. do 16. ure, ali v sredo dne 26. januarja 1983 od 8. do 18. ure v oddelku za ljudsko obrambo občine Ptuj, Srbski trg 1, soba št. 2, zaradi vpisa v vojaško evidenco. S seboj prinesite osebno izkaznico ali izpisek iz rojstne matične knjige.

ODDELEK ZA LJUDSKO OBRAMBO
OBČINE PTUJ

KRVODAJALCI

VODNO GOSPODARSTVO,
PTUJ, 14. DECEMBRA 1982:

Franc Kovačec, Zamušani 43; Slavko Valenko, Gorišnica 126; Brigita Kralj, Zagrebška 98; Anica Šori, Spuhlja 127/a; Anica Šumberger, Hajdoše 47; Karl Pintarič, Bratonečice 3; Stefan Majhen, Virje 40; Boris Kmetec, Sp. Hajdina 146/b; Vlado Bezjak, Tržec 43;

kino

PTUJ

Četrtek, 13. in petek, 14. januarja: PODZEMLJE MONTREALA, ameriški barvni film; sobota, 15. in nedelja, 16. januarja: NEMIRNA MEJA, ameriška barvna pustolovka, v nedeljo ob 10. uri ameriški film STANLIO IN OLIO V TUJSKI LEGIJI; torek, 18. in sredo 19. januarja: XANADU, ameriški barvni glasbeni film; četrtek, 20. januarja: JAZ, TOM HORN, ameriški barvni film.

Dežurstvo
prehrambenih
trgovinSOBOTA,
15. januarja 1983
prodajalni ŽIVILA
in BREGSOBOTA,
22. januarja 1983
prodajalni KOLONIALE
in KEKEC

mali oglasi

IŠČEM žensko od 35 — 40 let, samsko ali vdovo. Naslov v upravi.

SPREJMEM vodenje poslovnih knjig za obrtnike. Inf. v torek in četrtek po 13. uri. Naslov v upravi. PRODAJAMO naravna žrevesa vseh vrst. Anica Kamenšek, Draženci 49 a, tel. 062 781-135.

PRODAJAMO ZASTAVO 101, Mediteran, staro 3 leta, tel. 772-701, int. 24.

PRODAJAMO krušno peč najboljšemu kupcu. Naslov v upravi.

ZARADI zamenjave izmene prodam zidarsko orodje, vključno z odrom. Tominc, Apače 240.

PRODAJAMO dva prašiča za zakol, težka od 100 do 130 kg. Katarina Sever, Drstolja 9, Destrnik.

KUPIM 25 do 30 arov zemljišča na višji legi, primerne za gradnjo vikend hišice, oddaljeno 10 do 15 km od Ptuja. Naslov v upravi. PRODAJAMO obračalnik za seno PAJEK, znamke Far — štiri redni. Zg. Hajdina 67, tel. 781-191.

PRODAJAMO EMO CENTRAL 15, in hladilnik za vgraditi v omaro, Črešnik, Videm 30 pri Ptuj.

STANOVANJE in hrano nudim zaposleni ženski ali mlajši upokojenki ali mlajšima zakoncem za pomoč pri delu. Naslov v upravi.

BREJO kravo 8 mesecev — mleko, garancija in 8 mesecev staro telico. V račun vzamem gradbeni les — ostrčje — Martin Veršič, Krčevina 76 pri Vurberku.

PRODAJAMO gramofon Iskraphon 2004. Modrič, Poljska 38, Ptuj. PRODAJAMO manjše količine strniščne rdeče pese in 1 kg semena. Modrič, Poljska 38, Ptuj.

UGODNO prodam šotor za šest oseb, gorilnik TISSEL in električni štedilnik. Vprašajte po tel. 772-693 po 12. uri.

PRODAJAMO stereo kasetni radio in manjšo motorno žago. Gabrovec, Krempljeva 6, Ptuj.

OSTARELO osebo, ki ima kmetijo sprejem na prevzitek. Naslov v upravi.

SENO in otavo, krmilno peso prodam. Plošnjak, Ulica Vide Alič 3 (Vičava), Ptuj.

PRODAJAMO gobelin, motiv pred nevihto, dimenzije 50 x 35. Rozalija Toplak, Kraigherjeva 14, Ptuj.

KUPIM poljsko kovačnico (feldšmitno). Jože Zajc, Apače 289, Lovrenc na Dr. polju.

PRODAJAMO osebni avto ŠKODA 5 100, letnik 1977, plačilo možno s čekom. Janko Čeh, Podvinci 30, Ptuj.

PRODAJAMO ZASTAVO 750. Gajšek, Kajuhova 3, Ptuj.

PRODAJAMO vinograd. Jože Brec, Gradišča 123, Cirkulane.

SSC PTUJ TOZD Srednja kovinarska, metalurška in kmetijska šola Veljka Vlahoviča Ptuj, razpisuje prosta dela in naloge:

1 učitelja praktičnega pouka v programu kmetijec za nedoločen čas od 1. 2. 1983

POGOJI: ing. kmetijskega strojništva, 3 leta prakse.

Prijavo, dokazilo o izobrazbi in kratak življenjepis pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: SSC PTUJ TOZD Srednja kovinarska, metalurška in kmetijska šola Veljka Vlahoviča Ptuj, Volkmerjeva št. 19.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po prijavi.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedka in svaka

Andreja Žižka

iz Kicarja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in sosedom, ki so ga spremljali na zadnji poti, nam izrekli sožalja in nam pomagali v težkih trenutkih. Posebna zahvala g. duhovniku za opravljen obred, govorniku in pevkam za odpete žalostinke. Vsem iskrena hvala!

ŽALUJOČI: žena Terezija, sinovi Ivo, Stanko, Slavko in Vilko z družinami, hčerki Anica in Marica z družinama ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje drage mame

Marije Markež

iz Destrnika

se iskreno zahvalim vsem znancem, prijateljem, sorodnikom in učiteljskemu kolektivu osn. šole »Bratje Reše«, ki so mi pospremili na njeni zadnji poti in ji poklonili poslednje cvetje. Posebna zahvala velja cenj. g. župniku Waldhuberju, kakor tudi ostalim govornikom za poslovilne besede, povedane na pragu trajnega domovanja.

Žalujoči sin

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, tašče, babice, prababice in tete

Marije Milošič

Mali Okič 42,

ki nas je nenadoma v 63. letu za vedno zapustila se vsem sorodnikom, sosedom in znancem iskreno zahvaljujemo, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, jo spremljali na njeni zadnji poti, ter njen grob zasuli z venci in cvetjem. Zahvaljujemo se sodelavcem »Olga Meglič« Dolane za darovano pomoč. Posebna hvala Juriju Krajncu za ganljive besede pri domači hiši, zahvaljujemo se tudi govorniku pri odprtem grobu Martinu Žuranu in pevcem za odpete žalostinke, zahvala g. župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat prisrčna hvala.

Žalujoči otroci: Julka, Franček, Stanko in Anica z družinami.

O izvajanju nalog iz dogovora o pospeševanju razvoja drobnega gospodarstva občine Ptuj

Z načrtom uresničevanja srednjeročnega plana Kreditne banke Maribor, je v letu 1982 bilo predvideno 25 % povečanje naložb za pospeševanje razvoja drobnega gospodarstva.

Razen povečanja obsega sredstev banka vodi tudi selektivno politiko obrestnih mer in odplačilne dobe za malo gospodarstvo, s čimer pospešuje razvoj manjkajoče (deficitarne) dejavnosti.

Z dopolnitvijo svojih aktov, to je: sklepa o namenih in pogojih za dajanje kreditov, tarife obrestnih mer in pravilnikov za pospeševanje gospodarske dejavnosti in kreditiranja obratnih sredstev obrtnikov ter s poslovanjem po teh aktih, je banka v letu 1982 dejansko tudi izvedla dogovorjeno obveznost.

V letu 1982 je bilo na osnovi obstoječih pravilnikov obravnavanih 62 zahtevkov in odobreno 17.561 tisoč din kreditov in to za:

1. investicije	4.856.000,—
2. obratna sredstva	6.350.000,—
3. na podlagi prodaje — vezave	6.355.000,—

Stanje plasiranih sredstev v kreditih drobnega gospodarstva je na koncu leta 1982 znašalo:

1. investicijski krediti	14.402.000,—
2. obratna sredstva	5.274.000,—
3. prodaja — vezava skupaj	7.707.000,—
	27.383.000,—

Stanje odobrenih kreditov drobnemu gospodarstvu se je konec leta 1982 od leta 1981 povečalo za okrog 6,3 mio din oziroma za 30 odstotkov.

Obrestne mere so bile za kredite deficitarnim dejavnostim za 4 % nižje, odplačilna doba pa daljša, odvisno od vrste opreme oz. njene amortizacijske dobe. Iz navedenega lahko

zaključimo, da banka izpolnjuje svojo prevzeto obveznost iz omenjenega dogovora.

Potrebno pa je poudariti, da za hitrejši razvoj deficitarnih storitvenih dejavnosti niso dovolj le primerni krediti. Realizirati je potrebno še druge dogovorjene ukrepe za hitrejši razvoj teh dejavnosti, ki so predvideni v omenjenem dogovoru.

V programu razvoja drobnega gospodarstva za leto 1983 so ti drugi ukrepi še podrobneje opredeljeni. Tudi v načrtu banke za leto 1983 je dan drobnemu gospodarstvu ustrezen povdarek. Pristaviti pa moramo, da bo hitrejši razvoj malega gospodarstva odvisen predvsem od interesa občanov, ki ga opredeljuje celovitost ne le zapisanih, ampak dejansko uresničljivih ugodnosti.

Franc Lukman, vodja poslovne enote Ptuj

Nasveti za vožnjo v zimskih razmerah

V naslednjem prispevku želimo opozoriti voznike motornih vozil na vožnjo v poslabšanih zimskih razmerah, ki jih pogosto hlapno in megleno zimsko vreme. Besedo ima Franc Jerenka, tajnik sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri SO Ptuj:

„Najprej je treba vse voznike opozoriti na hitrost vožnje, katero je sedaj v poslabšanih zimskih razmerah potrebno seveda prilagajati, oziroma zmanjšati. Čeprav še ni snega se pogosto pojavlja zmrzal ali poledica, ob večerih pa po navadi še megla. Najnevarnejše pa je, da recimo poledice ni povsod, ampak se pojavlja le na določenih predelih cestišč, tako, da marsikdaj lahko to voznika močno preseneti.

Posebej velja opozoriti na pravilno zimsko opremo vozil, predvsem v primerih, ko se odpravljamo na daljše proge, ko ne vemo, kakšne so vozne razmere drugod. Brez verig se sedaj ne smemo podati nikamor, seveda pa bi že zdavnaj morali voziti z zimskimi gumami. Zelo pomembno je tudi, da se vsak voznik oskrbi s tekočino za zimsko pranje vetrobranskih stekel, da ne omenjam antifriz, oziroma zimske tekočine za hladilne sisteme.

Sedaj so zimske počitnice, zato ne bo odveč, če opozorimo še na previdnost do naših najmlajših udeležencev v prometu. Pravgotovo jih bo sedaj več na cestah, saj imajo zato več časa, zato moramo biti pri vožnji še bolj previdni. Vsi tisti, ki se kljub hladnemu vremenu podajajo na pot s kolesi, morajo vedeti, da je predvsem v miru in ponoči varna vožnja le, če imamo kolo pravilno osvetljeno. Sprejaj z belo lučjo in zadaj z rdečo.

Torej zadaj ne zadostuje več tako imenovano mačje oko, ampak rdeča signalna lučka, ki je priklopljena na dinamo. Vozniki motornih vozil, torej avtomobilov pa naj redno kontrolirajo najvitalnejše dele vozila.

Pomembna je predvsem kontrola krmilnega mehanizma in svetlobnih signalnih naprav. Če vozniki niso sposobni sami odpravljati manjših napak, naj se poslužujejo mehaničnih delavnic, sicer pa jim priporočam tudi brezplačne preventivne tehnične preglede vozil, ki jih organiziramo vsako prvo sredo v mesecu v Agisovih servisih. Njihovo vozilo bodo pregledali strokovnjaki, še enkrat poudarjam, brezplačno in jih napotili na ustrezno popravilo k mehaniku. Slednjega je seveda tako kot drugod treba plačati. Z odpravo hib na vozilu bomo tako zmanjšali nevarnost za kakršnokoli nesrečo ali zastoj v prometu.”

—OM

Nove površine za setev koruze

Ze večkrat smo omenili kako pomembne so hidromelioracije za izpolnjevanje obveznosti, ki jih je naše kmetijstvo sprejelo v pridelovanju hrane. Ko smo namreč sestavljali srednjeročne planske dokumente, smo se v planih za povečanje kmetijske proizvodnje v precejšnji meri naslanjali tudi na načrte v zvezi z melioracijami, torej pridobivanjem novih obdelovalnih površin. V začetku srednjeročnega obdobja pa se je tudi na tem področju zataknilo, predvsem zaradi težav pri zagotavljanju finančnih sredstev, predvsem tistih, ki so potrebna poleg republiških virov.

Konec lanskega leta pa se je le premaknilo in zdaj z večjim optimizmom gledamo v uresničitev srednjeročnih načrtov tudi na tem področju. Kmetijski kombinat bo že spomlad v dolini Poljskave posejal koruzo na novo pridobljenih površinah. Tik pred koncem leta so stekla melioracijska dela tudi v Pesniški dolini, kjer je investitor kmetijska zadruga Ptuj. Sicer so imeli v KZ Ptuj v načrtu meliorirati preteklo leto 700 hektarov, dela pa tečejo na 220 hektarih — v Levajncih in Gočovi ter Bišu. Dela tečejo neovirano, zima, kakršna je, ne izvajačcem zelo na roko. Zaenkrat ni videti nobene ovire, da ne bi tudi na teh površinah že spomlad lahko posejali koruzo.

JB

osebna kronika

Rodile so:

Nada Vrabelj, Mihalovci 9. — Darjo; Marija Miklošič, Pleterje 4. — Boštjana; Marija Šori, Dolič 24. — Dejana; Marija Ovrar, Popovci 17. — dečka; Darinka Plohl, Ormož, Dr. Hrovata 1. — Moniko; Silva Rosenfeld, Na Obrežju 7. — dečka; Jožica Rajh, Salovci 21. — Boža; Nevena Govedič, Mekonjak 36/a — Aleša; Angela Perc, Zerovinci 37. — Vesno; Mojca Rakuša, Ormož, Stanka Vraza 1. — Ireno; Iris Kustec, Kidričevo, Kraigherjeva 12. — Nino; Darinka Vincetič, Lahonci 30. — Jožeta; Viktorija Kolarič, Središče, Slovenska 46. — Iva; Božena Krajnc, Kidričevo, Kajuhova 1. — Boruta; Nada Kukovec, Rimerk 15. — dečka; Slavica Ambrož, Zahovci 19. — dečka; Jelič — Bizjak Darinka, Slov. Bistrica, Tomšičeva 32. — Tino; Mira Skvorc, Vičanci 60. — deklco; Danica Majerič, Drakovci 29. — Igora.

Poroke:

Stanislav Majerič, Črmlja 21 in Hedvika Svare, Bišečki vrh 37; Anton Zakojč, G. Bistrica 84 in Jožeta Zadravec, Miklavž pri

Ormožu 59; Fridolin Kerneža, Ob železnici 8 in Marija Emeršič, Kidričevo, Kajuhova 5; Stanislav Plohl, Polenci 42/a in Anica Veselič, Bukovci 9/a; Stanko Puklič, 1. oči vrh 62 in Marija Kramberger, Biš 27; Srečko Klosek, Sabonje 21 in Anica Čeh, Grinci 10; Boris Koscednar, Ul. heroja Lacka 5 in Iljana Zorec, Ul. heroja Lacka 5.

Umrli so:

Marija Tröfenik, Zelenikova 1, roj. 1908, umrla 31. dec. 1982; Neža Kostanjevec, Nova vas 9 pri Markovcih, roj. 1898, umrla 1. jan. 1983; Franc Gašparič, Gornji Ključarovič 14, roj. 1908, umrl 4. jan. 1983; Marijeta Padar, Nova vas pri Ptuj 32, roj. 1896, umrla 5. jan. 1983; Marija Zafošnik, Cirkulane 6, roj. 1933, umrla 6. jan. 1983; Angela Meško, Senik 20, roj. 1915, umrla 1. jan. 1983.

TEDNIK

izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, pošti predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo vsi novinarji zavoda, direktor in glavni urednik FRANC LAČEN, odgovorni urednik FRANC FIDERSK, tehnični urednik ŠTEFAN PUSNIK, novinarji: Jože Bračič, Nevena Dobljekar, Majda Gornik, Ludvik Kotar, Martin Ozmec in Marjan Sneberger. Uredništvo in uprava Radio-Tednik, telefon (062) 771-261 in 771-226. Celoletna naročnina znaša 360 dinarjev, za tujino 610 dinarjev. Ziro račun SDK Ptuj 52400-603-31023. Tiska ČGP Večer Maribor. Na podlagi zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

NEKATERE OSNOVE SPLOŠNE DIETETIKE

DR. FRAN BRUMEN

Dietni način prehrane pri zdravljenju je še vedno važen, pri nekaterih obolenjih pa celo najvažnejši ukrep. Dieta je ukrepanje, pri katerem mora bolnik in njegovo streženo osebo osveščeno in aktivno po utemeljenih načelih sodelovati.

Dietno prehrano uvajamo predvsem pri bolnikih; pa tudi pri zdravih ljudeh, kadar hočemo doseči npr. shujšanje, oziroma nasprotno-poreditev. Dieta prehrana mora biti smotno in pravilno pripravljena. Dieta je treba uravnavati v glavnem po hranilnem energetskem učinku, torej po kaloričnih vrednostih posameznih hranilnih snovi. Pri nekaterih boleznih (npr. sladkorna, jetrna, ledvična i.p.) pa je treba upoštevati še specialne lastnosti in stranske učinke na prebavni aparat. Tudi način pripravljanja hrane (kuhanje, pečenje, praženje, dušenje, na raznju itd.).

V področje dietetike spada pri nekaterih boleznih tudi čas uživanja hrane, posebno časovni presledki (npr. diabetes). V starejši

dietetiki je bila najvažnejša energetska — kalorična vrednost hranil, dočim dandanes prevladujejo kvalitativne kakovostne lastnosti. Vedno večjo važnost polagamo na biološke vrednosti beljakovin, na vrste različnih maščob, vplive naravnih navadnih kuhinjskih soli, količino vode in posameznih mineralov, vitamine in fermente, posebno pa na njih medsebojna razmerja in hormonalno vegetativne vplive na presnavljanje.

Najbolj relevantna vsebina hrane, torej tista, ki je NAJPOMEMBNEJŠA IN NEIZBEŽNA, JE BELJAKOVINA. Minimalna količina za odraslega zdravega človeka je en gram na en kilogram telesne teže. Pri bolnikih in pri zahtevnejšem telesnem in duševnem naprežanju en in pol do dva grama, pri otrocih in doraščajoči mladini pa dva in pol do tri in pol grama. POLOVICA TAKE MINI-

MALNE KOLIČINE BELJAKOVIN MORA BITI BIOLOŠKO VI-SOKOVREDNA BELJAKOVINA ŽIVALSKEGA IZVORA, ki mora vsebovati nujno potrebne takojmenovane aminske kisline.

TRAJNA ČISTA VEGETARIJANSKA — ZGOLJ RASTLINSKA PREHRANA NE ZADOSTUJE NARAVNIM POTREBAM IN JE LAHKO CELO ŠKODLJIVA, ker ji manjka animalni proteinski faktor — živalsko beljakovinski dejavnik, kar lahko povzroči motnje, predvsem v krvnem obtoku. Seveda pa je treba istočasno pripomniti, da je stroga vegetarijanska hrana za odmerjeno dobo V NEKATERIH PRIMERIH UMESTNA IN CELO NUJNO POTREBANA!

Pri urejanju diete je potrebno vselej upoštevati in uporabljati pregledne tabele, ki pojasnjujejo biološke vrednosti posameznih sestavin hrane, pri čemer je vsekakor važno upoštevati tudi kaloričnost, vsebovanje vitaminov in mineralnih snovi, predvsem pa bolezn primerno količino kuhinjskih soli ter kalija in apnenca.

Pri dietnem zdravljenju je potrebno upoštevati vzročni in tudi funkcionalno delovanje hrane ter vedno imeti pred očmi in v mislih končni učinek. Tako usmerjeno dieto je treba čimbolj smotno vključiti v ostalo medikamentozno in fizikalno zdravljenje.

Pri pripravljanju dietne hrane je posebno važno upoštevati tudi posamezne načine kuhanja, da hrana obdrži čimbolj polno biološko vrednost.

Seveda mora biti pripravljanje dietne hrane vselej prilagojeno zahtevam posameznih obolenj, da dosegamo zaželjene učinke.

Osnovna usmerjevalna navodila dobi bolnik od lečečega zdravnika.

IZZREBANI REŠEVALCI NOVOLETNE NAGRADNE KRIŽANKE

1. Darilni bon v vrednosti 700 din:

Anica Verdenik, Ptuj, gora 4

2. Darilni bon v vrednosti 500 din:

Nežka Bešvir, Cvetličarna 14, Ormož

3. Darilni bon v vrednosti 300 din:

Milan Šel, Jurovci 21

4. Majice Emona Merkur: Mirko Petrovič, Zg. Velovlak 20, Ptuj, Marica Rus, Budina 22/a, Ptuj, Anica Kristovič, Stojnci 21, Markovci pri Ptuj, Danilo Krajnc, Svetinci 28, Destrnik, Janez Varga, Ciril-Metodov drevored 8, Ptuj, Marinka Horvat, Nova vas 12, Ptuj, Stojan Stijakovič, Rimka 9, Ptuj.

Posezonsko
ZNIŽANJE
cen tekstilnega
blaga

40 %

v prodajalnah DOM, BISERKA, ZVEZDA,
TEKSTILNA HIŠA MERKUR
od 15. januarja do 15. februarja

emona

ptuj

merkur

